

Ysgolion yr 21ain Ganrif Dogfen Ymgynghori 2021

Gwella darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc ag
Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY):

Ysgol Arbennig The Court
Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Moorland

11 HYDREF – 22 TACHWEDD 2021

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg / This document is available in English.
Gellir darparu'r ddogfen hon mewn Braille.
Gellir darparu gwybodaeth mewn ieithoedd cymunedol eraill hefyd os oes angen.
Cysylltwch â ni ar **029 2087 2720** er mwyn trefnu hyn.

Tabl Cynnwys

Cyflwyniad

- Llyfryn am beth yw hwn?
- Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Ymgynghoriad

- Â phwy ydym yn ymgynghori?
- Barn plant ar y cynigion arfaethedig
- Sut mae cael mwy o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?
- Mae eich barn yn bwysig i ni

Eglurhad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

- Digonolrwydd yn y Sector Arbennig
- Dosbarthiad daearyddol Darpariaeth Arbenigol

Darpariaeth Iechyd a Lles Emosiynol Oedran Cynradd (4-11 oed)

- Y Ddarpariaeth Bresennol
- Galw am leoedd

Cynigion ar gyfer Ysgol Arbennig The Court

- Ysgol Arbennig The Court
- Nifer y llefydd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol
- Ysgol Gynradd y Tyllgoed
- Nifer y llefydd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol
- Safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriadau ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Arbennig The Court
- Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth fyddai'r effaith ar ddarpariaeth feithrin?

Beth yw manteision y newidiadau arfaethedig?

Anfanteision posibl y newidiadau arfaethedig

Risgiau sy'n gysylltiedig â'r newidiadau arfaethedig

Dewisiadau Eraill a Ystyriwyd

Beth fyddai'n digwydd i safle presennol Ysgol Arbennig The Court?

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

- The Court yn safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed
- The Court a safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg

Dweud eich dweud

Darpariaeth Gymhleth/Awtistiaeth Sylfaenol (4-11 oed)

- Y Ddarpariaeth Bresennol
- Canolfan Adnoddau Arbennig Anghenion Dysgu Cymhleth
- Galw am leoedd

Tabl Cynnwys

Cynnig ar gyfer darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) yn Ysgol Gynradd Moorland

- Ysgol Gynradd Moorland
- Nifer y llyfdd yn yr ysgol
- Y galw am llyfdd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol
- Llety arfaethedig CAA

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriaddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Gynradd Moorland

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth fyddai'r effaith ar ddarpariaeth feithrin?

Ystyried opsiynau amgen

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Risgiau sy'n gysylltiedig â'r newid arfaethedig

Dewisiadau Eraill a Ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

Gwybodaeth sy'n berthnasol i'r ddau gynnig

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar ysgolion eraill?

Trefniadau derbyn

Trefniadau Teithio Dysgwyr

Materion Ariannol

Darpariaeth Iechyd

Trefniadau Llywodraethiant

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Cydraddoldeb

Effaith Gymunedol

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Amhariad Posibl i Ddisgyblion

Camau nesaf, sut gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

- Beth sy'n digwydd nesaf?
- Dyddiadau allweddol
- Y Cyfnod Ymgynghori
- Hysbysiad Statudol
- Adroddiad Gwrthwynebu
- Penderfynu ar y Cynigion
- Hysbysu'r Penderfyniad

Dweud eich dweud!

- Ffurflen ymateb i ymgynghoriad

Cyflwyniad

Llyfryn am beth yw hwn?

Mae'r llyfryn hwn ar gyfer rhieni/gofalwyr, staff ysgolion, llywodraethwyr ysgolion ac unrhyw un sydd â diddordeb mewn addysg yng Nghaerdydd. Bydd o ddiddordeb arbennig i rieni/gofalwyr plant sy'n mynychu, neu'n disgwyl mynychu, Ysgol Arbennig The Court ac Ysgol Gynradd Moorland a'r rhai sydd wedi gweithio neu ar hyn o bryd yn gweithio gyda phlant ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY).

Mae'n nodi'r newidiadau rydym yn eu hawgrymu i ddarparu lleoedd ysgol arbennig cynradd o ansawdd uchel i blant ag Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol yn Ysgol Arbennig The Court a lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) ar gyfer plant ag anghenion dysgu cymhleth yn Ysgol Gynradd Moorland, a'r rhesymau dros y newidiadau arfaethedig hyn.

Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol oedran cynradd, bwriedir:

- Cynyddu capasiti Ysgol Arbennig The Court o 42 i 72 o leoedd. Byddai'r ysgol yn trosglwyddo i ddau safle, mewn llety adeiladu newydd ar safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed ac i safle presennol Ysgol Gynradd Llaneirwg, EgCym yn Llanrhymini, gyda 36 o ddisgyblion ar bob safle o fis Medi 2025.
- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) ag 20 lle ar gyfer plant oed cynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth (ADC) yn Ysgol Gynradd Moorland o fis Medi 2022.

Ymgynghoriad

Â phwy ydym yn ymgynghori?

Rhaid i'r broses ymgynghori ddilyn canllawiau Llywodraeth Cymru sydd wedi eu nodi yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Fel rhan o hyn, rydym yn gofyn i bobl am eu barn ynghylch y newidiadau rydym yn eu cynnig.

Mae sawl modd y gall pobl roi eu barn i ni.

Mae Tabl 1 isod yn nodi â phwy y mae'r Cyngor yn ymgynghori:

Tabl 1: Grwpiau y mae'r cyngor yn ymgynghori â nhw	
Plant a phobl ifanc	Gweinidogion Cymru
Rhieni / gofalwyr	Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
Staff ysgolion	Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (CACCCD)
Cyrff Llywodraethu Ysgolion	Comisiynydd y Gymraeg
Preswylwyr lleol	Rhieni dros Addysg Gymraeg (RhAG)
Cynghorau Cymuned	Undebau Llafur
Aelodau Lleol/Aelodau Etholaeth a Rhanbarthol Senedd Cymru/Aelodau Seneddol (AS)	Darparwyr gofal plant
Cyfarwyddwyr Addysg Esgobaethol	Mudiad Meithrin
Awdurdodau Cymdogol	Cymdeithas Darparwyr Cyn-Ysgol Cymru
Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Cymdogol o fewn Caerdydd	Clybiau Plant Cymru Kids Club
Estyn	Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd
Partneriaeth Cymunedau yn Gyntaf	Fforwm Addysg Gymraeg
Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro	Sefydliadau y Sector Gwirfoddol

Barn plant ar y cynigion arfaethedig

Mae Caerdydd yn Ddinas sy'n Dda i Blant ac mae barn plant a phobl ifanc yn allweddol i'r ffordd rydym yn darparu addysg. Mae'n bwysig wrth ddwyn cynigion ger bron, bod trefniadau addas yn cael eu gwneud i ymgynghori â disgyblion. Bydd y Cyngor yn ymgynghori â disgyblion yn yr ysgolion sy'n rhan o'r cynigion hyn a bydd y wybodaeth a gaiff ei chasglu yn y sesiynau hyn yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad ymgynghori terfynol.

Sut mae cael mwy o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?

Mae'r ddogfen ymgynghori hon a ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad ar gael ar wefan y Cyngor ar www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Os na allwch gael mynediad i'r dogfennau ar-lein, bydd copïau print ar gael drwy'r post ar gais. Gallwch ofyn am gopi drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk neu drwy ffonio **029 2087 2720**.

Byddwn yn cynghori teuluoedd gyda phlant yn Ysgol Arbennig The Court, Ysgol Gynradd Moorland, Ysgol Gynradd y Tyllgoed, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg ac Ysgol Gynradd Pen y Bryn sut y gallant gael gafael ar gopi o'r ddogfen.

Bydd gwybodaeth hefyd yn cael ei rhoi i breswylwyr a busnesau yn agos at safleoedd yr ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion.

Cynhelir cyfarfodydd ar-lein lle bydd y newidiadau rydym yn eu cynnig yn cael eu hesbonio. Bydd cyfle i chi ofyn cwestiynau fel rhan o'r sesiynau hyn. Os hoffech fynd i gyfarfod ar-lein cysylltwch â ni drwy e-bost: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk gan gadarnhau pa gyfarfod yr hoffech fod yn bresennol ynddo a byddwn yn darparu dolen a chyfarwyddiadau ar sut y gallwch gael mynediad i'r cyfarfod hwn.

Bydd swyddogion y Cyngor yn cyfarfod â Chyrff Llywodraethu a staff Ysgol Arbennig The Court, Ysgol Gynradd y Tyllgoed ac Ysgol Gynradd Moorland.

Gallwch hefyd ysgrifennu at y Cyngor i ddweud beth yw eich barn wrthym.

Mae dyddiadau'r cyfarfodydd ymgynghori cyhoeddus wedi eu nodi isod:

Tabl 2: Dyddiadau Cyfarfodydd Ymgynghori		
Natur yr ymgynghoriad	Dyddiad/Amser	Lleoliad
Cyfarfod cyhoeddus are-lein	Dydd Mawrth 02 Tachwedd 2021 5:30pm – 7pm	Online via Teams
Sesiwn Galw Heibio	On request by emailing schoolresponses@cardiff.gov.uk	Online via Teams

Mae eich barn yn bwysig i ni

Mae eich barn yn bwysig ac rydym yn awyddus i chi ddweud wrthym ni beth rydych yn feddwl am y newidiadau rydym wedi eu hawgrymu yn y ddogfen.

Gallwch wneud hyn drwy:

- Mynychu un o'r cyfarfodydd a restrir uchod.
- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- Cwblhau y ffurflen ymateb i ymgynghoriad, sydd i'w chael ar dudalen 46
- Cysylltu â thîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion drwy e-bost ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk dros y ffôn ar (029) 2087 2720 neu drwy'r post i Ystafell 401, Neuadd y Sir, Caerdydd, CF10 4UW. Gall hyn gynnwys gofyn i swyddog alw'n ôl os oes gennych gwestiwn penodol y teimlwlch yr hoffech gael rhagor o wybodaeth amdano.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 22 Tachwedd 2021.

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a gafwyd ar ôl y dyddiad hwn.

Esboniad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

Sylwer ar y termau canlynol a ddefnyddir gydol y ddogfen hon:

Nifer Derbyn – mae pob ysgol a gynhelir yn derbyn disgyblion o leiaf hyd at eu Nifer Derbyn Cyhoeddedig. Y Nifer Derbyn yw nifer y llefydd i ddisgyblion sydd ar gael ym mhob un grŵp blwyddyn.

ADY – Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ystyrir bod gan blentyn neu berson ifanc Anghenion Dysgu Ychwanegol os ydynt yn cael anawsterau sy'n cael effaith hirdymor sylweddol ar ei ddysgu. Gallai anawsterau fod yn gysylltiedig â dysgu, cyfathrebu a rhyngweithiol, anabledd corfforol neu synhwyraidd, neu ddatblygiad ymddygiadol, emosiynol a chymdeithasol. (Cyfeirir weithiau at ADY fel Anghenion Addysgol Arbennig).

Cyllid cyfalaf i ysgolion – arian a ddefnyddir i godi adeiladau ysgol newydd neu wella cyfleusterau sy'n bod eisoes.

Ysgolion Cymunedol – ysgol gynradd neu uwchradd lle mae'r Cyngor sydd yn trefnu derbyniadau i ysgolion.

Dalgylch – ardal y byddai ysgol gymunedol fel rheol yn ei gwasanaethu. Yng Nghaerdydd, mae mwy o flaenoriaeth gan blant o fewn yr ardal hon i gael eu derbyn i'r ysgol na phlant y tu allan i'r ardal hon.

Complex Learning Needs - plant a phobl ifanc sydd ag amrywiaeth o faterion a chyfuniad o anghenion haenog. Gallai'r rhain anghenion sy'n gysylltiedig ag anableddau dysgu, cyfathrebu, corfforol neu synhwyraidd.

Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol – plant a phobl ifanc sydd â phroblemau meddwl, teimlo ac ymddwyn. Mae hyn yn effeithio ar reoli sut mae bywyd yn effeithio arnynt, sut maent yn ymdopi, sut maent yn ymgysylltu ag eraill, y dewisiadau a wnânt. Weithiau o ganlyniad i drawma. Gallai plant a phobl ifanc ddangos pryder, hunan-barch isel, ffobia o'r ysgol neu anawsterau ymddygiadol.

Prif ffrwd - mae ysgol prif ffrwd yn ysgol sy'n cael ei rhedeg gan y Cyngor nad yw'n ysgol arbennig. Nid yw ysgolion prif ffrwd/arbennig a gynhelir gan y Cyngor yn dethol disgyblion ac nid ydynt yn ei gwneud yn ofynnol i fyfyrwyr dalu ffioedd.

Data Nifer ar y Gofrestr – nifer y disgyblion sy'n mynd i'r ysgol (heb gynnwys disgyblion meithrin)

CYBLD - Cyfrifiad Ysgol Blyneddol Lefel Disgyblion. Ym mis Ionawr bob blwyddyn, mae Llywodraeth Cymru yn casglu gwybodaeth gan ysgolion. Mae hyn yn cynnwys nifer y disgyblion ymhob ysgol, eu grwpiau oedran, cyfeiriadau cartref, ethnigrwydd, data ar y Gymraeg, Anghenion Addysgol Arbennig, mamiaith a disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol Am Ddim.

Gweithredu gan yr Ysgol – Pan fo athro dosbarth neu bwnc yn rhoi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag ADY.

Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy – Pan fo arbenigwyr o'r tu allan yn helpu'r dosbarth neu staff ysgol i roi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag ADY. Mae hyn yn wahanol neu yn ychwanegol i gymorth a roddir drwy Gweithredu gan yr Ysgol.

Ysgol Arbennig – ysgol ar gyfer plant ag angen dysgu ychwanegol neu anabledd, na ellir diwallu eu hanghenion mewn ysgol prif ffrwd. Mae gan ddisgyblion ysgol arbennig ddatganiad AAA, neu Gynllun Datblygu Unigol (CDU).

Canolfan Adnoddau Arbennig (CAA) - Dosbarth bach mewn ysgol brif ffrwd ar gyfer disgyblion ag ADY sylweddol. Mae gan bob disgybl sy'n mynychu CAA ddatganiad AAA ac fe'u haddysgir gan athrawon arbenigol a chynorthwyrwyr cymorth dysgu, gyda chyfleoedd i ddysgu, chwarae neu gymdeithasu gyda disgyblion prif ffrwd eraill.

Dosbarthiadau Lles - Mae Caerdydd hefyd yn ariannu nifer o ddosbarthiadau lles sy'n rhoi cymorth dwys tymor byr i blant a phobl ifanc sy'n arddangos anghenion iechyd a lles emosiynol; i gefnogi eu lleoli'n barhaus yn yr ysgol prif ffrwd leol. Mae lleoliad mewn Dosbarth Lles dros dro am un flwyddyn: mae'r plentyn yn aros ar y gofrestr yn ei ysgol leol ac fe'i cefnogir i ddychwelyd yn llawn amser i'r ysgol leol erbyn diwedd y rhaglen.

Digonolrwydd yn y Sector Arbennig

Mae Cyngor Caerdydd wedi ymrwymo i egwyddorion cynhwysiant. Mae'r rhan fwyaf o ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn mynychu ysgol brif ffrwd leol, ac yn elwa ar Ddarpariaeth Ddysgu Ychwanegol (DDdY) effeithiol. Nid oes angen i'r dysgwyr hyn fynychu ysgol arbennig na Chanolfan Adnoddau Arbenigol.

Fodd bynnag, mae nifer y disgyblion ag anghenion difrifol a chymhleth, sydd angen lle mewn ysgol arbennig neu ganolfan adnoddau arbenigol, wedi parhau i dyfu.

Mae hyn oherwydd:

- Mae poblogaeth disgyblion yn newid, gyda charfanau mwy o ddisgyblion oedran ysgol gynradd bellach yn symud drwodd i'r cyfnod uwchradd.
- Cyfraddau goroesi gwell ar gyfer plant sy'n cael eu geni ag anableddau sylweddol, gan arwain at nifer uwch o ddisgyblion ag anableddau difrifol a chymhleth.
- Mwy o gymhlethdod mewn anghenion, sydd wedi golygu bod y galw am ddarpariaeth arbenigol wedi parhau i dyfu. Mae'r ystod o arbenigedd, cymorth arbenigol a chyfleusterau sydd eu hangen mewn ysgolion arbennig a CAAs hefyd wedi cynyddu.
- Mwy o achosion ac adnabod anghenion penodol fel awtistiaeth, ADCG, anableddau corfforol a nam ar y synhwyrau.
- Mwy o blant a phobl ifanc ag anghenion iechyd a lles emosiynol. Roedd hyn yn duedd cyn COVID 19, ond mae wedi'i waethygu gan gau ysgolion a mesurau eraill i reoli'r pandemig.

Ar ddiwedd mis Mawrth 2021, roedd 2,265 o blant yng Nghaerdydd gyda datganiad o Anghenion Addysgol Arbennig. Wrth i'r boblogaeth dyfu, felly hefyd nifer y plant a'r bobl ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol sylweddol a chymhleth.

Yn 2020-21, ariannwyd cyfanswm o 1,116 o leoedd mewn Canolfannau Adnoddau Arbenigol neu ysgolion arbennig gan Gyngor Caerdydd. Roedd gan Ddosbarthiadau Lles a Dosbarthiadau Lleferydd ac Iaith le i hyd at 48 o ddysgwyr ar leoliadau dros dro. Roedd 90 lle hefyd ar gael yn yr Uned Cyfeirio Disgyblion (UCD). Er bod nifer o leoliadau arbenigol presennol ledled Caerdydd, nid oes digon o leoedd ar gael. Rhagwelir y bydd nifer y plant a fyddai'n elwa o le yn cynyddu dros y blynnyddoedd nesaf.

Gan nad oes digon o leoedd ysgol arbennig yng Nghaerdydd, mae'r Cyngor hefyd wedi ariannu rhai lleoedd mewn ysgolion arbennig mewn ardaloedd eraill o'r Cyngor neu mewn ysgolion annibynnol. Cyfanswm y gwariant ar y lleoedd hyn oedd £6.3m yn 2020-21. Mae'r gyllideb ar gyfer 2021-22 ar gyfer y mathau hyn o leoedd wedi'i phennu ar hyn o bryd yn £7.3m.

Mae gwariant ar leoedd annibynnol a lleoedd ysgol arbennig mewn ardaloedd Cyngor cyfagos wedi cynyddu i £3.8m yn 2020/21. O hyn, mae tua £2.5m wedi ariannu lleoedd arbenigol ar gyfer y dysgwyr hynny sydd ag Iechyd Emosiynol ac Anghenion Lles. Efallai bod rhai o'r dysgwyr hyn wedi gallu cael eu lleoli yn Ysgol Arbennig The Court pe bai mwy o leoedd ar gael. Heb fuddsoddi mewn lleoedd ychwanegol, byddai disgwyl i gost y lleoedd hyn dyfu'n sylweddol yn y dyfodol.

Y gost i'r Cyngor cludiant ysgol i ddysgwyr ag Iechyd Emosiynol ac Anghenion Lles i'r lleoliadau hyn ar gyfartaledd o £6,000 y plentyn yn 2018/19 (y cyfyngiadau cyn Covid-19 diweddaraf ar y flwyddyn ddiweddaraf). Rhagwelir y byddai adnewyddu ac ehangu Ysgol Arbennig bresennol The Court yn golygu y byddai hyd cyfartalog y daith yn lleihau. Byddai hyn yn lleihau costau cludiant cyfartalog fesul dysgwr yn sylweddol.

Dosbarthiad daearyddol darpariaeth arbenigol

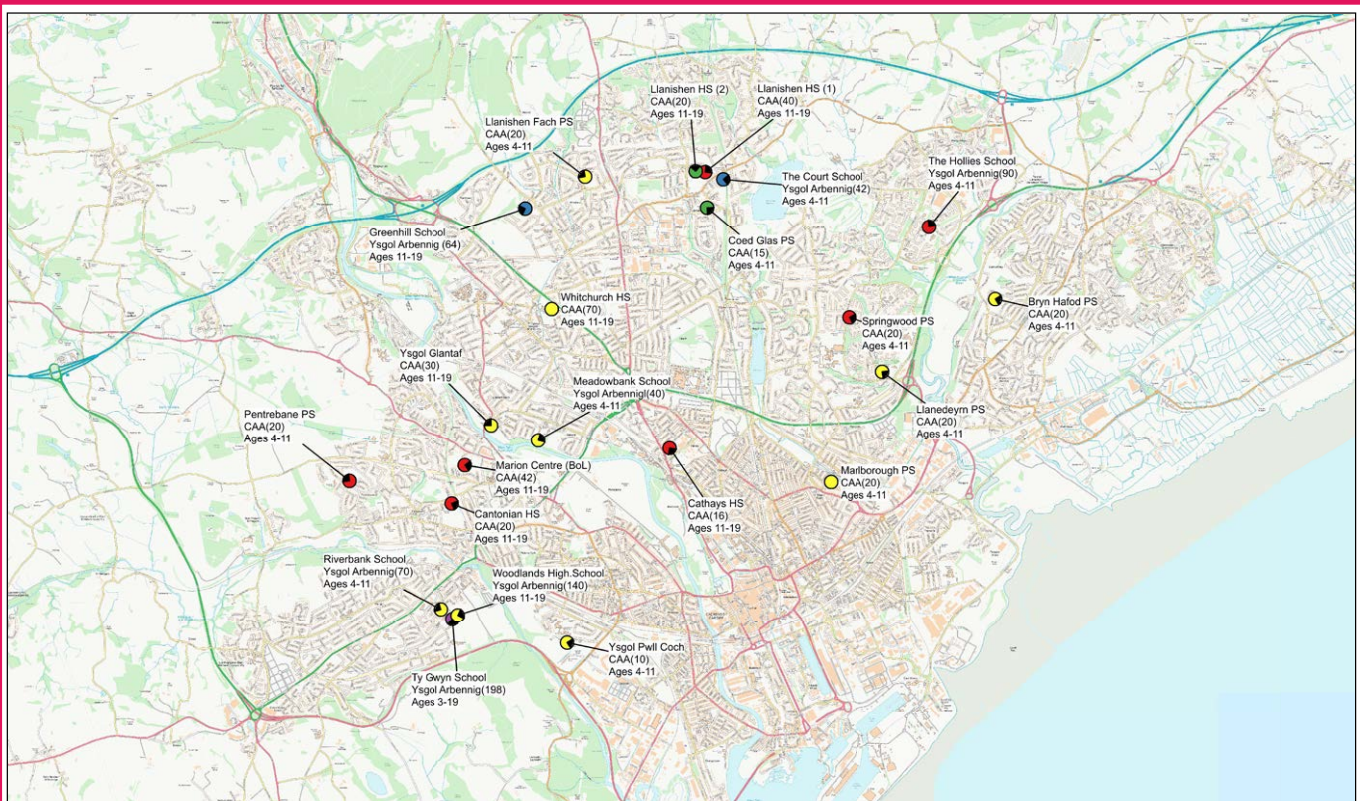
Nid yw lleoliad Canolfannau Adnoddau Arbenigol a Dosbarthiadau Lles wedi'i ddsbarthu'n dda ar draws y ddinas.

Gellir gweld map sy'n dangos lleoliad y ddarpariaeth arbenigol bresennol isod/drosodd.

Gall diffyg Canolfannau Adnoddau Arbenigol mewn rhai ardaloedd roi dysgwyr sy'n byw yn yr ardaloedd hynny dan anfantais. Mae rhai teuluoedd yn anghyfarwydd â'r ardaloedd lle mae'r ddarpariaeth wedi'i lleoli. Efallai nad oes gan rieni neu ofalwyr y modd i deithio'n hawdd i'r ardaloedd hynny.

Er bod trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol ar gael i blant o'r fath, mae anfon plentyn ifanc i'r ysgol mewn ardal anghyfarwydd yn benderfyniad anodd i rieni/gofalwyr. Byddai dosbarthiad gwell o ganolfannau adnoddau arbenigol ar draws y ddinas yn gwella mynediad i ddisgyblion. Byddai'n lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael.

Ysgolion Arbenning a CAAau Caerdydd 2021

Ysgolion Arbenning a CAAau: Math a Chapasiti

● Awtistiaeth	(7)
● Anghenion Ymddygiadol, Emosiynol a Chymdeithasol	(2)
● Nam ar y Ciyw	(2)
● Anabledau Dysgu Dwfn a Lluosog, Anghenion Meddygol, Awtistiaeth	(1)
● Anawsterau Dysgu Difrifol, Anghenion Meddygol, Lleferydd ac Ialith, Awtistiaeth	(10)

This copy is produced specifically to supply County Council information. No further copies may be made. Many copies have been made for the benefit of the public. © Crown copyright and database rights 2017. Ordnance Survey 100023379. © Haverhill & Gorn, a hawflau cronfa ddata 2017. Awdurdod Caerdydd 100023379.

Ysgolion yr 21ain Ganrif
Gwella darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc
ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Ysgol Arbennig The Court

Ysgolion yr 2Iain Ganrif
Gwella darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc
ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Darpariaeth Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol Oedran Cynradd (4-11 oed)

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol oedran cynradd ar gyfer plant ag anghenion iechyd a lles emosiynol, mae'r Cyngor yn bwriadu:

- Cynyddu capasiti Ysgol Arbennig The Court o 42 i 72 o leoedd. Byddai'r ysgol yn trosglwyddo i ddau safle, mewn llety adeiladu newydd ar safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed ac i safle presennol Ysgol Gynradd Lloneirwg, EgCym yn Llanrhymini, gyda 36 o ddisgyblion ar bob safle o fis Medi 2025.

Mae gwybodaeth sy'n benodol i'r cynnig hwn wedi'i nodi ar dudalennau 12 - 25.

Y Ddarpariaeth Bresennol

Ar hyn o bryd mae gan Gaerdydd 90 o leoedd ar gyfer plant o oedran ysgol gynradd sydd ag anghenion Iechyd a Lles Emosiynol.

Mae Dosbarthiadau Lles mewn ysgolion cynradd yn darparu lleoliad arbenigol dros dro i blant sydd mewn perygl o gael eu gwahardd neu sy'n cael anawsterau emosiynol sylweddol. Mae plant sy'n mynychu Dosbarthiadau Lles wedi'u cofrestru'n ddeuol. Mae hyn yn golygu eu bod yn aros ar gofrestr eu hysgol 'gartref', ac yn cael eu cefnogi i ailintegreiddio i'r ysgol honno ar ddiwedd eu lleoliad Dosbarth Lles. Gall y dull ymyrraeth gynnar hwn helpu i atal anghenion rhag gwaethygu. Gall hefyd leihau'r risg y bydd angen lleoli plant mewn ysgol arbennig. Mae'r Dosbarthiadau Lles wedi adrodd am ddeilliannau dysgu a lles da ar gyfer eu disgyblion.

Mae Ysgol Arbennig The Court yn darparu 42 o leoedd ysgol arbennig. Darperir 48 lle arall mewn dosbarthiadau Lles mewn ysgolion cynradd. Mae plant sy'n mynychu Ysgol Arbennig The Court ar gofrestr yr ysgol.

Galw am leoedd

Mae Tabl 3 isod yn nodi darpariaeth Gynradd ILIE sydd ar gael yng Nghaerdydd ar hyn o bryd, a'r galw a ragwelir am leoedd yn y dyfodol.

Mae'r rhagfynegiadau'n cynnwys pob plentyn sydd angen lleoliad o'r fath, gan gynnwys y rhai a leolir y tu allan i'r sir. Mae'r rhagfynegiadau hefyd yn cynnwys plant mewn ysgolion prif ffrwd sy'n aros am leoliad arbenigol; nodir gwared o 10% yn y tabl, i gefnogi hyblygrwydd.

Tabl 3						
Llefydd cynradd	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
The Court	42	42	42	42	42	42
WBC Fitzalan	8	8	8	8	8	8
WBC Ysgol Gynradd y Tyllgoed	8	8	8	8	8	8
WBC Ysgol Gynradd Springwood	8	8	8	8	8	8
WBC Lakeside	8	16	16	16	16	16
WBC Pen y Groes	8	8	8	8	8	8
Cyfanswm y Capasiti	82	90	90	90	90	90
Y galw a amcanestynnir	103	107	110	112	116	119
Y galw a ragwelir (+10%)	113	118	121	123	128	131
Gwarged / diffyg	-31	-28	-31	-33	-38	-41

Seiliwyd y rhagfynegiadau hyn ar ddata a gasglwyd yn 2019, o'i gymharu â data cyfrifiad ysgolion (CYBLD 2019).

Mae'r tabl yn dangos mai'r galw a ragwelir am leoedd yn ychwanegol at y ddarpariaeth bresennol yw 31 o leoedd yn 20/21, gan godi i 41 o leoedd yn 2025/2026. Byddai'r bwriad i ehangu The Court yn darparu 30 o leoedd ychwanegol, gan leihau'r diffyg i 11 lle.

Cynigion ar gyfer Ysgol Arbennig The Court

Mae disodli ac ehangu Ysgol Arbennig y Llys yn sylweddol o 42 i 72 o leoedd yn hanfodol er mwyn i'r Cyngor gyflawni ei gyfrifoldeb statudol i ddarparu addysg briodol i blant ag Anghenion Dysgu Ychwanegol.

Er mwyn cyflawni hyn, mae'r Cyngor wedi nodi safleoedd presennol Ysgol Gynradd y Tyllgoed ac Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg (EgCym) fel y safleoedd a ffeirir ar gyfer The Court.

Byddai'r Cyngor yn darparu 36 o leoedd mewn llety pwrpasol newydd ar safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed.

Byddai'r Cyngor yn darparu 36 o leoedd drwy addasu'r adeiladau ysgol presennol ar safle Ysgol Gynradd EgCym Llaneirwg. Mae'r safle'n cael ei feddiannu ar hyn o bryd gan Ysgol Gynradd EgCym Llaneirwg ond bydd yn cael ei adael ym mis Medi 2022. Byddai'r adeilad yn cael ei addasu i sicrhau y byddai'n briodol i fodloni anghenion disgyblion.

Byddai'r safleoedd hyn, a seilwaith lleol oddi ar y safle, yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu darpariaeth ysgolion arbennig.

Byddai'r adeiladau sy'n cael eu meddiannu gan Ysgol Arbennig The Court ar hyn o bryd yn cael eu gadael.

Ysgol Arbennig The Court

Ysgol Arbennig The Court, Heol yr Orsaf, Llanisien,.

Mae'r ysgol yn darparu 42 lle i ddysgwyr 4-11 oed o bob rhan o Gaerdydd. Mae'r rhan fwyaf o'r lleoliadau ar gyfer plant yng Nghyfnod Allweddol 2, 7-11 oed. Mae gan bob un o'r plant anghenion iechyd a lles emosïynol sylweddol.

Mae gan bob disgybl sydd wedi cofrestru yn Ysgol The Court ddatganiad o Anghenion Addysgol Arbennig. Mae'r broses asesu statudol ar gyfer y bobl ifanc hyn wedi nodi na ellir diwallu eu hanghenion dysgu ychwanegol mewn amgylchedd llai arbenigol.

Diben Ysgol Arbennig The Court yw darparu amgylchedd dysgu a chwricwlwm arbenigol, lle gall dysgwyr gyflawni eu potensial.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Capasiti Ysgol Arbennig The Court yw nifer y lleoedd sydd ar gael ym mhob grŵp oedran ar gyfer plant pedair i un ar ddeg oed.

Mae capasiti'r ysgol yn seiliedig ar sut mae ystafelloedd dosbarth a mannau eraill yn cael eu defnyddio ar gyfer addysgu a dysgu.

Mae Tabl 4 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Arbennig The Court

Tabl 4				
Enw'r Ysgol	Ystod oedran	Cyfrwng iaith a chategori'r ysgol	Capasiti cyhoeddedig presennol	Llefydd Meithrin
Ysgol Arbennig The Court	4-11	Cyfrwng Saesneg	42	0

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 5 isod yn nodi manylion rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Arbennig The Court

Tabl 5: Rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Arbennig The Court										
Ysgol	Tonawr 2017 (NOR)	Tonawr 2018 (NOR)	Tonawr 2019 (NOR)	Tonawr 2020 (NOR)	Tonawr 2021 (NOR)	Rhagfynegi- ad 2021/ 2022	Rhagfynegi- ad 2022/ 2023	Rhagfynegi- ad 2023/ 2024	Rhagfynegi- ad 2024/ 2025	Rhagfynegi- ad 2025/ 2026
Ysgol Arbennig The Court	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau'r Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformion yn ôl y bwriad/gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben/wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a llesiant) i D (gwael – adeiladau'n llesteirio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 6 Sgorau cyflwr ac addasrwydd

Tabl 6: Tabl 6 Sgorau cyflwr ac addasrwydd		
Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a llesiant.
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael a diffygion mawr.	Gwael. Llesteario dulliau addysgu/ effaith wael ar drefn yr ysgol.
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol.	Gwael iawn. Adeiladau'n llesteirio yn ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Arbennig The Court yn cael ei sgorio'n D am gyflwr (Diwedd Oes; mae bywyd wedi dod i ben neu risg o fethu ar y gorwel) a D ar gyfer addasrwydd, gydag amgylcheddau dysgu 'anaddas', sy'n atal gallu'r ysgol i gyflwyno'r cwricwlwm yn ddifrifol.

Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Mae Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn ysgol gynradd cyfrwng Saesneg 4 – 11 yn Wellright Road, Caerdydd, CF5 3ED.

Mae gan yr ysgol safle hael o tua 4.8Ha ac fe'i nodwyd fel un o ddigon o faint i'w rannu ag ysgol arbennig newydd.

Er bod Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn gwneud defnydd llawn o'i safle a'i hadeiladau, byddai maint a ffurfweddiad y safle yn cefnogi datblygiad ysgol arbennig newydd. Byddai Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn dal i gadw safle sy'n fwy na gofynion maint safle ysgol gynradd gymunedol fawr.

Nifer y llefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 7 isod yn rhoi manylion am y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Tabl 7				
Enw'r Ysgol	Capasiti cyhoeddedig presennol (4-11 oed)	Llefydd fesul grwp blwyddyn (4-11 oed)	Lleoedd meithrin	Cyfrwng iaith a chategori'r ysgol
Ysgol Gynradd y Tyllgoed	239	40	0	Ysgol Gynradd Gymunedol Saesneg

Capasiti presennol Ysgol Gynradd y Tyllgoed yw 239 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 210 o blant ar y gofrestr ym mis Hydref 2020. Mae gan yr ysgol ddigon o le yn yr ystafell ddisbarth i ddarparu ar gyfer mwy o ddisgyblion ac mae wedi ail-ddynodi'r ystafelloedd hyn at ddibenion eraill. Mae'r ysgol hefyd yn darparu ar gyfer Dosbarth Lles.

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 8 isod yn nodi manylion y niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Tabl 8: Recent and projected numbers on roll at Fairwater Primary School										
School	Ionawr 2017 (NG)	Ionawr 2018 (NG)	Ionawr 2019 (NG)	Ionawr 2020 (NG)	Ionawr 2021 (NG)	Rhagfy-negiad 2021/22	Rhagfy-negiad 2022/23	Rhagfy-negiad 2023/24	Rhagfy-negiad 2024/25	Rhagfy-negiad 2025/26
Ysgol Gynradd y Tyllgoed	238	244	243	224	207	190	175	154	151	136

* Galw disgyblion ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth y dalgylch lleol

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau'r Ysgol

Mae Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn sgôr o C am gyflwr a B am addasrwydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu darpariaeth ysgol arbennig.

Safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg

Mae Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg yn trosglwyddo o'i safle presennol yn Dunster Road, Llanrhymini, ym mis Medi 2022 i safle newydd ar ddatblygiad St Ederm.

Bydd safle Dunster Road yn wag yn hydref 2022, gan ganiatáu ar gyfer ailddatblygu. Bydd y safle sydd wedi'i adael yn trosglwyddo i berchnogaeth y Cyngor ar hyn o bryd.

Mae'r safle presennol yn cynnwys 115 o ddisgyblion 4-11 oed.

Rhaid i safleoedd Ysgol Gynradd Pen-y-Bryn ac ysgol arbennig arfaethedig The Court fodloni'r gofynion ardal a nodir yng nghanllawiau'r Bwletin Adeiladu ar gyfer ysgolion.

Er mwyn sicrhau bod gan bob safle ddigon o le i'w ddysgwyr, byddai angen addasu'r ffin bresennol rhwng y ddau safle.

Byddai'r Cyngor yn gweithio'n agos gydag Ysgol Gynradd Pen-y-Bryn ac Ysgol Arbennig The Court i sicrhau bod gofynion y canllawiau'n cael eu bodloni. Byddai hyn yn sicrhau y darperir manau chwarae a dysgu awyr agored a manau cymdeithasol er lles y ddwy ysgol. Bydd y Cyngor hefyd yn sicrhau bod digon o le parcio i staff a bod y manau gollwng gofynnol ar gyfer trafnidiaeth o'r cartref i'r ysgol ar gael. Mae'r Cyngor yn awyddus i sicrhau bod Ysgol Gynradd Pen-y-bryn yn elwa o'r buddsoddiad a'r newidiadau sydd eu hangen i leoli The Court ar y safle cyfagos.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Cyd-wasanaeth Addysg Consortiwm Canol De Cymru yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynnigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system categoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CSCJES) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 9 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Ambr	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun gategoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion yma:

<http://gov.wales/docs/dcells/publications/150119-parents-guide-en.pdf>

Ysgol Arbennig The Court

Arolygwyd Ysgol Arbennig The Court ddiwethaf gan Estyn ym mis Mehefin 2014.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod perfformiad a rhagolygon yr ysgol ar gyfer gwella yn 'Dda'.

Rhoddodd asesiad gan Gonsortium Canolbarth y De cyn y pandemig y gwerthusiad canlynol:

- Mae cyflawniad ar draws yr ysgol yn dda iawn.
- Mae data'r ysgol yn dangos bod disgyblion yn gwneud o leiaf dwy is-lefel o gynnydd ym mhob maes gyda disgyblion CA3 yn gwneud hyd yn oed mwy o gynnydd mewn Mathemateg a Gwyddoniaeth.
- Mae disgyblion yn gwneud cynnydd rhagorol yn eu datblygiad cymdeithasol a phersonol, a daw hyn drwodd yn agweddau disgyblion at ddysgu a'r gostyngiad amlwg mewn materion ymddygiadol.
- Mae gwybodaeth am gynnydd yr ysgol yn gadarn ac mae'r Uwch Dîm Arwain yn parhau i ddatblygu'r systemau hyn ymhellach. Dengys dadansoddiad nad oes unrhyw wahaniaethau sylweddol rhwng cyflawniadau'r gwahanol grwpiau allweddol yn yr ysgol. Er enghraifft mae disgyblion sydd ddim yn PYAD yn gwneud cynnydd da o leiaf yn unol â'u cyfoedion.

Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Arolygwyd Ysgol Gynradd y Tyllgoed ddiwethaf gan Estyn ym mis Chwefror 2020.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod y safonau, lles ac agweddau at ddysgu, addysgu a phrofiad dysgu, gofal, cymorth ac arweiniad ac arweinyddiaeth a rheolaeth i gyd yn dda.

Yn y Categoreiddio Ysgolion diweddaraf gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Gynradd y Tyllgoed ei chategoreiddio yn Melyn (ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod am y meysydd y mae angen iddi eu gwella).

Sut y byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk).

Bydd creu amgylcheddau Dysgu'r 21ain Ganrif yn sicrhau bod lleoedd ysgol priodol o ansawdd i bobl ifanc, sy'n bodloni anghenion poblogaeth gynyddol a newidiol Caerdydd.

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn dda.

Mae safonau yn Ysgol Y Court eisoes yn dda. Byddai trosglwyddo'r ysgol i lety newydd yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc ag anghenion emosiynol a lles.

Mae safonau yn Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn dda. Ni ddisgwylir y bydd y cynnig yn effeithio ar safonau yn yr ysgol. Byddai cyd-leoliad The Court yn caniatáu i staff rannu arfer gorau, cyfleoedd dysgu proffesiynol ac ar gyfer gwaith amlasiantaethol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg na chyflwyno'r Cyfnod Sylfaen a phob Cyfnod Allweddol o addysg yn unrhyw un o'r ysgolion o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig.

Profiadau dysgu ac addysgu

Bydd y cyfleusterau ysgol newydd yn cefnogi'r gwaith o gyflwyno'r 'Cwricwlwm i Gymru' newydd ar gyfer dysgwyr (3 – 16 oed) y disgwylir iddo gael ei roi ar waith mewn ysgolion yng Nghymru o fis Medi 2022. Bydd y cwricwlwm newydd yn mabwysiadu ymagwedd sy'n gynhwysol ac wedi'i gynllunio i fynd i'r afael â'r angen i baratoi plant a phobl ifanc yng Nghymru i ffynnu a bod yn llwyddiannus mewn byd sy'n newid yn gyflym.

Cydnabyddir y dylai'r cwricwlwm roi dysg mwy eang a dyfnach, sicrhau cynnydd gwell, rhoi cyfle i ddefnyddio amser a lle gyda mwy o ddychymyg a chreadigrwydd a rhoi llawer mwy o bwyslais ar sgiliau. Bydd cyfleusterau ysgol newydd a gwell yn helpu i gefnogi'r weledigaeth hon.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Gynradd y Tyllgoed.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiâu a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ddwy ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi ac mae disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at ei gilydd.

Byddai'r Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth y ddwy ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb am helpu i wella a chynnal cymorth ac arweiniad gofal.

Arwain a Rheoli

Byddai'r Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth y ddwy ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb am helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ddwy ysgol i gael perthynas dda â rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na chaiff arweinyddiaeth a llywodraethu'r ysgolion eu tarfu, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 10 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig ym mhob un o'r ysgolion.

Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y disgyblion â datganiad ADY	% y Prydau Ysgol am Ddim - cyfartaledd 3 blynedd	% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	% y disgyblion o Leiafrif Ethnig
Ysgol Arbennig The Court	–	–	100%	66.7	–	7.1%
Ysgol Gynradd y Tyllgoed	3.4	8.8	4.9	31.1	9.3	22.5

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Bydd adeilad Ysgol i'r 21ain Ganrif yn caniatáu i gyfleusterau gael eu teilwra i anghenion y plant sy'n ei mynychu. Gellir cynllunio cyfleusterau i gyd-fynd â'u hanghenion dysgu a darparu amgylcheddau tawel a strwythuredig i gefnogi dysgu.

Byddai'r arbenigedd presennol yn yr ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn yn cael ei gynnal. Byddai'r cyfleusterau ehangu a newydd yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff ac i wella dysgu disgyblion mewn cyfleusterau pwrpasol.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr ac yn peri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau a gynigir.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel iaith ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn yn parhau i ddarparu cymorth sy'n briodol i anghenion unigol pob disgybl.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion yn yr ysgolion sy'n rhan o'r cynlluniau hyn sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrif Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y câi'r cynigion effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth fyddai'r effaith ar ddarpariaeth feithrin?

Gall plant yng Nghaerdydd fynd i le meithrin rhan amser mewn ysgol o ddechrau'r tymor sy'n dilyn eu pen-blwydd yn dair oed. Rhaid iddynt fynd i'r dosbarth meithrin o leiaf ar bum hanner diwrnod yr wythnos. Nid oes dalgylchoedd ar gyfer dosbarthiadau meithrin.

Nid oes gan Ysgol Arbennig The Court nac Ysgol Gynradd y Tyllgoed ddarpariaeth feithrin.

Mae plant oed meithrin yng Nghaerdydd yn mynychu darpariaeth prif ffrwd. Mae digon o leoedd ar gael i ateb y galw am leoedd ac nid oes cynnig i sefydlu darpariaeth feithrin fel rhan o'r newidiadau sy'n cael eu cyflwyno.

Beth yw manteision y newidiadau arfathedig?

- Byddai'r cynigion yn cynyddu nifer y lleoedd ysgol arbennig ar gyfer dysgwyr oed cynradd ag anghenion iechyd a lles emosiynol ac yn cyfrannu at ateb y galw a ragwelir;
- Byddai adeiladau ysgol newydd yn mynd i'r afael â chyflwr is-safonol adeiladau presennol the Court a byddai'n lleihau'r ôl-gronid o waith cynnal a chadw;
- Mae cyfleusterau adeiladu newydd yn darparu amgylcheddau dysgu o ansawdd uchel, sy'n gwella dewisiadau dysgu a chyfleoedd i ddisgyblion. Mae gweledigaeth Caerdydd 2030 yn nodi'r angen i ddarparu lleoedd ysgol o ansawdd uchel. Mae amgylcheddau o ansawdd uchel yn cael effaith gref ar wella deilliannau disgyblion;
- Byddai safle deuol yn cynnig hyblygrwydd ar gyfer rheoli disgyblion, gan ganiatáu iddynt gael eu haddysgu 'yn nes at adref'. Byddai'r cynigion yn darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth Arbennig ar draws y ddinas;
- Byddai safle deuol yn caniatáu ystod ehangach o adnoddau i'r ysgol – bydd ganddynt fwy o le i ddatblygu'r cwricwlwm a gynigir, gan gynnig ystod ehangach o brofiadau i ddisgyblion;
- Byddai'r cyd-leoli gydag Ysgolion Cynradd prif ffrwd yn darparu cyfleoedd ailintegreiddio, ac yn caniatáu ar gyfer pontio mwy effeithiol;
- Byddai Ysgol Arbennig The Court yn adeiladau sy'n addas i'r 21ain Ganrif, a allai gefnogi ystod o fentrau sy'n seiliedig ar dystiolaeth yn haws – ffocws Therapi, cyfleoedd ymyrraeth gynnar, a chefnogi anogaeth a lles;
- Byddai'r cyd-leoliad â safleoedd Cynradd prif ffrwd yn caniatáu i staff rannu arfer gorau, cryfhau'r berthynas ag ysgolion prif ffrwd, caniatáu ar gyfer cyfleoedd dysgu proffesiynol ac ar gyfer gwaith amlasiantaethol;
- Byddai'r adeiladau newydd yn gwbl hygyrch ac yn cydymffurfio â Deddf Cydraddoldeb 2010.

Anfanteision posibl y newidiadau arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag ADY ei chael hi'n anodd newid. Efallai y byddai symud i adeilad newydd ar safle newydd yn peri anniddigrwydd. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r lleoliad newydd. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chyrrff Llywodraethu pob ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw amhariad posibl.

Risgiau sy'n gysylltiedig â'r newidiadau

- Efallai y ceir cyfyngiadau datblygu nad sydd yn hysbys eto. Pe deuai unrhyw rai i'r amlwg, gallai fod goblygiadau o ran cost ac oedi. Byddai arolygon safleoedd ac adroddiadau geo-dechnegol yn cael eu cynnal. Byddai rhain yn rhoi rhagor o wybodaeth ac yn llywio'r strategaethau rheoli.
- efallai na fydd modd cyflawni'r cynnig os na sicheir cyllid cyfalaf Llywodraeth Cymru yn ystod y cam achos busnes;
- Pe na byddai'r Cyngor yn cael y cyllid hwn gan Lywodraeth Cymru yna'r Cyngor fyddai'n ysgwyddo'r cyfrifoldeb yn llawn dros yr holl gostau yn ymwneud â'r cynnig. Yn yr achos hwn, byddai opsiynau buddsoddi'n cael eu hadolygu i sicrhau bod digon o leoedd mewn ysgolion.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Cynhaliwyd astudiaeth o ddichonoldeb gan y Cyngor i archwilio opsiynau amgen posibl i'r rhai yr ymgynghorwyd â hwy yn y ddogfen hon.

Ystyriwyd nifer o safleoedd amgen ond fe'u gwrthodwyd ar sail materion yn ymwneud â mynediad, cyfyngiadau ar safleoedd, traffig a rheoli llifogydd.

Beth fyddai'n digwydd i safle presennol Ysgol Arbennig The Court?

Bydd y defnydd o safle presennol Ysgol Arbennig The Court yn y dyfodol yn destun ystyriaeth bellach, gan ystyried barn amrywiaeth o randdeiliaid.

Materion Adnoddau Dynol

Byddai'r cynnydd arfaethedig yn nifer y disgyblion ar gyfer Ysgol Arbennig The Court yn ei gwneud yn ofynnol i'r Corff Llywodraethu gynllunio ar gyfer gofynion y gweithlu yn barod ar gyfer yr ehangiadau. Byddai'r Corff Llywodraethu yn cael ei annog i ymgymryd â'r gwaith hwn yn unol â Fframwaith Adnoddau Dynol Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion.

Bydd y Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn rhoi cyngor, cymorth ac arweiniad i'r Corff Llywodraethu ar gyfer cynllunio'r gweithlu a phrosesau recriwtio canlyniadol. Lle mae Cyrff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, byddai unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynnydd yn y niferoedd ar y gofrestr yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion ar gofrestr adleoli ysgolion.

Mae'r cynnig yn cynnwys adleoli Ysgol The Court gyda'r ysgol yn bwriadu gweithredu trefniadau deulol ar gyfer safleoedd. Byddai hyn yn gofyn am lefelau uchel o ymgynghori â staff ac undebau llafur, cynlluniau cyfathrebu clir ynghylch y trefniadau ar gyfer trosglwyddo o un safle ysgol i'r llall a chynnwys staff wrth ddatblygu manylebau neu ddyluniadau adeiladu.

Materion Trafnidiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol dwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ysgolion cynradd, gan gynnwys i Ysgol Arbennig The Court. Yn ogystal, gellir darparu cludiant i rai plant sy'n byw'n agosach hefyd oherwydd eu hanghenion dysgu unigol.

Ar hyn o bryd, mae tua 80-90% o ddisgyblion yn cael eu cludo i Ysgol The Court gyda dau neu dri disgybl fesul tacsï gyda gyrrwr a hebryngwr i'w cefnogi.

Byddai unrhyw gynnydd arfaethedig o ran nifer yr disgyblion yn yr ysgol yn gofyn i adnoddau a chyfleusterau trafndiaeth yn y safleoedd gael eu cynyddu yn unol â hynny.

The Court ar safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Disgwylir y byddai'r rhan fwyaf o ddisgyblion sy'n mynychu'r Court ar safle'r Tyllgoed yn parhau i fod yn gymwys i gael cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol naill ai ar sail pellter neu oherwydd eu hanghenion dysgu unigol.

Gyda chyfran debyg o ddisgyblion sydd ag angen cludiant i'r ysgol o hyd, gall hyn olygu rhwng 10 ac 16 tacsï gyda chyfleusterau priodol ar gyfer gollwng a chodi i'w darparu ar y safle.

Ni fyddai rhai disgyblion sy'n byw o fewn dwy filltir i'r safle ysgol newydd hwn yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol. Efallai y bydd cyfran o ddisgyblion yn gallu teithio i'r ysgol yn annibynnol, gyda rhiant/gofalwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu drafndiaeth gyhoeddus.

Mae eisoes cysylltiadau trafndiaeth gyhoeddus da iawn gyda nifer o wasanaethau bws daith gerdded fer yn unig o'r ysgol. Mae gorsaf drenau Parc Waun-gron tua 0.75 milltir (1.2km) o'r ysgol.

Mae llwybrau cerdded da yn cyrraedd safle'r ysgol ac mae cysylltiadau beicio cyfredol da hefyd. Mae Llwybr Elâi yn rhedeg ar hyd Ffordd y Bwlch yn union i'r de o'r safle ac mae'n parhau at Fae Caerdydd gyda rhannau gwahanol naill ai'n ddi-draffig neu ar y ffordd. Cynllunnir rhagor o welliannau drwy ddatblygiad Melin Trelâi yn y tymor byr gyda chysylltiadau drwy Feicffordd 5 i ganol y ddinas. Mae llwybrau arwyddion ar y ffordd eisoes yn mynd drwy Dreganna i ganol y ddinas gyda gwelliannau tymor canolig yn yr arfaeth ar gyfer traciau beicio wedi'u gwahanu oddi wrth y traffig.

Cynigir cyfleusterau amrywiol pellach i wella mynediad cerdded a beicio drwy'r Tyllgoed, Llandaf a'r ardal ehangach erbyn 2023.

Efallai y bydd angen Asesiad Trafnidiaeth diwygiedig ar y cynigion datblygu ar gyfer safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed hefyd. Byddai hyn yn cadarnhau mesurau diogelwch ar y ffyrdd a mesurau eraill i gefnogi ac i annog teithio drwy ddulliau cynaliadwy. Byddai'n nodi unrhyw ddarpariaeth arall sy'n gysylltiedig â theithio sy'n ymwneud yn benodol â chynnig ar gyfer y Court ar y safle hwn.

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau bod gan bob ysgol yng Nghaerdydd Gynllun Teithio Llesol sy'n nodi camau gweithredu gan yr ysgol i gefnogi ac i annog teithio llesol lle bo hynny'n briodol ac i nodi'r gwelliannau sydd eu hangen ar y safle ac oddi ar y safle i hwyluso teithiau llesol. Datblygir y cynllun hwn gyda chyfranogiad llawn yr ysgol a chaiff ei gefnogi gan swyddogion Cynllun Teithio Llesol y Cyngor gyda chymorth arall ar gael gan y Tîm Diogelwch ar y Ffyrrd sy'n darparu hyfforddiant beicio.

The Court ar safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg

Disgwylir y byddai'r rhan fwyaf o ddisgyblion sy'n mynychu'r Court ar safle Dunster Road yn parhau i fod yn gymwys i gael cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol naill ai ar sail pellter neu oherwydd eu hanghenion dysgu unigol.

Gyda chyfran debyg o ddisgyblion sydd ag angen cludiant i'r ysgol o hyd, gall hyn olygu rhwng 10 ac 16 taci gyda chyfleusterau priodol ar gyfer gollwng a chodi i'w darparu ar y safle.

Ni fyddai rhai disgyblion sy'n byw o fewn dwy filltir i'r safle ysgol newydd hwn yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol. Efallai y bydd cyfran o ddisgyblion yn gallu teithio i'r ysgol yn annibynnol, gyda rhiant/gofalwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn chyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu drafnidiaeth gyhoeddus.

Mae eisoes cysylltiadau trafndiaeth gyhoeddus da drwy Lanrhyddni a Rhodfa Countisbury a hefyd o Heol Casnewydd sydd o fewn pellter cerdded byr. Mae llwybrau cerdded hygyrch i ddisgyblion a staff lleol hefyd.

Mae Beicffordd 2 wedi'i chynllunio ar hyd y rhan hon o Heol Casnewydd. Bydd cam byrdymor/tymor canolog yn y dyfodol yn disodli'r lonydd beicio presennol ar y brif ffordd brysur hon.

Mae problemau parcio y tu allan i ysgol gynradd gyfagos Pen-y-bryn ar hyd Dunster Road ar hyn o bryd. Er bod y tîm Trafnidiaeth yn monitro'r sefyllfa ac yn adolygu'r angen am fesurau ychwanegol a rheolaethau parcio y tu allan i bob ysgol, byddai'r angen am unrhyw fesurau ychwanegol y tu allan i'r safle arfaethedig ar gyfer y Court yn cael eu hystyried fel rhan o'r broses honno.

Mae'r cynigion datblygu'n gofyn am Asesiad Trafnidiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau bod moddau teithio cynaliadwy yn cael eu defnyddio i'r eithaf. Byddai'n nodi unrhyw ddarpariaeth arall sy'n gysylltiedig â theithio sy'n ymwneud yn benodol â chynnig ar gyfer y Court ar y safle hwn.

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau bod gan bob ysgol yng Nghaerdydd Gynllun Teithio Llesol sy'n nodi camau gweithredu gan yr ysgol i gefnogi ac i annog teithio llesol lle bo hynny'n briodol ac i nodi'r gwelliannau sydd eu hangen ar y safle ac oddi ar y safle i hwyluso teithiau llesol. Datblygir y cynllun hwn gyda chyfranogiad llawn yr ysgol a chaiff ei gefnogi gan swyddogion Cynllun Teithio Llesol y Cyngor gyda chymorth arall ar gael gan y Tîm Diogelwch ar y Ffyrdd sy'n darparu hyfforddiant beicio.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi gwybod i'r Cyngor beth yw eich barn ar y cynigion. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel y mae'n well gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom yn un o'r ffyrdd canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostiwch eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennwch atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i'r cynnig hwn yw 22 Tachwedd 2021.

Ysgolion yr 21ain Ganrif
Gwella darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc
ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Ysgol Gynradd Moorland

Ysgolion yr 21ain Ganrif
Gwella, darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc
ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Darpariaeth Gymhleth/Awtistiaeth Gymhleth Gynradd (4-11 oed)

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol oedran cynradd, mae'r Cyngor yn bwriadu:

- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) ar gyfer hyd at 20 o blant oed cynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth (ADC) yn Ysgol Gynradd Moorland o fis Medi 2022.

Mae gwybodaeth sy'n benodol i'r cynnig hwn wedi'i nodi ar dudalennau 28-38.

Y Ddarpariaeth Bresennol

Ar hyn o bryd mae Caerdydd yn cynnal 445 o ysgolion arbennig cynradd a lleoedd CAA ar gyfer plant ag anghenion dysgu cymhleth/awtistiaeth. Bydd prosiectau y cytunwyd arnynt yn flaenorol gan y Cabinet, i ymestyn ac ailadeiladu Ysgol Arbennig Glan yr Afon ac i sefydlu CAA yn Ysgol Gymraeg Pwll Coch, yn cynyddu'r cyfanswm i 524 o leoedd erbyn 2025.

Canolfan Adnoddau Arbenigol Anghenion Dysgu Cymhleth

Dosbarth bychan mewn ysgol prif ffrwd yw Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) sy'n cael ei addysgu gan aelod staff arbenigol.

Mae pum ysgol gynradd yng Nghaerdydd ar hyn o bryd yn cynnal Canolfannau Adnoddau Arbenigol ar gyfer anghenion dysgu cymhleth ar hyn o bryd. Cynhelir y rhain gan:

- Ysgol Gynradd Bryn Hafod
- Ysgol Gynradd Llanedern
- Ysgol Gynradd Llanisien Fach
- Ysgol Gynradd Marlborough, ac
- Ysgol Pwll Coch

Mae'r holl Ganolfannau Adnoddau Arbenigol yn agored i gael eu derbyn o bob rhan o Gaerdydd, er cyn belled ag y bo modd, cynigir lleoedd i ddisgyblion yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol sydd agosaf at eu cartref.

Yn ogystal â seiliau anghenion dysgu cymhleth, ceir:

- Ysgol Gynradd Lakeside (canolfan adnoddau awtistiaeth arbenigol sylfaenol)
- Ysgol Gynradd Springwood (canolfan adnoddau awtistiaeth arbenigol sylfaenol)
- Ysgol Gynradd Allensbank (dosbarth lleferydd ac iaith)
- Ysgol Gynradd y Tyllgoed (Dosbarth Lles Cynradd)
- Ysgol Gynradd Lakeside (Dosbarth Lles Cynradd)
- Ysgol Gynradd Springwood (Dosbarth Lles Cynradd)
- Ysgol Gymraeg Pen y Groes (Dosbarth Lles Cynradd)
- Ysgol Uwchradd Fitzalan (Dosbarth Lles Cynradd)

Mae'r Canolfannau Adnoddau Arbenigol a ddynodwyd ar gyfer dysgu cymhleth mewn ysgolion cynradd yn darparu dau ddosbarth o hyd at 10 disgybl; dosbarth yn y Cyfnod Sylfaen a dosbarth yng Nghyfnod Allweddol 2. Mae'r disgyblion yn elwa o gael eu haddysgu mewn dosbarthiadau bach gyda chymarebau staff disgyblion ffafriol, a addysgir gan staff arbenigol. Mae disgyblion hefyd yn elwa o gyfleoedd i ddysgu a chymdeithasu gyda'u cyfoedion prif ffrwd.

Galw am leoedd

Mae Tabl 11 yn nodi lleoedd sydd ar gael yng Nghaerdydd ar hyn o bryd i gefnogi plant o oedran ysgol gynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth. a'r galw a ragwelir yn y dyfodol.

Mae'r niferoedd yn cyfrif am bob plentyn sydd angen lleoliad o'r fath, gan gynnwys y rhai a leolir y tu allan i'r sir ac yn y brif ffrwd sy'n aros am leoliad arbenigol, Caniateir gwarged o 10% i gefnogi hyblygrwydd.

Tabl 11						
Llefydd cynradd	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Tŷ Gwyn *	75	90	90	90	90	90
Riverbank	70	70	70	70	70	112
Meadowbank	41	50	50	50	50	50
Hollies	112	112	112	112	112	112
Bryn Hafod	20	20	20	20	20	20
Llanedern	20	20	20	20	20	20
Llanisien Fach	20	20	20	20	20	20
Marlborough	20	20	20	20	20	20
Springwood	28	28	28	28	28	28
Ysgol Pwll Coch	7	10	15	20	20	20
Pentre-baen	24	24	24	24	24	24
ALIC Allensbank	8	8	8	8	8	8
Cyfanswm lleoedd	445	472	477	482	482	524
Y galw a amcanestynnir	500	510	515	522	536	547
Amcanestyniad Galw (+10%)	550	561	567	574	590	602
Gwarged / diffyg	-105	-89	-90	-92	-108	-78

Mae'r tabl yn dangos mai'r galw a ragwelir am leoedd yn ychwanegol at y ddarpariaeth bresennol yw 89 o leoedd yn 21/22, gan godi i 108 o leoedd yn 2024/2025. Os nad oedd twf pellach y tu hwnt i'r cynlluniau presennol mewn perthynas ag Ysgol Arbennig Glan yr Afon ac Ysgol Gymraeg Pwll Coch, bydd diffyg o 78 o leoedd yn parhau yn 25/26.

Ar hyn o bryd, mae mwy o ddisgyblion ag anghenion sylweddol sydd angen lle yn un o'r lleoliadau hyn nag sydd o leoedd ar gael.

Mae'r amcanestyniadau presennol yn dangos y bydd nifer y disgyblion yn parhau i dyfu dros y 5 i 10 mlynedd nesaf.

Cynnig ar gyfer darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) yn Ysgol Gynradd Moorland

I ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol oedran cynradd cynigir sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) ar gyfer hyd at 20 o blant oed cynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth (ADC) yn Ysgol Gynradd Moorland o fis Medi 2022.

Ysgol Gynradd Moorland

Mae Ysgol Gynradd Moorland yn ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Saesneg gyda darpariaeth feithrin yn 48 Heol Singleton, Caerdydd, CF24 2ET.

Nifer y llefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 12 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Gynradd Moorland.

Tabl 12

Enw'r Ysgol	Capasiti cyhoeddus presennol (4-11 oed)	Llefydd fesul grwp blwyddyn (4-11 oed)	Lleoedd meithrin	Cyfrwng iaith a chategori'r ysgol
Ysgol Gynradd Moorland	420	60	64	Ysgol Gynradd Gymunedol Saesneg

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 13 isod yn nodi manylion rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Gynradd Moorland.

Ysgol	Ionawr 2017 (NG)	Ionawr 2018 (NG)	Ionawr 2019 (NG)	Ionawr 2020 (NG)	Ionawr 2021 (NG)	Rhagfy-negiad 2021/22	Rhagfy-negiad 2022/23	Rhagfy-negiad 2023/24	Rhagfy-negiad 2024/25	Rhagfy-negiad 2025/26
Ysgol Gynradd Moorland	399	410	464	402	392	394	389	376	370	362

* Galw disgyblion ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth y dalgylch lleol

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau'r Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformion yn ôl y bwriad/gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben/wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a llesiant) i D (gwael – adeiladau'n llesteirio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 14 Sgorau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a llesiant.
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael a diffygion mawr	Gwael. Llesteirio dulliau addysgu/effaith wael ar drefn yr ysgol.
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol	Gwael iawn. Adeiladau'n llesteirio yn ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Gynradd Moorland yn sgôr B am gyflwr a B am addasrwydd.

Llety arfaethedig CAA

Mae'r Cyngor yn gwneud gwaith i ddisodli llety'r blynyddoedd cynnar yn Ysgol Gynradd Moorland ac i leoli darpariaeth Dechrau'n Deg ar y safle.

Mae darpariaeth y blynyddoedd cynnar ar gyfer Ysgol Gynradd Moorland wedi'i lleoli mewn uned anorchfygol yng nghefn safle'r ysgol. Mae'r uned wedi'i graddio fel cyflwr C (Gwael gyda diffygion mawr). Ar hyn o bryd mae'n cynnwys 64 o leoedd Meithrin rhan amser a 60 o leoedd dosbarth Derbyn.

Ar ôl cwblhau'r adeilad newydd, byddai'r uned hon yn cael ei symud ynghyd â thŷ'r gofalwr. Byddai'r adeilad newydd yn darparu ar gyfer y nifer bresennol o leoedd dosbarth meithrin a derbyn.

Byddai llety ar gyfer y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn cael ei ddarparu fel rhan o'r gwaith arfaethedig hwn.

Ar hyn o bryd mae clwb bocsi wedi'i leoli ar ran o safle Ysgol Gynradd Moorland. Ar hyn o bryd, nid yw prosiect ailddatblygu'r ysgol yn dibynnu ar dir y clwb bocsi. Fodd bynnag, pe bai hyn ar gael yn ddiweddarach, byddai'n fuddiol i'r ysgol gan y byddai'n cynyddu'r gofod awyr agored sydd ar gael i ddysgwyr.

Mae adran dai'r Cyngor yn ymchwilio i'r posibilrwydd o ddarparu tai ar hen safle Ysgol Glan Morfa. Byddai'r cynigion yn ceisio cynnwys cyfleuster clwb bocsi newydd ar y safle. Mae hyn yn rhyddhau'r tir sy'n cael ei feddiannu ar hyn o bryd gan y clwb bocsi i'w ddefnyddio gan Ysgol Gynradd Moorland.

Nid yw'r broses ddylunio ar gyfer y llety ysgol newydd wedi dechrau eto. Byddai hyn yn cynnwys mewnbwn gan amrywiaeth o randdeiliaid gan gynnwys cyrff llywodraethu, penaethiaid, staff a phlant.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Cyd-wasanaeth Addysg Consortiwm Canol De Cymru yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system categoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CSCJES) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system categoreiddio yn Nhabl 19 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Ambr	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion yma:

<http://gov.wales/docs/dcells/publications/150119-parents-guide-en.pdf>

Ysgol Gynradd Moorland

Arolygwyd Ysgol Gynradd Moorland ddiwethaf ym mis Ebrill 2018.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod y safonau, y lles a'r agweddau at brofiad dysgu, addysgu a dysgu, ac arweinyddiaeth a rheolaeth i gyd yn dda; barnwyd bod gofal, cymorth ac arweiniad yn rhagorol.

Yn y Categoreiddio Ysgolion diweddaraf gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Gynradd Moorland ei chategoreiddio'n Wyrdd.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn dda.

Mae safonau yn Ysgol Gynradd Moorland yn dda ac ni ddisgwylir y bydd sefydlu darpariaeth CAA yn yr ysgol yn effeithio'n negyddol ar yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg na chyflwyno'r Cyfnod Sylfaen a phob Cyfnod Allweddol o addysg yn yr ysgol o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Gynradd Moorland.

Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella gallu'r ysgol i gynhwysiant ac o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiau a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae Ysgol Gynradd Moorland wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi ac mae disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at ei gilydd.

Byddai'r Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth gofal ac arweiniad.

Arwain a Rheoli

Byddai'r Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinwyr ysgol a gwaith llywodraethiant, a allai gael effaith negyddol ar ganlyniadau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 16 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig ym mhob un o'r ysgolion.

Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y disgyblion â datganiad ADY	% y Prydau Ysgol am Ddim - cyfartaledd 3 blynedd	% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	% y disgyblion o Leiafrif Ethnig
Ysgol Gynradd Moorland	20.2	12.3	1.8	41.9	25.4	53.2

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Bydd adeilad CAA yn caniatáu i gyfleusterau gael eu teilwra i anghenion y plant sy'n ei mynychu. Gellir cynllunio cyfleusterau i gyd-fynd â'u hanghenion dysgu a darparu amgylcheddau tawel a strwythuredig i gefnogi dysgu.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr ac yn peri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn yn parhau i roi cymorth sy'n briodol i anghenion unigol pob disgybl.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Mae'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion yn yr ysgolion sy'n rhan o'r cynlluniau hyn sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrif Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y câi'r cynigion effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth fyddai'r effaith ar ddarpariaeth feithrin?

Gall plant yng Nghaerdydd fynd i le meithrin rhan amser mewn ysgol o ddechrau'r tymor sy'n dilyn eu penblwydd yn dair oed. Rhaid iddynt fynd i'r dosbarth meithrin o leiaf ar bum hanner diwrnod yr wythnos. Nid oes dalgyloedd ar gyfer meithrin.

Mae darpariaeth y blynyddoedd cynnar ar gyfer Ysgol Gynradd Moorland wedi'i lleoli mewn uned anorchfygol yng nghefn safle'r ysgol. Mae'r uned wedi'i graddio fel cyflwr C (gwael gyda diffygion mawr). Ar hyn o bryd mae'n cynnwys 64 o leoedd Meithrin rhan amser a 60 o leoedd dosbarth Derbyn.

Mae'r uned hon yn cael ei symud a darperir adeilad newydd, sy'n lletya'r nifer bresennol o leoedd dosbarth meithrin a derbyn.

Bydd darparu llety newydd yn cefnogi darparu addysg o ansawdd uchel yn well i ddisgyblion oed meithrin.

Mae plant oed meithrin yng Nghaerdydd yn mynychu darpariaeth prif ffrwd. Mae digon o leoedd ar gael i ateb y galw am leoedd ac ni ddisgwylir y byddai'r newid arfaethedig yn effeithio ar ddarpariaeth feithrin mewn manau eraill.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ganolfannau adnoddau arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Nid oes darpariaeth CAA yn Adamsdown a Sblot ar hyn o bryd. Mae pob plentyn yn yr ardaloedd hyn sydd angen lleoliad mewn CAA yn teithio i rannau eraill o'r ddinas ar hyn o bryd.

Cafodd y ddarpariaeth hon ei sefydlu ar safleoedd ysgolion eraill yn Adamsdown a Sblot ei disgowntio oherwydd cyfyngiadau llety a safleoedd.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynigion yn cynyddu nifer y lleoedd adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr oed cynradd ag anghenion dysgu cymhleth a byddai'n cyfrannu at ateb y galw a ragwelir;
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Mae hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol;
- Byddai'r cynigion yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yn ardal de ganolog y ddinas yn teithio pellteroedd byrrach i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol;
- Mae cyfleusterau adeiladu newydd yn darparu amgylcheddau dysgu o ansawdd uchel, sy'n gwella dewisiadau dysgu a chyfleoedd i ddisgyblion ac yn cael effaith gref ar wella canlyniadau disgyblion Mae gweledigaeth Caerdydd 2030 yn nodi'r angen i ddarparu lleoedd ysgol o ansawdd uchel.
- Bydd yr adeiladau newydd yn gwbl hygyrch ac yn cydymffurfio â Deddf Cydraddoldeb 2010.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag ADY ei chael hi'n anodd newid. Efallai y byddai symud i adeilad newydd ar safle newydd yn peri anniddigrwydd. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r lleoliad newydd. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chyrff Llywodraethu pob ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Risgiau sydd ynghlwm â'r newid arfaethedig

- Efallai y ceir cyfyngiadau datblygu nad sydd yn hysbys eto. Pe deuai unrhyw rai i'r amlwg, gallai fod goblygiadau o ran cost ac oedi. Byddai arolygon safle ac adroddiadau geo-dechnegol yn cael eu cynnal a fyddai'n rhoi rhagor o wybodaeth ac yn llywio strategaethau rheoli.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau Adnoddau Dynol sy'n deillio o sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol a'r angen diilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i sefydlu'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Byddai'r CAA arfaethedig ar safle Ysgol Gynradd Moorland yn gwasanaethu disgyblion yn ardal de ganolog Caerdydd a byddai'n lleihau'r pellter a deithiwyd i'r ysgol i blant yn Adamsdown a Sblot sydd angen lleoliad mewn CAA ac sy'n teithio i rannau eraill o'r ddinas ar hyn o bryd.

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol dwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ysgolion cynradd, gan gynnwys i ysgolion arbennig ac i gyfleusterau CAA. Ni fyddai disgyblion sy'n mynychu'r Ganolfan Adnoddau Arbennig (CAA) yn Ysgol Gynradd Moorland, sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol, yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim oni bai bod hyn yn angenrheidiol er mwyn bodloni eu hanghenion dysgu unigol.

Gan y byddai uchafswm o 20 o blant yn mynychu'r CAA, rhagwelir y byddai nifer fach o blant yn cyrraedd ar drafndiaeth ysgol am ddim sef tacsis a rennir. Bydd angen cyfleusterau priodol ar y Cludiant Hwn i Ddysgwyr ar gyfer gollwng a chasglu a ddarperir fel rhan o'r cynigion.

Mae'r cynigion datblygu yn gofyn am Ddatganiad Trafndiaeth. Mae hyn eisoes wedi nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau bod moddau teithio cynaliadwy i ysgol Gynradd Moorland yn cael eu defnyddio i'r eithaf.

Mae mewn sefyllfa dda o ystyried ei lleoliad cymharol ganolog, ei hagosrwydd at lwybrau a chyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus, a'r potensial ar gyfer cysylltiadau teithio llesol.

Byddai mesurau diogelwch ysgol arfaethedig yn cynnwys gwelliannau i groesfannau ffyrdd, a chyfleusterau cyffredinol well i gerddwyr a beicwyr, gan gynnwys ar hyd y llwybrau mwyaf dymunol drwy Barc Moorland.

Byddai adolygiad o gyfyngiadau parcio a llwytho a gweithredu Stryd Ysgol ar y strydoedd cyfagos (gan gynnwys Moorland Road ar ochr ddwyreiniol y safle) yn gwella diogelwch drwy atal mynediad i gerbydau, a lleihau tagfeydd a phroblemau parcio.

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau bod gan bob ysgol yng Nghaerdydd Gynllun Teithio Llesol sy'n nodi camau gweithredu gan yr ysgol i gefnogi ac i annog teithio llesol lle bo hynny'n briodol ac i nodi'r gwelliannau sydd eu hangen ar y safle ac oddi ar y safle i hwyluso teithiau llesol. Datblygir y cynllun hwn gyda chyfranogiad llawn yr ysgol a chaiff ei gefnogi gan swyddogion Cynllun Teithio Llesol y Cyngor gyda chymorth arall ar gael gan y Tîm Diogelwch ar y Ffyrdd sy'n darparu hyfforddiant beicio.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi gwybod i'r Cyngor beth yw eich barn ar y cynigion. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel y mae'n well gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom yn un o'r ffyrdd canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostiwch eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennwch atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i'r cynnig hwn yw 22 Tachwedd 2021.

Gwybodaeth sy'n Berthnasol i'r ddau Gynnig

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar ysgolion eraill?

Mae ysgolion arbennig yng Nghaerdydd yn darparu darpariaeth arbenigol ar gyfer Dinas a Sir Caerdydd gyfan. Nid oes digon o lleoedd i ateb y galw mewn darpariaeth a gynhelir/ Mae hyn wedi effeithio ar ysgolion sy'n bodoli eisoes lle mewn rhai achosion efallai y bydd mwy o ddisgyblion ar y gofrestr na'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) neu'r nifer a ddymunir mewn CAA.

Ar hyn o bryd mae'n rhaid i Gaerdydd ddibynnu ar brynu rhai lleoedd mewn darpariaeth y tu allan i'r sir ac ysgolion annibynnol i gyflawni ei dyletswyddau statudol. Gallai fod effaith tymor hwy ar ddarparwyr y tu allan i'r sir ac ar ysgolion annibynnol gan ei bod yn debygol y bydd gostyngiad yn nifer y lleoedd a brynir gan y Cyngor.

Ni ragwelir y byddai'r bwriad i ehangu a throsglwyddo Ysgol Arbennig The Court i safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn cael effaith negyddol ar Ysgol Gynradd y Tyllgoed nac unrhyw ysgol leol.

Byddai Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn parhau i weithredu fel ysgol ar wahân o dan reolaeth ei chorff llywodraethu a'i Phennaeth. Mae safle'r ysgol o faint digonol i ganiatáu i ddarpariaeth arfaethedig Ysgol Arbennig The Court gael ei darparu heb effeithio'n negyddol ar yr ysgol.

Gallai cyd-leoliad arfaethedig Ysgol Gynradd The Court gydag Ysgol Gynradd y Tyllgoed roi cyfle i staff Ysgol Gynradd y Tyllgoed weithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd. Gallai hyn wella addysgu cynhwysol yr ysgol ac mae o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.

Mae cynnal a chadw safle ysgol mawr yn cyflwyno amrywiaeth o heriau ariannol a gweithredol i Ysgol Gynradd y Tyllgoed. Disgwylir i'r trefniant rhannu safle arfaethedig gydag Ysgol Arbennig The Court wneud y gorau o'r ardal sydd ar gael er budd pob ysgol.

Ni ragwelir y byddai'r bwriad i ehangu a throsglwyddo Ysgol Arbennig The Court i safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg yn cael effaith negyddol ar unrhyw ysgol leol.

Gallai lleoliad arfaethedig Ysgol Arbennig The Court ar safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg, ger Ysgol Gynradd Pen Y Bryn, roi cyfle i staff Ysgol Gynradd Pen Y Bryn weithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd. Gallai hyn wella addysgu cynhwysol yr ysgol ac mae o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.

Efallai y bydd cyfleoedd hefyd i rannu defnydd o rai cyfleusterau os ystyrir bod hyn o fudd i bob un o'r ysgolion.

Ni ragwelir y bydd sefydlu darpariaeth CAA yn Ysgol Gynradd Moorland yn effeithio'n negyddol ar yr ysgol.

Gallai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd wella addysgu cynhwysol yr ysgol ac o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.

Trefniadau derbyn

Does dim cynlluniau ar waith i newid polisi'r Cyngor ar dderbyn plant i'r ysgol yn sgil y cynigion hyn.

Ceir gwybodaeth fanwl am drefniadau derbyn yn llyfryn Derbyn i Ysgolion y Cyngor. Gallwch ddod o hyd i'r wybodaeth hon ar wefan y Cyngor yn www.caerdydd.gov.uk.

Rheolir derbyniadau i ddarpariaeth arbenigol gan y Cyngor, yn amodol ar ddatganiad o Anghenion Addysgol Arbennig (AAA). O dan y Cod ADY, bydd y lleoliad yn destun Cynllun Datblygu Unigol (CDU). Byddai'r capasiti arfaethedig ar gyfer 20 o ddisgyblion yn ychwanegol at gapasiti lleoedd prif ffrwd yn yr ysgol.

Trefniadau Teithio Dysgwyr

Dan y cynigion hyn, nid oes cynlluniau i newid polisi'r Cyngor ar gludo plant i ac o ysgolion.

Bydd unrhyw blentyn y bydd y cynnig hwn yn effeithio arno yn cael yr un cymorth â thrafnidiaeth ag a gaiff pawb trwy Gaerdydd ac yn unol â'r un meini prawf sy'n berthnasol ledled Caerdydd. Gellir gweld polisi trafndiaeth y Cyngor ar wefan y Cyngor (www.caerdydd.gov.uk).

Mae rhwymedigaeth gyfreithiol statudol ar y Cyngor i ddarparu trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol i ddisgyblion ysgol gynradd sy'n byw 2 filltir neu fwy o'r ysgol addas agosaf, fel y'i mesurir yn ôl y llwybr cerdded byrraf sydd ar gael.

Wrth benderfynu pa un yw'r ysgol addas agosaf, rhaid i'r Cyngor ystyried unrhyw anabledd sydd gan blentyn ac unrhyw anghenion addysgol arbennig (AAA).

Materion Ariannol

Cymeradwywyd Rhaglen Band B Ysgolion yr 21ain Ganrif gan y Cabinet ym mis Rhagfyr 2017, gan gynnwys prosiect Ysgol Arbennig The Court. Nid yw Llywodraeth Cymru (LIC) wedi cymeradwyo cyllideb y prosiect unigol yn ffurfiol, ond wedi rhoi eu cefnogaeth mewn egwyddor i bob prosiect o fewn rhaglen Band B Cyngor Caerdydd.

Mae'r costau rhagamcanol cyffredinol ar gyfer y prosiect wedi'u cynnwys yn y rhagolwg llif arian Band B presennol, i'w ariannu drwy Grant Llywodraeth Cymru (75%) a benthycu Buddsoddi i Arbed Ysgolion yr 21ain Ganrif y Cyngor (25%). Bydd unrhyw gostau refeniw mewn perthynas â'r cynlluniau hyn, gan gynnwys costau ariannu cyfalaf, yn cael eu hariannu drwy Gronfa Refeniw CTY y Cyngor.

Mae'r cynigion hyn yn cynnwys creu lleoedd ysgol ychwanegol y byddai angen eu hariannu o'r gyllideb ysgolion dirprwyedig bresennol. Mae gwaith pellach yn mynd rhagddo i nodi i ba raddau y gellir talu'r costau ychwanegol drwy arbedion heb ychwanegu pwysau sylweddol at gyllidebau cyffredinol ysgolion.

Bydd Uned Blynnyddoedd Cynnar Moorland yn cael ei hariannu'n rhannol gan grant Dechrau'n Deg Llywodraeth Cymru, gyda gweddill i'w hariannu o gyllideb Adnewyddu Asedau Addysg. Er mwyn sicrhau cyllideb ddigonol bydd angen blaenoriaethu'r cynllun hwn o fewn y rhaglen adnewyddu asedau bresennol, gyda chyllid ychwanegol ar gael drwy ddyraniad Buddsoddi i Arbed y gyllideb gyfalaf ar gyfer ysgolion.

Darpariaeth iechyd

Bydd gan y cynigion i ehangu'r ddarpariaeth arbenigol yn yr ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn oblygiadau i iechyd a gwasanaethau arbenigol eraill. Mae'r gwasanaethau hyn yn gweithio mewn partneriaeth ag ysgolion i ddiwallu Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ffactor ychwanegol yw Deddf Diwygio ADY 2018, a fydd yn cyflwyno cyfrifoldebau newydd i iechyd, addysg a gofal cymdeithasol gydweithio i gydlynu asesu a darparu. Bydd Deddf 2018 yn cael ei gweithredu dros gyfnod o dair blynedd, gan ddechrau ym mis Medi 2020.

Er mwyn mynd i'r afael â'r heriau hyn gyda'i gilydd, mae'r Cyngor a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yn cynnal adolygiad ar y cyd o ddarpariaeth iechyd ac arbenigol yn ysgolion arbennig Caerdydd ac unedau cyfeirio disgyblion. Bydd canfyddiadau'r adolygiad, a oruchwylir gan grŵp prosiect o gynrychiolwyr o iechyd, addysg, gwasanaethau cymdeithasol, ysgolion a rhieni, yn llywio dyluniad y ddarpariaeth arbenigol.

Trefniadau Llywodraethiant

Nid oes unrhyw newidiadau arfaethedig i drefniadau llywodraethu sy'n deillio o'r cynigion hyn.

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Mae lefel anghenion addysgol arbennig/anghenion dysgu ychwanegol yn y sector cyfrwng Cymraeg wedi bod yn is yn hanesyddol nag yn y sector cyfrwng Saesneg. Mae hyn wedi bod yn newid dros y 4-5 mlynedd diwethaf, gydag ysgolion yn adrodd am fwy o achosion o ADY, ym mhob maes angen.

Cynhaliwyd adolygiad o ADY yn y sector cyfrwng Cymraeg gydag ysgolion cyfrwng Cymraeg yn 2016 i lywio'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (WESP). Nododd ysgolion nifer fach ond arwyddocaol o enghreifftiau o ddisgyblion ag ADY yn gadael y sector cyfrwng Cymraeg er mwyn cael mynediad at ganolfannau adnoddau arbenigol neu ysgolion arbennig.

Roedd rhywfaint o dystiolaeth anecdotaidd hefyd i awgrymu bod rhai teuluoedd a fyddai fel arall yn dewis addysg cyfrwng Cymraeg yn dewis yn hytrach ar gyfer addysg cyfrwng Saesneg os oes gan eu plentyn ADY, drwy bryder y gallai fod angen i'w plentyn drosglwyddo i'r sector arbenigol yn ddiweddarach.

Drwy'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg, mae Caerdydd wedi buddsoddi mewn darpariaeth arbenigol yn y sector, gan gynnwys rhywfaint o allu i ymateb i'r galw cynyddol a meithrin mwy o hyder yn y ddarpariaeth arbenigol sydd ar gael yn y sector.

Sefydlwyd canolfan gynradd newydd yn Ysgol Gymraeg Pwll Coch, o fewn dalgyllch Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf, lle sefydlir y ganolfan uwchradd. Mae'r ddwy ganolfan yn darparu ar gyfer dysgwyr ag anawsterau dysgu difrifol, gan ddarparu cwricwlwm arbenigol a chefnogi ystod o anghenion eilaidd gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol, anawsterau lleferydd ac iaith ac awtistiaeth.

Yn 2021 mae galw cynyddol am ganolfannau adnoddau ar gyfer disgyblion ag awtistiaeth, sy'n gyflawnwyr uchel ar gyfartaledd, a byddai angen model cymorth mwy integreiddiol na'r hyn a ddarperir gan y ddwy ganolfan bresennol. Ar hyn o bryd mae 8 dysgwr oedran uwchradd, a 15 dysgwr oed cynradd a fyddai'n elwa o leoliad mewn canolfan Anhwylderau'r Sbectwm Awtistig. Mae hon yn flaenoriaeth byrdymor, o ystyried y risg, os bydd y lleoliadau presennol yn methu, mai'r unig opsiwn fyddai cynnig trosglwyddiad i leoliad cyfrwng Saesneg.

Mae dosbarth lles cynradd wedi'i sefydlu, a gynhelir yn Ysgol Gynradd Pen y Groes. Mae'r dosbarth lles yn gweithio'n hyblyg i fynd i'r afael ag anghenion mewn gwahanol gyfnodau oedran, neu i ddarparu model allgymorth, yn dibynnu ar yr angen presennol.

Er mwyn cefnogi anghenion ieuchyd a lles emosiynol yn y cyfnod uwchradd, mae canolfan 'rithwir'/UCD wedi'i threialu ar draws y tair ysgol uwchradd, gan ddechrau yn 2018. Disgwylir i'r peilot gael ei adolygu ymhellach yn 2021.

Y flaenoriaeth yw sicrhau bod gan y tair ysgol gyfleusterau a llety digonol i ddarparu darpariaeth Cam 3 a 4 effeithiol, wedi'i hategu gan y ganolfan rithwir/UCD. Yn y tymor canolig, bydd angen lleoliad sefydlog ar y ganolfan rithwir / UCD yn un o'r ysgolion, gyda llety dynodedig, er mwyn lleihau'r risg y gallai fod angen i bobl ifanc sydd â'r anghenion mwyaf cymhleth adael y sector Cymraeg i gael mynediad at ddarpariaeth fwy arbenigol.

Wrth i'r sector Cymreig barhau i dyfu bydd yn bwysig datblygu darpariaeth ychwanegol gan ragweld yr angen, er mwyn sicrhau bod addysg Gymraeg yn ddewis gwirioneddol i ddysgwyr ag ADY cymhleth.

Mae nifer cyfyngedig o staff addysgu cymwys a phrofiadol ADY, o'i gymharu â'r sector yn Lloegr. Bydd angen i unrhyw gynllun i ddatblygu darpariaeth arbenigol cyfrwng Gymraeg gael ei gefnogi gan Gynllun Datblygu'r Gweithlu ADY.

Yn unol â'r amserlen a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda'i bartneriaid ar Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd i ddatblygu'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) 10 mlynedd newydd ar gyfer y ddinas. Disgwylir y bydd y cynllun ar gael ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus yn hydref 2021 cyn ei gyflwyno i'w gymeradwyo i Lywodraeth Cymru yn gynnar yn 2022. Bydd y Cynllun 10 mlynedd cyntaf yn dechrau ar 1 Medi 2022 ac yn dod i ben ar 31 Awst 2032.

Bydd ymgynghoriad ar y Cynllun Drafft yn ceisio barn ar y ffordd orau o dyfu addysg cyfrwng Gymraeg a sut i gyrraedd y targedau lleol a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, er mwyn llywio cynigion yn y dyfodol. Bydd y Rhaglen yn nodi sut y bydd y Cyngor yn cynyddu'r ddarpariaeth addysg Gymraeg i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol.

Cydraddoldeb

Mae Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb (EAG) yn broses sy'n edrych ar bolisi, prosiect neu gynllun i wneud yn siŵr nad yw'n gwahaniaethu yn erbyn rhywun ar sail y nodweddion gwarchoddedig a nodwyd yn Neddf Cydraddoldeb 2010 (oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd/cred, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol).

Mae'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb cychwynnol wedi'i wneud. Daeth i'r casgliad na fyddai'r newidiadau a gynigir yn effeithio'n negyddol ar unrhyw grŵp penodol mewn cymdeithas.

Caiff yr asesiad ei adolygu ar ôl yr ymgynghoriad ac ar adegau allweddol os aiff y cynnig yn ei flaen. Os aiff y cynnig yn ei flaen, bydd asesiad effaith ar gydraddoldeb arall yn cael ei wneud ar yr adeg dylunio. Byddai hyn yn nodi hygyrchedd i'r ddarpariaeth newydd. Byddai'r asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb yn ystyried polisiau megis Deddf Cydraddoldeb 2010, NCT 12: Dylunio 2014 yn ogystal â rheoliadau adeiladu megis, BS8300, Rhan M a Bwletinau Adeiladu perthnasol.

Effaith Gymunedol

Ystyrir y canlynol wrth ystyried cynnig: Man Agored Cyhoeddus, parcdir, swm a thagfeydd. Bydd yr ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion hyn a'r Cyngor yn gweithio gydag unrhyw grwpiau cymunedol i sicrhau bod y cynigion yn osgoi unrhyw effeithiau negyddol os yn bosibl.

Cynhaliwyd asesiad o'r effaith ar y gymuned ar gyfer y cynigion hyn ac mae ar gael i'w weld yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, mae rhaglen Band B Caerdydd wedi ymrwymo i ddarparu ysgolion lleol i blant lleol, ynghyd ag annog y defnydd o ddulliau cynaliadwy o deithio i ysgolion, megis cerdded a beicio. Mae pob prosiect Ysgol yn ystyried materion trafniadaeth allweddol pan fyddant yn cael eu cynllunio ac mae angen i'r cwmni ddarparu llwybrau mwy diogel i annog cerdded, beicio a dulliau teithio llesol eraill i ysgolion.

Gyda'r buddsoddiadau presennol mewn TGCh ar draws y ddinas, gellir lleihau symudiadau myfyrwyr ymhellach wrth i dechnoleg symudol ddatblygu ymhellach gan ganiatáu dulliau addysgu hyblyg. Mae gan y rhain y potensial i arwain at Gynllun Teithio mwy effeithlon a chyfrannu ymhellach at dargedau'r Cyngor i leihau ei allyriadau carbon.

Er mwyn gwneud y mwyaf o effaith hirdymor y buddsoddiad sylweddol hwn, byddai unrhyw ddyluniad a gymerir ar gyfer pob ysgol a gynhwysir yn y cynnig hwn yn cael ei ddatblygu i sicrhau bod cyfleusterau modern o ansawdd uchel yn cael eu darparu sy'n gallu ymateb i anghenion y poblogaethau disgyblion presennol a chefnogi'r gwaith o ddarparu dulliau addysgu a dysgu effeithiol. Byddent hefyd yn ymgorffori'r hyblygrwydd i ystyried newidiadau yn dibynnu ar yr angen wrth i amser fynd yn ei flaen; megis demograffeg newidiol a niferoedd disgyblion, newid y cwricwlwm a newid mathau o anghenion disgyblion.

Amhariad Posibl i Ddisgyblion

Mae gan y Cyngor brofiad sylweddol o gyflawni prosiectau adeiladu yn llwyddiannus ar safleoedd ysgolion sydd wedi'u meddiannu o ganlyniad i ddatblygu rhaglen trefniadaeth ysgolion fawr ac sy'n tyfu.

Byddai unrhyw waith adeiladu a wneir yn cael ei reoli'n effeithiol mewn ymgynghoriad â'r ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn i sicrhau bod y cwricwlwm yn parhau i gael ei gyflawni a bod safonau addysg uchel a safonau diogelwch yn cael eu cynnal.

Camau nesaf, sut gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

Beth sy'n digwydd nesaf?

Dyddiadau allweddol

Bydd y Cyngor yn casglu ac yn crynhoi'r adborth a ddaw o'r ymgynghoriad hwn. Bydd swyddogion y Cyngor wedyn yn adrodd hyn i Gabinet y Cyngor i roi gwybod i aelodau etholedig am farn rhanddeiliaid, ac i lywio'r broses o wneud penderfyniadau. Bydd yr adroddiad ymgynghori ar gael i unrhyw un ei weld/lawrlwytho ar wefan y Cyngor. Cewch hefyd gopi trwy ddefnyddio'r manylion cyswllt yn y ddogfen hon.

Os yn dilyn yr ymgynghoriad y cytunir fod y cynigion yn mynd yn eu blaenau, mae nifer o gamau pellach y bydd yn rhaid i'r Cyngor eu cymryd cyn y gwneir penderfyniad terfynol.

Nodir y camau hyn yn Nhabl 21 isod:

Table 17: Camau yn y dyfodol (Mae'n bosibl y bydd yr amserlen hon yn newid).

Tabl 17: Camau yn y dyfodol	
Proses Statudol	Amserlen
Y Cyfnod Ymgynghori	11 Hydref - 22 Tachwedd 2021
Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor	Ionawr 2022
Dyddiad cychwyn a ddisgwylir ar gyfer y Cyfnod Gwrthwynebu wedi cyflwyno'r hysbysiad statudol (ar ôl gwneud gwrthwynebiadau ffurfiol)	Mai 2022
Dyddiad y disgwylir i'r Cyfnod Gwrthwynebu ddod i ben	Mehefin 2022
(Pennu) Y penderfyniad terfynol gan Gabinet y Cyngor	Gorffennaf 2022
Cyhoeddi'r adroddiad gwrthwynebiadau ar wefan y Cyngor ynghyd â hysbysiad o benderfyniad y Cabinet	Gorffennaf 2022

Y Cyfnod Ymgynghori

Mae'r cyfnod ymgynghori ar gyfer y cynigion hyn yn dechrau ar 11 Hydref 2021 ac yn dod i ben ar 22 Tachwedd 2021

Gweler tudalen 46 am ragor o fanylion am sut i ymateb a mynegi eich barn.

Bydd y Cyngor yn cyhoeddi adroddiad ymgynghori ar ei wefan. Rhaid cyhoeddi'r adroddiad o leiaf bythefnos cyn cyhoeddi hysbysiad statudol.

Gallwch ofyn am gopi caled o'r adroddiad.

Bydd yr adroddiad yn nodi'r materion a godwyd gan bobl yn ystod y cyfnod ymgynghori ac yn rhoi ymateb y Cyngor i'r materion hyn. Bydd yr adroddiad hefyd yn cynnwys barn Estyn ar y cynigion.

Bydd Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn penderfynu bwrw ymlaen â'r newidiadau a gynigir ai peidio.

Os yw'r Cabinet yn penderfynu parhau â'r newidiadau, rhaid i'r Cyngor gyhoeddi dogfen o'r enw 'hysbysiad statudol'. Datganiad swyddogol yw hwn sy'n dweud y bydd y newidiadau'n mynd rhagddynt.

Hysbysiad Statudol

Hysbysiad Statudol yw'r cyhoeddiad swyddogol ar gynnig terfynol. Rhaid i Gabinet y Cyngor roi'r gymeradwyaeth i gyhoeddi hysbysiad statudol. Byddai hyn ond yn cael ei ystyried wedi i adroddiad ar yr holl ymatebion i'r ymgynghoriad ddod i law'r Cabinet. Mae hwn yn ofyniad cyfreithiol fel sydd wedi ei amlinellu yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Byddai'r Cyngor yn cyhoeddi'r hysbysiad statudol hwn ar ei wefan. Byddai hefyd yn rhoi copïau o'r hysbysiad yn neu ger prif fynedfa'r ysgol(ion)/safle(oedd) y mae'r hysbysiad yn effeithio arnynt. Rhoddir copïau o'r hysbysiad i ysgolion yr effeithir arnynt hefyd, i'w dosbarthu i ddisgyblion, rhieni, gwarcheidwaid ac aelodau staff (gall yr ysgolion hefyd anfon yr hysbysiad drwy e-bost). Mae'r hysbysiad statudol yn nodi manylion y cynigion ac yn gofyn i unrhyw un sydd am wrthwynebu gwneud hynny. Rhaid i wrthwynebiadau fod yn ysgrifenedig. Rhaid eu hanfon i'r Cyngor o fewn y dyddiadau a nodir ar yr hysbysiad.

Penderfynu ar y Cynigion

Cabinet Cyngor Caerdydd fyddai'n penderfynu ar y cynnig. Mae hyn yn golygu y bydd yn gwneud y penderfyniad terfynol ynghylch a fydd y newidiadau yn mynd yn eu blaen. Gall y Cabinet benderfynu cymeradwyo neu wrthod y cynnig, neu ei gymeradwyo â rhai newidiadau (addasiadau). Bydd y Cyngor yn ystyried unrhyw wrthwynebiad a ddaeth i law yn ystod y Cyfnod Gwrthwynebu wrth wneud ei benderfyniad.

Hysbysu'r Penderfyniad

Wedi penderfynu, byddai Cyngor Caerdydd yn rhoi gwybod i bawb y byddai'r cynnig yn effeithio arno beth oedd y penderfyniad hwnnw. Caiff ei gyhoeddi hefyd ar wefan y Cyngor.

Dweud eich dweud!

Gallwch gwblhau'r ffurflen ymateb hwn ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Rydym yn cynnig:

- Cynyddu capasiti Ysgol Arbennig The Court o 42 i 72 o leoedd. Byddai'r ysgol yn trosglwyddo i lety adeiladu newydd ar safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed ac i safle presennol Ysgol Gynradd Llaneirwg, EgCym yn Llanrhymini, gyda 36 o ddisgyblion ar bob safle o fis Medi 2025.
- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) gydag 20 lle ar gyfer hyd at 20 o blant oed cynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth (ADC) yn Ysgol Gynradd Moorland o fis Medi 2022.

A ydych chi'n ymateb fel (ticiwch bob un sy'n berthnasol)

Rhiant neu Warcheidwad*

Mam-gu/Tad-cu*

Aelod o staff*

Disgybl*

Llywodraethwr*

Preswlydd Lleol

Arall (rhowch fanylion) _____

*Rhowch enw'r ysgol(ion)
rydych yn gysylltiedig â hi/nhw?

1. Ydych chi'n cefnogi'r cynnig i gynyddu capasiti Ysgol Arbennig The Court o 42 i 72 o leoedd?

Ydw

Nac ydw

Dim barn

Esboniwch pam:

2. Ydych chi'n cefnogi'r cynnig i drosglwyddo Ysgol Arbennig The Court i adeiladau newydd ar draws dau safle yn Ysgol Gynradd y Tyllgoed a safle presennol Ysgol Gynradd EgCym Llanelirwg yn Llanrhyddni?

Ydw

Nac ydw

Dim barn

Esboniwch pam:

3. A ydych yn cefnogi'r cynnig i sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) ar gyfer plant oed cynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth yn Ysgol Gynradd Moorland o fis Medi 2022?

Ydw

Nac ydw

Dim barn

Esboniwch pam:

4. A oes unrhyw newidiadau y credwch y gallent wella'r cynigion hyn?

5. A oes unrhyw opsiynau eraill yr hoffech eu hawgrymu?

6. A oes unrhyw sylwadau eraill gennych?

Enw _____

Cyfeiriad: _____

Cod Post _____

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw **22 Tachwedd 2021**.

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a gafwyd ar ôl y dyddiad hwn.

Ni fydd yr ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yn cyfrif fel gwrthwynebiadau i'r cynnig.

Ni ellir ond cofrestru gwrthwynebiadau wedi cyhoeddi hysbysiad statudol.

Os hoffech chi gael gwybod pan gyhoeddir adroddiad yr Ymgynghoriad, nodwch eich cyfeiriad e-bost. Os na roddwch gyfeiriad e-bost i ni, ni fydd modd i ni gysylltu â chi.

Diolch ichi am eich sylwadau.

Dychwelwch y ffurflen hon i'r Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 401, Neuadd y Sir, CF10 4UW erbyn 22 Tachwedd 2021

AMDANOCH CHI

Nodwch eich cod post isod i'n galluogi i nodi barn ac anghenion ymatebwyr yn fanylach fesul ardal:-

Faint oedd eich oed ar eich pen-blwydd diwethaf?

- Dan 16 oed   25-34   45-54   65-74   Mae'n well gennyf beidio â dweud
 16-24   35-44   55-64   75+

Ydych chi yn.....?

- Benyw   Gwryw   Arall   Mae'n well gennyf beidio â dweud

Ydych chi'n eich ystyried eich hun yn berson anabl?

- Byddwn   Nac oes   Mae'n well gennyf beidio â dweud

Ticiwch unrhyw un o'r canlynol sy'n berthnasol i chi:

- Byddar/Wedi colli clyw/Yn drwm eich clyw   Nam ar y golwg   Salwch neu gyflwr iechyd hirdymor
(e.e. canser, diabetes neu asthma)
 Anawsterau iechyd meddwl   Defnyddiwr cadair olwyn   Mae'n well gennyf beidio â dweud
 Nam/anawsterau dysgu   Nam symudedd   Arall

Rhowch fanylion _____

Beth yw eich grŵp ethnig?

Pan ddefnyddir y term 'Prydeinig', mae hyn yn cyfeirio at y pedair gwlad gartref, sef Cymru, Lloegr, Gogledd Iwerddon a'r Alban, neu gyfuniad o'r rhain.

- Gwyn - Cymreig/Seisnig/Albanaidd/o Ogledd Iwerddon/Prydeinig   Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Bangladeshaidd
 Gwyn - Gwyddelig   Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Indiaidd
 Gwyn - Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig   Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Unrhyw gefndir arall
 Gwyn - Unrhyw gefndir gwyn arall   Du/Affricanaidd/Caribïaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Affricanaidd
 Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn ac Asiaidd   Du/Affricanaidd/Caribïaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Caribïaidd
 Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Caribïaidd   Du/Affricanaidd/Caribïaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Unrhyw gefndir arall
 Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Affricanaidd   Arabaidd
 Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Unrhyw un arall   Unrhyw grŵp ethnig arall (rhowch fanylion)
 Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Tsieineaidd
 Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Pacistanaidd   _____
Mae'n well gennyf beidio â dweud

Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi ei phrosesu gan Gyngor Caerdydd yn unol â Deddf Diogelu Data 2018 a'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol. Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi i ni mewn perthynas â'r ymgynghoriad hwn ei thrin yn gyfrinachol ond gallai gael ei defnyddio gan y Cyngor neu'i datgelu i eraill yn ôl y gyfraith. Mae angen prosesu data personol er mwyn cyflawni tasgau penodol er budd y cyhoedd. Gydag unrhyw ymatebion a ddaw i law, bydd modd gwneud cais amdanynt o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ac mae'n bosibl y bydd yn rhaid eu gwneud yn gyhoeddus. Wedi dweud hynny, byddai gwybodaeth sy'n cynnwys manylion personol fel enw a chyfeiriad unigolyn yn cael eu tynnu allan. Am ragor o wybodaeth ynghylch sut mae Cyngor Caerdydd yn rheoli gwybodaeth bersonol, gweler ein Polisi Preifatrwydd llawn ar wefan y Cyngor www.cardiff.gov.uk/CYM/Hafan/Ymwadiad/Pages/default.aspx

Ysgolion yr 21ain Ganrif Dogfen Ymgynghori 2021

GWELLA DARPARIAETH AR GYFER PLANT A PHOBL IFANC AG
ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL (ADY):
DARPARIAETH ANGHENION DYSGU CYMHLETH A CHYFLYRAU
AR Y SBECTRWM AWTISTIAETH AR GYFER DYSGWYR 3 - 19 OED

14 RHAGFYR 2021 – 1 CHWEFOR 2022

Gellir darparu'r ddogfen hon mewn Braille.
Mae fersiwn gryno o'r ddogfen hon ar gael yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
Gellir darparu gwybodaeth mewn ieithoedd cymunedol eraill hefyd os oes angen.
Cysylltwch â ni ar **029 2087 2720** er mwyn trefnu hyn.

Tabl Cynnwys

Cyflwyniad

- Beth yw pwrpas y llyfryn hwn?
- Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Ymgynghoriad

- Gyda phwy yr ydym yn ymgynghori?
- Barn plant a phobl ifanc ar y newidiadau arfaethedig
- Sut mae cael rhagor o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?
- Mae eich barn yn bwysig i ni

Eglurhad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

Cefndir

Yr Ymagwedd o ran Cefnogi Anghenion Dysgu Ychwanegol yng Nghaerdydd

Digonolrwydd yn y Sector Arbennig

Dosbarthiad daearyddol Darpariaeth Arbenigol

Lleoedd Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflwr Sbectrwm Awtistiaeth (3-19)

- Darpariaeth bresennol
- Galw am leoedd
- Rhagamcan o'r Galw Anghenion Dysgu Cymhleth/Cyflyrau ar y Sbectrwm Awtistiaeth yn y Cyfnod Cynradd
- Y Bwlch yn y Ddarpariaeth Gynradd ar gyfer Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflyrau ar y Sbectrwm Awtistiaeth

YSGOL ARBENNIG Tŷ GWYN

Cynnig i gynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categori Ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

- Safonau
- Profïadau Dysgu ac Addysgu
- Cymorth ac arweiniad gofal
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

YSGOL ARBENNIG MEADOWBANK

Cynnig i gynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Arbennig Meadowbank

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categorioidio Ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Arbennig Meadowbank

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Cymorth ac arweiniad gofal
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

YSGOL ARBENNIG THE HOLLIES

Cynnig i gynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Arbennig The Hollies

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriaddio Ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Arbennig The Hollies

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Cymorth ac arweiniad gofal
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

YSGOL GYNRADD LLANISIEN FACH

Cynnig ar gyfer lleoedd ychwanegol yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Llanisien Fach

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriaddio Ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Gynradd Llanisien Fach

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Cymorth ac arweiniad gofal
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

YSGOL GYNRADD MARLBOROUGH

Cynnig ar gyfer lleoedd ychwanegol yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Marlborough

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categorioidio Ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Gynradd Marlborough

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Cymorth ac arweiniad gofal
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

YSGOL GYNRADD PENTRE-BAEN

Cynnig ar gyfer lleoedd ychwanegol yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Pentre-baen

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categorioidio Ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Gynradd Pentre-baen

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Cymorth ac arweiniad gofal
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

YSGOL GYNRADD SPRINGWOOD

Cynnig ar gyfer lleoedd ychwanegol yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Springwood

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categorioidio Ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Gynradd Springwood

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

- Safonau

- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Cymorth ac arweiniad gofal
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

GWYBODAETH SY'N BERTHNASOL I BOB CYNNIG

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar ysgolion eraill?

Trefniadau derbyn

Trefniadau Teithio Dysgwyr

Materion Ariannol

Darpariaeth Iechyd

Trefniadau Llywodraethu

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Cydraddoldeb

Effaith Gymunedol

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Tarfu Posibl i Ddisgyblion

Camau nesaf, sut gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

- Beth sy'n digwydd nesaf?
- Dyddiadau Allweddol
- Cyfnod ymgynghori
- Hysbysiad Statudol
- Adroddiad Gwrthwynebu
- Penderfynu ar y cynigion
- Hysbysiad o'r Penderfyniad

Dweud eich dweud

- Ffurflen ymateb i ymgynghoriad

Beth yw pwrpas y llyfryn hwn?

Mae'r llyfryn hwn ar gyfer rhieni/gofalwyr, staff ysgolion, llywodraethwyr ysgolion ac unrhyw un sydd â diddordeb mewn addysg yng Nghaerdydd. Bydd o ddiddordeb arbennig i rieni/gofalwyr plant a phobl ifanc sy'n mynychu neu'n disgwyl mynychu ysgolion arbennig neu Ganolfannau Adnoddau Arbenigol (CAAau) a'r rhai sydd wedi gweithio neu sydd ar hyn o bryd yn gweithio gyda phlant a phobl ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY).

Mae'n nodi ystod o gynigion i gynyddu nifer y lleoedd mewn ysgolion arbennig a chanolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr 3-19 oed sydd ag anghenion dysgu cymhleth a chyflyrau ar y sbectrwm awtistiaeth a'r rhesymau dros y newidiadau arfaethedig hyn.

Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol i ddysgwyr 3-19 oed sydd ag anghenion dysgu cymhleth a chyflyrau ar y sbectrwm awtistiaeth, bwriedir:

- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn o 198 i 240 o fis Medi 2022
- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig Meadowbank o 40 i 98 o fis Medi 2022
- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig The Hollies o 90 i 119 o fis Medi 2022
- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig The Hollies ymhellach o 119 i 150 o fis Medi 2023
- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Llanisien Fach o 20 i 30 o leoedd o fis Medi 2023
- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Marlborough o 20 i 30 o fis Medi 2022
- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Pentre-baen o 20 i 24 o fis Medi 2022
- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Springwood o 20 i 28 o fis Medi 2022

Mae'r gwaith o ddatblygu'r cynigion hyn ar y camau cychwynnol. Byddai unrhyw gynllun ysgol neu gynlluniau safle manwl yn cael eu hystyried yn ddiweddarach. Byddai cyfleoedd i roi sylwadau ar gynlluniau manwl yn ystod y camau cyn cynllunio a chais cynllunio, pe bai'r cynnig yn cael ei ddatblygu.

Rydym hefyd yn ymgynghori ar gynigion ar wahân i gynyddu'r ddarpariaeth ar gyfer dysgwyr 11-19 oed ag anghenion dysgu cymhleth ac awtistiaeth a darpariaeth ar gyfer dysgwyr 11-19 oed ag Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol mewn amrywiaeth o ysgolion ledled Caerdydd.

Gallwch ddod o hyd i fanylion y cynigion hyn yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Ymgynghoriad

Gyda phwy yr ydym yn ymgynghori?

Rhaid i'r broses ymgynghori ddilyn canllawiau Llywodraeth Cymru sydd wedi eu nodi yng Nghod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Fel rhan o hyn, rydym yn gofyn i bobl am eu barn ynghylch y newidiadau rydym yn eu cynnig. Mae sawl modd y gall pobl gynnig eu barn i ni.

Mae Tabl 1 isod yn nodi â phwy y mae'r Cyngor yn ymgynghori:

Tabl 1: Grwpiau y mae'r cyngor yn ymgynghori â nhw	
Plant a phobl ifanc	Gweinidogion Cymru
Rhieni/gofalwyr	Comisiynydd Heddlu a Throseddu
Staff ysgol	Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD)
Cyrff Llywodraethu Ysgolion	Comisiynydd y Gymraeg
Preswylwyr lleol	Rhieni dros Addysg Gymraeg (RhAG)
Cynghorau Cymuned	Undebau Llafur
Aelodau Lleol/Aelodau Etholaeth a Rhanbarthol y Senedd (AoS)/Aelodau Seneddol (ASau)	Darparwyr gofal plant
Cyfarwyddwyr Addysg Esgobaethol	Mudiad Meithrin
Awdurdodau Cymdogol	Cymdeithas Darparwyr Cyn Ysgol Cymru
Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Cymdogol o fewn Caerdydd	Clybiau Plant Cymru
Estyn	Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd
Partneriaeth Cymunedau yn Gyntaf	Fforwm Addysg Gymraeg
Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro	Sefydliadau Sector Gwirfoddol
Busnesau/sefydliadau lleol	Comisiynydd Traffig Cymru

Barn plant a phobl ifanc ar y newidiadau arfaethedig

Mae Caerdydd yn Ddinas sy'n Dda i Blant ac mae barn plant a phobl ifanc yn allweddol i'r modd y darperir addysg. Mae'n bwysig wrth ddatblygu cynigion, fod trefniadau addas yn cael eu gwneud i ymgynghori â disgyblion. Bydd y Cyngor yn ymgynghori â disgyblion yn yr ysgolion sy'n rhan o'r cynigion hyn a bydd y wybodaeth a gaiff ei chasglu yn y sesiynau hyn yn cael ei chynnwys yn yr adroddiad ymgynghori terfynol.

Sut mae cael rhagor o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?

Mae'r ddogfen ymgynghori hon a ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad ar gael ar wefan y Cyngor yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Os na allwch gael mynediad i'r dogfennau ar-lein, bydd copïau print ar gael drwy'r post ar gais. Gallwch ofyn am gopi drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk neu drwy ffonio **029 2087 2720**.

Byddwn yn dweud wrth deuluoedd â phlant yn yr ysgolion dan sylw sut y gallant gael gafael ar gopi o'r ddogfen.

Bydd gwybodaeth hefyd yn cael ei rhoi i breswylwyr a busnesau sy'n agos at yr ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion.

Cynhelir cyfarfodydd ar-lein lle bydd y newidiadau rydym yn eu cynnig yn cael eu hesbonio. Bydd cyfle i chi ofyn cwestiynau fel rhan o'r sesiynau hyn. Os hoffech fynd i gyfarfod ar-lein cysylltwch â ni drwy e-bost: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk gan gadarnhau pa gyfarfod yr hoffech fynd iddo a byddwn yn darparu dolen a chyfarwyddiadau ar sut y gallwch gael mynediad i'r cyfarfod hwn.

Bydd swyddogion y Cyngor yn cyfarfod â Chyrff Llywodraethu a staff yr ysgolion dan sylw.

Gallwch hefyd ysgrifennu at y Cyngor i roi eich barn.

Mae dyddiadau'r cyfarfodydd ymgynghori cyhoeddus wedi eu nodi isod:

Tabl 2: Dyddiadau Cyfarfodydd Ymgynghori

Natur yr ymgynghoriad	Dyddiad / Amser	Lleoliad
Cyfarfod cyhoeddus ar-lein	Dydd Mercher 19 Ionawr 5:30pm	Ar-lein drwy Microsoft Teams
Sesiynau galw heibio	Ar gais drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk	Ar-lein drwy Microsoft Teams

Mae eich barn yn bwysig i ni

Mae eich barn yn bwysig ac rydym yn awyddus i chi ddweud wrthym beth rydych yn ei feddwl am y newidiadau rydym wedi eu hawgrymu yn y ddogfen.

Gallwch wneud hyn drwy:

- Fynychu cyfarfod cyhoeddus neu'r sesiynau galw heibio uchod.
- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- Cwblhau ffurflen ymateb yr ymgynghoriad, sydd i'w chael ar dudalen 84.
- Cysylltu â'r tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk, dros y ffôn ar (029) 2087 2720 neu drwy'r post i Ystafell 401, Neuadd y Sir, Caerdydd, CF10 4UW. Gall hyn gynnwys gofyn i swyddog ffonio'n ôl os oes gennych gwestiwn penodol y teimlwch yr hoffech gael rhagor o wybodaeth amdano.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 1 Chwefror 2022.

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a geir ar ôl y dyddiad hwn.

Eglurhad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

Sylwer ar y termau canlynol a ddefnyddir gydol y ddogfen hon:

Nifer Derbyn – mae pob ysgol a gynhelir yn derbyn disgyblion hyd at eu Nifer Derbyn Cyhoeddedig o leiaf. Y Nifer Derbyn yw nifer y llefydd sydd ar gael i ddisgyblion ym mhob grŵp blwyddyn.

ADY – Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ystyrir bod gan blentyn neu berson ifanc Anghenion Dysgu Ychwanegol os oes ganddo anawsterau sy'n cael effaith hirdymor sylweddol ar ei ddysgu. Gall anawsterau fod yn gysylltiedig â dysgu; cyfathrebu a rhyngweithio; anabledd corfforol neu synhwyraidd; neu ddatblygiad ymddygiadol, emosiynol a chymdeithasol. (Cyfeirir weithiau at ADY fel Anghenion Addysgol Arbennig).

Ysgolion Cymunedol – ysgol gynradd neu uwchradd lle mae'r Cyngor yn trefnu derbyniadau i'r ysgol.

Dalgylch – ardal y byddai ysgol gymunedol fel rheol yn ei gwasanaethu. Yng Nghaerdydd, mae mwy o flaenoriaeth gan blant o fewn yr ardal hon i gael eu derbyn i'r ysgol na phlant y tu allan i'r ardal.

Anghenion Dysgu Cymhleth – plant a phobl ifanc sydd ag amrywiaeth o faterion a chyfuniad o anghenion haenog. Gallai'r rhain gynnwys anghenion sy'n gysylltiedig â dysgu, cyfathrebu, anableddau corfforol neu synhwyraidd.

Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol – mae gan blant a phobl ifanc sydd ag Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol broblemau o ran meddwl, teimlo ac ymddwyn. Mae hyn yn effeithio ar reoli sut mae bywyd yn effeithio arnynt, sut maent yn ymdopi, sut maent yn ymgysylltu ag eraill, y dewisiadau a wnânt. Weithiau o ganlyniad i drawma. Gall plant a phobl ifanc arddangos gorbryder, hunan-barch isel, ffobia ysgol, neu anawsterau ymddygiadol.

Addysg Heblaw yn yr Ysgol (AHY) - darpariaeth addysg i ddiwallu anghenion penodol disgyblion na allant, am wahanol resymau, fynychu ysgol brif ffrwd neu ysgol arbennig. Mae AHY yn cyfeirio at addysg a ddarperir gan yr awdurdod lleol ac nid yw'n cwmpasu addysg ddewisol yn y cartref.

Prif ffrwd - mae ysgol brif ffrwd yn ysgol sy'n cael ei rhedeg gan y Cyngor nad yw'n ysgol arbennig. Nid yw ysgolion prif ffrwd/arbennig a gynhelir gan y Cyngor yn dethol disgyblion ac nid ydynt yn ei gwneud yn ofynnol i fyfyrwyr dalu ffoedd.

Data Nifer ar y Gofrestr – nifer y disgyblion sy'n mynd i'r ysgol (heb gynnwys disgyblion meithrin).

CYBLD – Cyfrifiad Ysgolion Blyneddol ar Lefel Disgyblion. Ym mis Ionawr bob blwyddyn, mae Llywodraeth Cymru yn casglu gwybodaeth gan ysgolion. Mae hyn yn cynnwys nifer y disgyblion ymhob ysgol, eu grwpiau oedran, cyfeiriadau cartref, ethnigrwydd, data ar y Gymraeg, Anghenion Addysgol Arbennig, mamiaith a disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol Am Ddim.

Gweithredu gan yr Ysgol – Pan fo athro dosbarth neu bwnc yn rhoi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag anghenion dysgu ychwanegol.

Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy – Pan fo arbenigwyr o'r tu allan yn helpu'r dosbarth neu staff ysgol i roi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae hyn yn wahanol neu'n ychwanegol i gymorth a roddir drwy Gweithredu gan yr Ysgol.

Ysgol Arbennig – ysgol ar gyfer plant ag angen dysgu ychwanegol neu anabledd, na ellir diwallu eu hanghenion mewn ysgol brif ffrwd. Mae gan y disgyblion mewn ysgol arbennig ddatganiad AAA, neu Gynllun Datblygu Unigol (CDU).

Canolfan Adnoddau Arbennig (CAA) - Dosbarth bach mewn ysgol brif ffrwd ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol. Mae gan bob disgybl sy'n mynychu CAA ddatganiad AAA ac fe'u haddysgir gan athrawon arbenigol a chynorthwywyr cymorth dysgu, ac maent yn cael cyfleoedd i ddysgu, chwarae neu gymdeithasu â disgyblion prif ffrwd eraill.

Dosbarthiadau Lles - Mae Caerdydd hefyd yn ariannu nifer o ddsbarthiadau lles sy'n rhoi cymorth dwys byrdymor i blant a phobl ifanc sy'n arddangos anghenion iechyd a lles emosiynol, er mwyn eu cefnogi i barhau â'u lleoliad yn eu hysgol brif ffrwd leol. Mae lleoliad mewn Dosbarth Lles yn un dros dro am flwyddyn: mae'r plentyn yn parhau i fod ar y gofrestr yn ei ysgol leol, a chaiff ei gefnogi i ddychwelyd yn llawn amser i'w ysgol leol erbyn diwedd y rhaglen.

Cefndir

Mae gweledigaeth Caerdydd ar gyfer addysgu a dysgu yng Nghaerdydd yn 2030 yn gosod nod Hawl Dysgu, lle gall pob plentyn a pherson ifanc:

- gael mynediad at lwybrau priodol i gyfleoedd addysgu a dysgu
- ffynnu a chyflawni eu potensial
- gwireddu eu breuddwydion a'u huchelgeisiau unigol

Er mwyn gwella deilliannau dysgwyr mwyaf agored i niwed Caerdydd, â llawer ohonynt yn wynebu rhwystrau i ymgysylltu ag addysgu a dysgu, mae mynd i'r afael ag anghydraddoldeb yn allweddol.

Mae gweledigaeth 2030 Caerdydd ar gael i'w gweld yn caerdydd.gov.uk/caerdydd2030

Yr Ymagwedd o ran Cefnogi Anghenion Dysgu Ychwanegol yng Nghaerdydd

Mae ymagwedd effeithiol a chynhwysol o gefnogi anghenion dysgu ychwanegol yng Nghaerdydd yn cynnwys yr egwyddorion canlynol:

- Ysgolion a lleoliadau sy'n cyflwyno cwricwlwm arloesol gyda dulliau ysgol-gyfan effeithiol o ran addysgu a dysgu, iechyd a lles emosiynol.
- Gwasanaethau arbenigol rhagorol i wella gallu ysgolion a lleoliadau eraill i gynnwys plant a phobl ifanc ag ystod o anghenion dysgu ychwanegol.
- Trefniadau effeithiol ar gyfer nodi'n gynnar ac ymyrraeth sy'n seiliedig ar ymchwil i atal anghenion dysgu ychwanegol rhag dwysáu lle bynnag y bo modd.
- Lefelau uchel o hygyrchedd ym mhob adeilad ysgol, gyda digon o ofod hyblyg ym mhob ysgol sy'n briodol i oedran a'r cyfnod dysgu.
- Partneriaethau cryf i sicrhau ymateb holistig, cydweithredol i anghenion dysgu ychwanegol plentyn neu berson ifanc (gan gynnwys iechyd, gwasanaethau plant ac oedolion, darparwyr blynyddoedd cynnar ac Addysg Bellach).
- Cynllunio pontio amlasiantaethol effeithiol ar bob cam, o'r blynyddoedd cynnar hyd at gyrchfannau cynradd, uwchradd, ôl-16 ac oedolion, i gefnogi mynediad yn ddi-oed.

Mae nifer y plant a'r bobl ifanc sydd angen lleoliad arbenigol o ganlyniad i'w hanableddau dysgu wedi bod yn cynyddu yng Nghaerdydd dros y 5 mlynedd diwethaf, a chymerwyd camau yn 2018 i gynyddu nifer y lleoedd arbenigol sydd ar gael.

Mae'r cynigion a nodir yn y ddogfen ymgynghori hon yn ceisio gwella mynediad i addysg yn unol â'r egwyddorion cynhwysiant uchod.

Digonolrwydd yn y Sector Arbennig

Mae Cyngor Caerdydd wedi ymrwymo i egwyddorion cynhwysiant. Mae'r rhan fwyaf o ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn mynychu ysgol brif ffrwd leol, ac yn elwa ar Ddarpariaeth Ddysgu Ychwanegol (DDdY) effeithiol. Nid oes angen i'r dysgwyr hyn fynychu ysgol arbennig na Chanolfan Adnoddau Arbenigol.

Fodd bynnag, cydnabyddir, er mwyn ffynnu a chyflawni eu potensial, fod angen i blant a phobl ifanc sydd â'r anghenion dysgu ychwanegol cymhlethaf gael mynediad i amgylcheddau arbenigol ac arbenigedd ysgol arbennig neu Ganolfan Adnoddau Arbenigol.

Mae nifer y disgyblion ag anghenion difrifol a chymhleth sydd angen lle mewn ysgol arbennig neu ganolfan adnoddau arbenigol wedi parhau i dyfu.

Mae hyn oherwydd:

- Mae'r boblogaeth disgyblion yn newid, gyda charfanau mwy o ddisgyblion oedran ysgol gynradd bellach yn symud drwodd i'r cam uwchradd.
- Cyfraddau goroesi gwell ar gyfer plant sy'n cael eu geni ag anableddau sylweddol, gan arwain at nifer uwch o ddisgyblion ag anableddau difrifol a chymhleth.
- Mwy o gymhlethdod o ran anghenion, sydd wedi golygu bod y galw am ddarpariaeth arbenigol wedi parhau i dyfu. Mae'r ystod o arbenigedd, cymorth arbenigol a chyfleusterau sydd eu hangen mewn ysgolion arbennig a Chanolfannau Adnoddau Arbenigol hefyd wedi cynyddu.
- Mwy o achosion a mwy o gofnodi mewn perthynas ag anghenion penodol fel awtistiaeth, Anhwylder Diffyg Canolbwytio a Gorfywiogrwydd (ADCG), anableddau corfforol a namau ar y synhwyrau.
- Mwy o blant a phobl ifanc ag anghenion iechyd a lles emosiynol. Roedd hyn yn duedd cyn COVID 19 ond mae wedi'i waethygu gan gau ysgolion a mesurau eraill i reoli'r pandemig.

Ar hyn o bryd, mae ysgolion cynradd ac uwchradd yng Nghaerdydd yn cynnal canolfannau adnoddau arbenigol. Mae rhai wedi'u dynodi i gefnogi plant ag anghenion dysgu cymhleth sydd angen cwricwlwm arbenigol a addysgir mewn amgylchedd dosbarth bach; mae rhai wedi'u dynodi ar gyfer dysgwyr ag awtistiaeth neu nam ar eu clyw sydd angen cymorth arbenigol i gael mynediad at ddysgu prif ffrwd, gyda mynediad i ganolfan anogaeth ar gyfer rhywfaint o amser dysgu ac anstrwythuredig.

Diben Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) yw galluogi dysgwyr ag anawsterau dysgu i lwyddo mewn ysgol brif ffrwd. Caiff disgyblion eu haddysgu mewn dosbarth bach gan staff arbenigol ac maent yn elwa ar gwricwlwm arbenigol, tra'n elwa ar yr ystod lawn o gyfleoedd addysg sydd ar gael i bob disgybl yn yr ysgol.

Ar ddiwedd mis Mawrth 2021, roedd 2,265 o blant yng Nghaerdydd gyda datganiad o Anghenion Addysgol Arbennig. Wrth i'r boblogaeth dyfu, felly hefyd bydd nifer y plant a'r bobl ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol a chymhleth.

Yn 2020/21:

- ariannwyd cyfanswm o 1,116 o leoedd mewn Canolfannau Adnoddau Arbenigol neu ysgolion arbennig gan Gyngor Caerdydd
- roedd 48 o leoedd dros dro ar gael i ddysgwyr mewn Dosbarthiadau Lles a Dosbarthiadau Lleferydd ac Iaith
- roedd 90 o leoedd ar gael yn yr Uned Cyfeirio Disgyblion (UCD)

Er bod nifer o leoliadau arbenigol ledled Caerdydd ar hyn o bryd, nid oes digon o leoedd ar gael. Rhagwelir y bydd nifer y plant a fyddai'n elwa o le yn cynyddu dros y blynyddoedd nesaf.

Gan nad oes digon o leoedd ysgol arbennig yng Nghaerdydd, mae'r Cyngor hefyd wedi ariannu rhai lleoedd mewn ysgolion arbennig mewn ardaloedd Cyngorau eraill neu mewn ysgolion annibynnol. Cyfanswm y gwariant ar y lleoedd hyn oedd £6.3m yn 2020/21. Ar hyn o bryd, mae'r gyllideb ar gyfer 2021/22 ar gyfer y mathau hyn o leoedd wedi'i phennu ar £7.3m.

Mae gwariant ar leoedd annibynnol a lleoedd ysgol arbennig mewn ardaloedd Cyngor cyfagos wedi cynyddu i tua £3.8m yn 2020/21. Heb fuddsoddi mewn lleoedd ychwanegol, byddai disgwyl i gost y lleoedd hyn dyfu'n sylweddol yn y blynyddoedd i ddod.

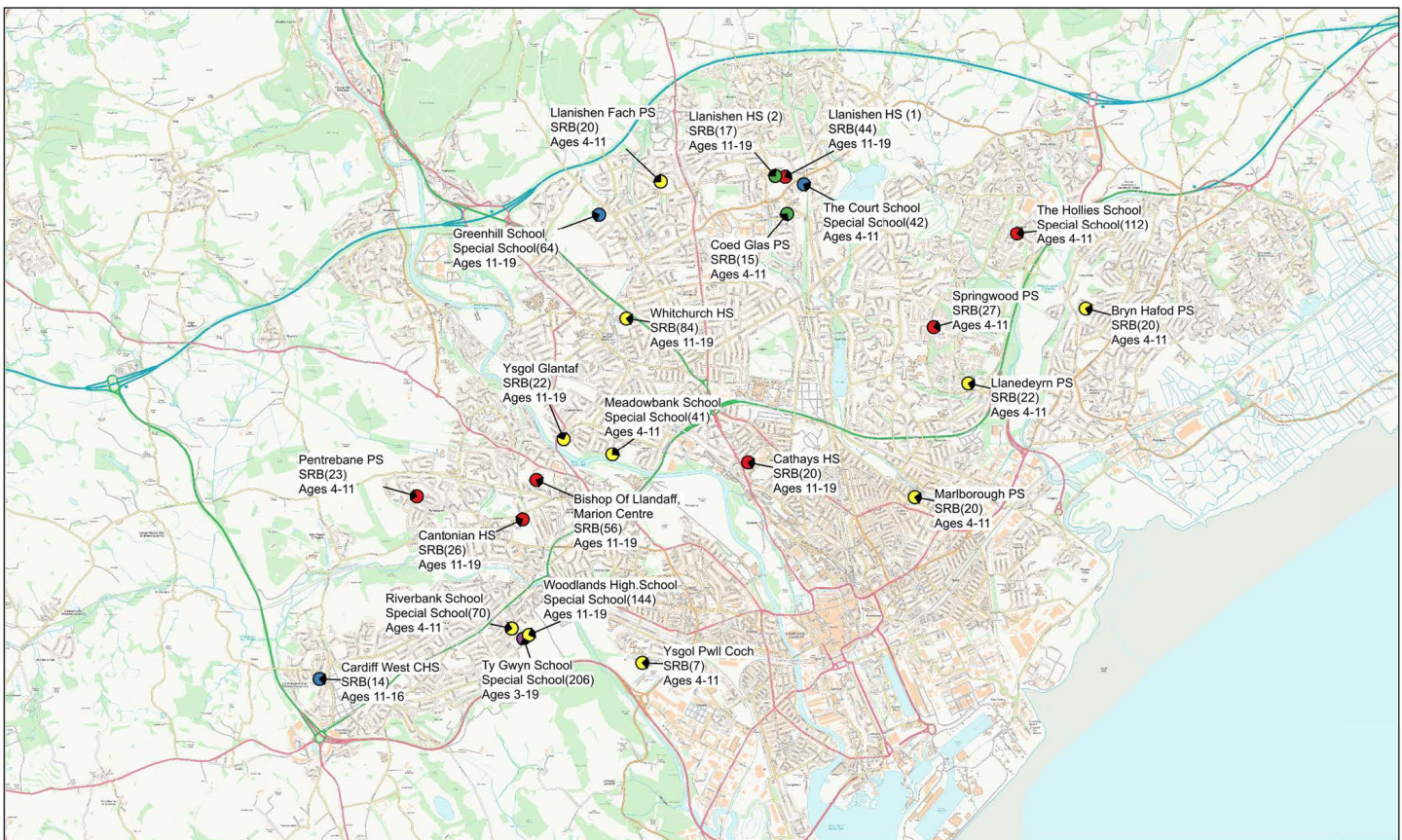
Dosbarthiad daearyddol darpariaeth arbenigol

Nid yw Ysgolion Arbennig a Chanolfannau Adnoddau Arbenigol wedi'u dosbarthu'n dda ar draws y ddinas.

Gall diffyg Canolfannau Adnoddau Arbenigol mewn rhai ardaloedd roi dysgwyr sy'n byw yn yr ardaloedd hynny dan anfantais. Mae rhai teuluoedd yn anghyfarwydd â'r ardaloedd lle mae'r ddarpariaeth wedi'i lleoli. Efallai nad oes gan rieni neu ofalwyr y modd i deithio'n hawdd i'r ardaloedd hynny.

Er bod trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol ar gael i blant o'r fath, mae anfon plentyn ifanc i'r ysgol mewn ardal anghyfarwydd yn benderfyniad anodd i rieni/gofalwyr. Byddai dosbarthiad gwell o ganolfannau adnoddau arbenigol ar draws y ddinas yn gwella mynediad i ddisgyblion. Byddai'n lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael.

Ysgol Arbenig a Canolfan Adnoddau Arbennigol Caerdydd 2021

Special schools & SRBs: Type & Capacity

● Autism	(7)
● Behavioural, Emotional & Social Needs	(3)
● Hearing Impairment	(2)
● Profound & Multiple Learning Disabilities, Medical Needs, Autism	(1)
● Severe Learning Disabilities, Medical Needs, Speech and Language, Autism	(10)

This copy is produced specifically to supply County Council information. NO further copies may be made. Mae'n copï neu wedi'i gynyddu'n benodol i gyfeirnod gwybodaeth a Cymgor Sir. Ni ellir genned copïau pellach. © Crown copyright and database rights 2017. Ordnance Survey 100023376. © Haulfryn y Gorn a hysbysu corffau ddata 2017. Arddwg Ordnans 100023376.

Lleoedd Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflwr Sbectrwm Awtistiaeth (3-19)

Darpariaeth bresennol

Ar hyn o bryd, mae gan Gaerdydd 413 o leoedd mewn ysgolion arbennig a chanolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr 3 – 11 oed sydd ag anghenion dysgu cymhleth a Chyflyrau ar y Sbectrwm Awtistiaeth.

Mae Tabl 3 yn nodi'r ddarpariaeth Gynradd sydd ar gael yng Nghaerdydd ar hyn o bryd ar gyfer Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflyrau ar y Sbectrwm Awtistiaeth

Tabl 3	
Sefydliad	Anghenion Dysgu Cymhleth/Cyflwr ar y Sbectrwm Awtistiaeth capasiti cynradd cyfredol 2021/2022
Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn	75*
Ysgol Arbennig Riverbank	70
Ysgol Arbennig Meadowbank	40
Ysgol Arbennig The Hollies	90
Ysgol Gynradd Bryn Hafod (Canolfan Adnoddau Arbenigol)	20
Ysgol Gynradd Llanedern (Canolfan Adnoddau Arbenigol)	20
Ysgol Gynradd Llanisien Fach (Canolfan Adnoddau Arbenigol)	20
Ysgol Gynradd Marlborough (Canolfan Adnoddau Arbenigol)	20
Ysgol Gynradd Springwood (Canolfan Adnoddau Arbenigol)	20
Ysgol Pwll Coch (Canolfan Adnoddau Arbenigol)	10
Ysgol Gynradd Pentre-baen (Canolfan Adnoddau Arbenigol)	20
Ysgol Gynradd Allensbank (dosbarth Lleferydd ac Iaith)	8
Cyfanswm lleoedd	413

*Cyfanswm capasiti Ysgol Tŷ Gwyn yw 198 o leoedd. Mae tua 75 ohonynt yn gwasanaethu dysgwyr oedran cynradd gyda'r 123 o leoedd sy'n weddill yn gwasanaethu dysgwyr 11-19 oed.

Bydd cynigion y cytunwyd arnynt yn flaenorol i ymestyn ac ailadeiladu Ysgol Arbennig Riverbank a sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gymraeg Pwll Coch yn cynyddu'r cyfanswm i 465 o leoedd erbyn 2025.

Rydym hefyd yn ymgynghori ar gynigion ar wahân i gynyddu'r ddarpariaeth ar gyfer dysgwyr 11-19 oed ag anghenion dysgu cymhleth ac awtistiaeth mewn amrywiaeth o ysgolion ledled Caerdydd.

Gallwch ddod o hyd i fanylion y cynigion hyn yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Galw am leoedd

Rhagamcan o'r Galw Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflyrau ar y Sbectrwm Awtistiaeth yn y Cyfnod Cynradd

Mae rhagamcanion o'r galw yn y dyfodol yn seiliedig ar ddata Anghenion Dysgu Ychwanegol 2019 wedi'i gofnodi a'i normaleiddio yn erbyn arolwg CYBLD 2019 sydd wedi'i ddilysu.

Mae Tabl 4 yn nodi'r galw a ragwelir am ddarpariaeth Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflyrau ar y Sbectrwm Awtistiaeth yn y Cyfnod Cynradd

Llefydd cynradd	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Y galw a ragwelir	510	515	522	536	547
Rhagamcan o'r Galw (+10%)	561	567	574	590	602

Mae'r tabl yn dangos y bydd y galw a ragwelir am leoedd yn cynyddu o 510 (561 wrth ystyried y 10% o le sy'n weddill) i 547 (602 gyda'r lle sy'n weddill).

Y Bwlch yn y Ddarpariaeth Gynradd ar gyfer Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflyrau ar y Sbectrwm Awtistiaeth

Gan ystyried plant y tu allan i'r sir, a rhai prif ffrwd sy'n aros am leoliad arbenigol, amcangyfrifir mai tua 510 yw cyfanswm y galw am leoedd yn 2021/22, yn codi i 547 erbyn 2025/26. Gan ganiatáu am 10% o le'n weddill i gefnogi hyblygrwydd, y sefyllfa ddelfrydol fyddai 561 o leoedd yn 2021/22, a 602 o leoedd erbyn 2025/26.

Byddai cynigion y cytunwyd arnynt i ehangu Ysgol Arbennig Riverbank, ac ehangu'r Ganolfan Adnoddau Arbennig yn Ysgol Pwll Coch yn lleihau'r diffyg a ragwelir yn 2025/26 gan gyfanswm o 52 o leoedd (42 lle a 10 lle yn y drefn honno). I grynhoi, amcangyfrifir diffyg o 148 o leoedd yn 2021/22. Pe na bai twf pellach y tu hwnt i'r cynlluniau presennol mewn perthynas â Riverbank ac Ysgol Pwll Coch, bydd diffyg o tua 137 o leoedd yn parhau yn 2025/26.

Mae'r Cyngor hefyd yn ymgynghori ar wahân ar gynigion i sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Moorland, a fyddai'n lleihau'r diffyg a ragwelir yn 2025/26 gan 20 lle arall.

Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn

Cynnig i gynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn

Mae Tŷ Gwyn yn ysgol arbennig sydd wedi'i lleoli yn Vincent Road yng Nghaerau. Mae'r ysgol yn derbyn disgyblion o bob rhan o Gaerdydd.

Mae'r ysgol wedi'i dynodi i ddarparu 198 o leoedd ar gyfer dysgwyr 3-19 oed sydd ag anableddau dysgu cymhleth a Chyflyrau ar y Sbectwm Awtistiaeth, gan gynnwys y rhai ag anableddau lluosog neu ddwys sydd angen lefelau uchel o gymorth.

Mae'r ysgol wedi'i ffedereiddio ag Ysgol Arbennig Riverbank ac Ysgol Uwchradd Woodlands, fel Ffederasiwn Campws Dysgu'r Gorllewin, ers mis Ionawr 2018.

Er mwyn ateb y galw am leoedd cynradd ac uwchradd mewn ysgolion arbennig i ddysgwyr ag anableddau dysgu cymhleth a Chyflyrau ar y Sbectwm Awtistiaeth, cynigir:

- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn o 198 i 240 o fis Medi 2022.

Cynigir y byddai'r ysgol yn ehangu drwy addasu hen Ganolfan Ieuentid Trelái i ddarparu llety a chyfleusterau ychwanegol.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 5 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn

Enw'r ysgol	Ystod Oedran	Cyfrwng iaith/categori'r ysgol	Capasiti Cyhoeddiedig Presennol
Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn	3 -19	Ysgol arbennig cyfrwng Saesneg	198

Capasiti presennol Tŷ Gwyn yw 198o leoedd ac roedd gan yr ysgol 195 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Ebrill 2021.

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 6 isod yn nodi niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Tabl 6 : Recent and projected numbers on roll at Ty Gwyn										
Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/26
Ty Gwyn	172	175	190	196	195	198	240	240	240	240

*Y galw am leodedd ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniad o'r boblogaeth a/neu ddata ar dueddiadau ADY wedi'i gapio ar sail capasiti ysgolion.

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben / risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 7 Sgoriau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da ac yn gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael, gyda diffygion mawr.	Gwael. Amharu ar ddulliau addysgu/effaith wael ar drefn yr ysgol
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg ddybryd o fethu.	Gwael iawn. Adeiladau'n amharu'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Tŷ Gwyn wedi cael sgôr o C ar gyfer cyflwr ac A ar gyfer addasrwydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn gallu cefnogi darpariaeth ysgol arbennig ehangach.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, fel Cyngor Caerdydd, ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, lles ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- cymorth ac arweiniad gofal
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocera unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 8 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd y mae angen iddi wella.
Oren	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y mae ysgol yn ôl sut y caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion, yma:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2020-01/system-genedlaethol-ar-gyfer-categoreiddio-ysgolion-canllawiau-i-rieni-a-gofalwyr-2.pdf>

Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn

Arolygwyd Tŷ Gwyn ddiwethaf gan Estyn ym mis Mai 2012.

Ar yr adeg hon barnwyd bod perfformiad a rhagolygon yr ysgol ar gyfer gwella yn rhagorol.

Ym mhroses Categori Ysgolion ddiweddaraf Llywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Tŷ Gwyn ei chategori yn Wyrdd (ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortium Canolbarth y De yn hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Mae'r cyfraddau cynnydd a gyflawnwyd yn aml yn uwch na'r disgwyliadau cenedlaethol. Mae'r cynnydd ar draws pob maes yn yr ysgol yn rhagorol.
- Mae'r cwricwlwm yn arloesol iawn, yn ysbrydoledig ac yn briodol i bob disgybl unigol. Mae'r fethodoleg ymgysylltu a ddefnyddir yn canolbwyntio'n fawr ar fuddiannau pob disgybl, sydd yn ei dro wedi arwain at agweddau dysgu cadarnhaol iawn.
- Mae systemau tracio, monitro, asesu a dadansoddi i gyd yn gadarn iawn ac yn cael eu defnyddio gan yr holl staff yn llwyddiannus.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau'n uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn gryf.

Mae safonau yn Nhŷ Gwyn yn dda. Byddai cynyddu nifer y lleoedd yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc ag anghenion dysgu cymhleth a Chyflyrau ar y Sbectrwm Awtistiaeth. Ni ddisgwylir y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd y safonau addysgu yn yr ysgol.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu.

Cymorth ac arweiniad gofal

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiâu a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Bydd y Cyngor yn gweithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth ac arweiniad gofal.

Arwain a Rheoli

Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 9 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sydd â Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig

yn Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn

Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y Disgyblion â datganiad ADY	% y Disgyblion Prydau Ysgol am Ddim - cyfartaledd 3 blynedd	% y Disgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol	% y Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig
Ty Gwyn	N/A	N/A	100%	44%	N/A	55%

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Byddai arbenigedd presennol yr ysgol yn cael ei gynnal. Byddai ehangu'r ddarpariaeth yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff a gwella dysgu disgyblion.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd beri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n derbyn cymorth gan fod y Saesneg yn iaith ychwanegol iddynt mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut y caiff disgyblion sydd â Saesneg fel iaith ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar Ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn cael effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd ysgol arbennig ar gyfer dysgwyr cynradd ac uwchradd sydd ag anghenion dysgu cymhleth a Chyflyrau ar y Sbectrwm Awtistiaeth ac yn helpu i ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod rhai disgyblion sy'n byw yng Nghaerdydd yn teithio pellteroedd llai i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol nag y byddent yn ei wneud gyrraedd darpariaeth amgen y tu allan i Gaerdydd.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall newid fod yn anodd i rai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Efallai y gall newidiadau i adeiladau beri gofid iddynt. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o ddarpariaeth arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o gynlluniau ehangu eraill, a darpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Gallai opsiynau amgen i ehangu Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn gynnwys:

- ehangu darpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion arbennig eraill
- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y canolfannau presennol neu arfaethedig.

Fodd bynnag, mae ysgol Tŷ Gwyn yn darparu amgylchedd dysgu mwy arbenigol nag ysgolion a chanolfannau adnoddau eraill yng Nghaerdydd. Ni fyddai'r cynnydd arfaethedig mewn lleoedd yn ddigonol ar gyfer ysgol newydd. Mae'r safonau yn Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn yn dda. Mae cynyddu nifer y lleoedd yn yr ysgol yn darparu nifer gynyddol o leoedd ysgol priodol o ansawdd uchel. Felly, ystyrir bod ehangu Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y cynnydd arfaethedig yn nifer y disgyblion ar gyfer yr ysgol yn ei gwneud yn ofynnol i'r Corff Llywodraethu gynllunio ar gyfer y gofynion gweithlu yn barod ar gyfer yr ehangiad. Anogir y Corff Llywodraethu i ymgymryd â'r gwaith hwn yn unol â'r Fframwaith AD Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion. Bydd y Gwasanaethau Pobl AD yn rhoi cyngor, cymorth ac arweiniad i'r Corff Llywodraethu ar gyfer cynllunio'r gweithlu a phrosesau recriwtio dilynol.

Lle mae'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer ar y gofrestr yn rhoi cyfleoedd i staff ysgol sydd ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol o ddwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ysgolion arbennig a Chanolfannau Adnoddau Arbenigol. Efallai y bydd rhai dysgwyr Anghenion Dysgu Ychwanegol sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol hefyd yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion unigol a materion cymdeithasol. Mae holl ddysgwyr Tŷ Gwyn yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol, er bod rhai rhieni yn dewis gwneud eu trefniadau eu hunain oherwydd anghenion arbennig eu plentyn.

Efallai y bydd cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau anghenion dysgu ychwanegol yn gofyn am Ddatganiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau cymaint o deithio cynaliadwy â phosibl. Byddai staff ac ymwelwyr â'r ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio llesol i'r ysgol (cerdded, beicio a sgwtio) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Gyda'r galw cynyddol disgwylidig am Dtrafnidiaeth i Ddysgwyr, byddai'r safle'n cael ei adolygu i sicrhau bod cyfleusterau addas a digonol ar gyfer gollwng a chasglu yn cael eu darparu ar y safle i ddarparu ar gyfer y nifer briodol o gerbydau, a gwneir gwelliannau os oes angen. Efallai y bydd angen addasiadau i drefniant lleoedd gyda goleuadau ychwanegol o fewn yr ardal gollwng a chasglu er mwyn darparu ar gyfer cynnydd yn nifer y cerbydau yn well.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi eich barn i'r Cyngor ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel sydd orau gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom drwy un o'r dulliau canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostio eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

Ysgol Arbennig Meadowbank

Cynnig i gynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Arbennig Meadowbank

Mae Meadowbank yn ysgol arbennig sydd wedi'i lleoli yn Ystum Taf. Mae'r ysgol yn derbyn disgyblion o bob rhan o'r awdurdod.

Mae'r ysgol wedi'i dynodi ar gyfer hyd at 40 o leoedd i ddisgyblion 4 - 11 oed sydd ag anghenion lleferydd ac iaith a chyfathrebu ac anghenion dysgu cymhleth.

Er mwyn ateb y galw cynyddol am leoedd ysgol arbennig i ddysgwyr ag anghenion cymhleth, cynigir:

- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig Meadowbank o 40 i 98 o fis Medi 2022.

Cynigir y byddai gwaith yn cael ei wneud i ddarparu llety a chyfleusterau newydd ac addasu'r llety presennol, er mwyn hwyluso twf yr ysgol.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 10 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Arbennig Meadowbank

Tabl 10			
Enw'r ysgol	Ystod Oedran	Cyfrwng iaith/categori'r ysgol	Capasiti Cyhoedddeg Presennol
Ysgol Arbennig Meadowbank	4 - 11	Ysgol arbennig cyfrwng Saesneg	40

Capasiti presennol Ysgol Arbennig Meadowbank yw 40 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 40 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Ebrill 2021.

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 11 isod yn nodi niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Tabl 11: Recent and projected numbers on roll at Meadowbank Special Ysgol										
Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Meadowbank Special Ysgol	17	14	24	33	40	50	98	98	98	98

*Y galw am leoedd ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniad o'r boblogaeth a/neu ddata ar dueddiadau ADY wedi'i gapio ar sail capasiti ysgolion.

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben / risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 12 Cyflwr and AddasrwyddSgôrs

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da ac yn gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael, gyda diffygion mawr.	Gwael. Amharu ar ddulliau addysgu/effaith wael ar drefn yr ysgol
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg ddybryd o fethu.	Gwael iawn. Adeiladau'n amharu'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Arbennig Meadowbank wedi'i sgorio fel B ar gyfer cyflwr a B ar gyfer addasrwydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn gallu cefnogi darpariaeth ysgol arbennig ehangach.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, fel Cyngor Caerdydd, ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, lles ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- cymorth ac arweiniad gofal
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system categoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach

Disgrifir y system categoreiddio yn Nhabl 13 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd y mae angen iddi wella.
Oren	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y mae ysgol yn ôl sut y caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion, yma:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2020-01/system-genedlaethol-ar-gyfer-categoreiddio-ysgolion-canllawiau-i-rieni-a-gofalwyr-2.pdf>

Ysgol Arbennig Meadowbank

Arolygwyd Ysgol Arbennig Meadowbank ddiwethaf gan Estyn ym mis Tachwedd 2019.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod y safonau, y profiad addysgu a dysgu, gofal, cymorth ac arweiniad ac arweinyddiaeth a rheolaeth i gyd yn ddigonol ac angen eu gwella. Barnwyd bod lles ac agweddau'r ysgol at ddysgu yn dda.

Yn y broses Categorioidio Ysgolion ddiweddaraf gan Lywodraeth Cymru yn Ionawr 2020, cafodd Ysgol Arbennig Meadowbank ei chategorioidio'n Oren (Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach).

Rhoddodd asesiad gan Consortiwm Canolbarth y De yn hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Mae data cynnydd disgyblion ar gyfer y flwyddyn academaidd ddiwethaf yn gyfyngedig oherwydd y gofrestr disgyblion sy'n newid yn barhaus drwy gydol y flwyddyn. O'r disgyblion a oedd yn bresennol ar ddechrau'r flwyddyn academaidd ddiwethaf, dim ond 6 sy'n weddill. Mae'r niferoedd bach hyn o ddisgyblion yn ei gwneud hi'n anodd iawn nodi tueddiadau cynnydd.
- Mae'r cynnydd presennol ar gyfer pob disgybl yn gyson dda gyda llawer yn gwneud cynnydd rhagorol o'u llinellau sylfaen eu hunain mewn cyfnod byr iawn. Yn sgil gwelliant mawr mewn addysgu a dysgu, yn unol ag anghenion newidiol disgyblion dros y flwyddyn academaidd ddiwethaf, mae cynnydd o ran datblygu sgiliau cymdeithasol, lles a phersonol disgyblion yn dda.
- Mae ymddygiad ac agweddau disgyblion at ddysgu yn rhagorol ac mae achosion o waharddiadau cyfnod penodol yn brin iawn gan fod darpariaeth wedi'i datblygu i ddiwallu anghenion cymdeithasol ac emosiynol poblogaeth fwy cymhleth o ddisgyblion.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau'n uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn gryf.

Mae safonau ym mhob ysgol yn gwella. Byddai cynyddu nifer y lleoedd yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc ag anghenion dysgu cymhleth. Ni ddisgwylir y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd y safonau addysg yn yr ysgol.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu.

Cymorth ac arweiniad gofal

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiau a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Bydd y Cyngor yn gweithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth ac arweiniad gofal.

Arwain a Rheoli

Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 14 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sydd â Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig

yn Ysgol Arbennig Meadowbank

Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y Disgyblion â datganiad ADY	% y Disgyblion Prydau Ysgol am Ddim - cyfartaledd 3 blynedd	% y Disgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol	% y Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig
Ysgol Arbennig Meadowbank	N/A	N/A	100%	59%	N/A	45%

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Byddai arbenigedd presennol yr ysgol yn cael ei gynnal. Byddai ehangu'r ddarpariaeth yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff a gwella dysgu disgyblion.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd beri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n derbyn cymorth gan fod y Saesneg yn iaith ychwanegol iddynt mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut y caiff disgyblion sydd â Saesneg fel iaith ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar Ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd ysgol arbennig ar gyfer dysgwyr cynradd sydd ag anghenion dysgu cymhleth ac yn helpu i ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yng nghanol y ddinas yn teithio pellteroedd llai i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol nag y byddent yn ei wneud i gyrraedd darpariaeth amgen.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall newid fod yn anodd i rai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Efallai y gall newidiadau i adeiladau beri gofid iddynt. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o ddarpariaeth arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o gynlluniau ehangu eraill, a darpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Gallai opsiynau amgen ar gyfer ehangu Ysgol Arbennig Meadowbank gynnwys:

- ehangu darpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion arbennig eraill
- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y canolfannau presennol neu arfaethedig.

Fodd bynnag, mae'r safonau yn Ysgol Arbennig Meadowbank yn gwella. Mae cynyddu nifer y lleoedd yn yr ysgol yn darparu nifer gynyddol o leoedd ysgol priodol o ansawdd uchel. Felly, ystyrir bod ehangu Ysgol Arbennig Tŷ Meadowbank yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y cynnydd arfaethedig yn nifer y disgyblion ar gyfer yr ysgol yn ei gwneud yn ofynnol i'r Corff Llywodraethu gynllunio ar gyfer y gofynion gweithlu yn barod ar gyfer yr ehangiad. Anogir y Corff Llywodraethu i ymgymryd â'r gwaith hwn yn unol â'r Fframwaith AD Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion. Bydd y Gwasanaethau Pobl AD yn rhoi cyngor, cymorth ac arweiniad i'r Corff Llywodraethu ar gyfer cynllunio'r gweithlu a phrosesau recriwtio dilynol.

Lle mae'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer ar y gofrestr yn rhoi cyfleoedd i staff ysgol sydd ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol o ddwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ysgolion arbennig a Chanolfannau Adnoddau Arbenigol. Efallai y bydd rhai dysgwyr sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion unigol a materion cymdeithasol. Gall dysgwyr eraill deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os ydynt yn byw o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fyddant yn gymwys ar gyfer Trafndiaeth i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr â'r ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o leoedd ysgol arbennig ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Efallai y bydd cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau anghenion dysgu ychwanegol yn gofyn am Ddatganiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau cymaint o deithio cynaliadwy â phosibl.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio llesol i'r ysgol (cerdded, beicio a sgwtio) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan anghenion dysgu ychwanegol, a fyddai'n cael ei gynnig i ddysgwyr fel y bo'n briodol, gan gynnwys hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwylidig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr, byddai'r safle'n cael ei adolygu i sicrhau bod cyfleusterau addas a digonol ar gyfer gollwng a chasglu yn cael eu darparu ar y safle i ddarparu ar gyfer y nifer briodol o gerbydau, a gwneir gwelliannau os oes angen. Mae'r opsiynau i'w harchwilio yn debygol o gynnwys addasiadau y gallai fod eu hangen i fynediad i'r ysgol, gyda chyfyngiadau parcio ychwanegol gyferbyn â'r fynedfa i ddarparu mynediad dirwyst.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi eich barn i'r Cyngor ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel sydd orau gennych. Fel arall, gallwch anfon eich barn atom drwy un o'r dulliau canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostio eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

Ysgol Arbennig The Hollies

Cynnig i gynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Arbennig The Hollies

Mae'r Hollies yn ysgol arbennig ym Mryn Heulog ym Mhentwyn. Mae'r ysgol yn derbyn disgyblion o bob rhan o'r awdurdod.

Mae'r ysgol wedi'i dynodi i ddarparu 90 o leoedd ar gyfer dysgwyr 4-11 oed ag awtistiaeth.

Er mwyn ateb y galw am leoedd ysgol arbennig i ddysgwyr â Chyflwr ar y Sbectwm Awtistiaeth, bwriedir:

- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig The Hollies o 90 i 119 o fis Medi 2022
- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig The Hollies ymhellach o 119 i 150 o fis Medi 2023

Cynigir y byddai adeiladau'r ysgol yn cael eu hymestyn i ddarparu ystafelloedd dosbarth ychwanegol, yn ogystal â gwaith sy'n mynd rhagddo nawr i wella'r cyfleusterau presennol ac i sefydlu ystafelloedd dosbarth ychwanegol yn y llety presennol.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 15 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Arbennig The Hollies

Enw'r ysgol	Ystod Oedran	Cyfrwng iaith/categori'r ysgol	Capasiti Cyhoedddeg Presennol
Ysgol Arbennig The Hollies	4 -11	Ysgol arbennig cyfrwng Saesneg	90

Capasiti presennol Ysgol Arbennig The Hollies yw 90 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 107 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Hydref 2020.

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 16 isod yn nodi niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Tabl 16: Rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Arbennig The Hollies										
Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Arbennig The Hollies	90	90	98	102	109	107	119	150	150	150

*Y galw am leoedd ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniad o'r boblogaeth a/neu ddata ar dueddiadau ADY wedi'i gapio ar sail capasiti ysgolion.

Cyflwr and Addaswyddof Ysgol Buildings

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben / risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addaswydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 17 Sgoriau cyflwr ac addaswydd

Sgôr	Cyflwr	Addaswydd
A	Da ac yn gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael, gyda diffygion mawr.	Gwael. Amharu ar ddulliau addysgu/effaith wael ar drefn yr ysgol
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg ddybryd o fethu.	Gwael iawn. Adeiladau'n amharu'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Arbennig The Hollies wedi'i sgorio fel C ar gyfer cyflwr a B ar gyfer addaswydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn gallu cefnogi darpariaeth ysgol arbennig ehangach.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, fel Cyngor Caerdydd, ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, lles ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- cymorth ac arweiniad gofal
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 18 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd y mae angen iddi wella.
Oren	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y mae ysgol yn ôl sut y caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion, yma:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2020-01/system-genedlaethol-ar-gyfer-categoreiddio-ysgolion-canllawiau-i-rieni-a-gofalwyr-2.pdf>

Ysgol Arbennig The Hollies

Arolygwyd Ysgol Arbennig The Hollies ddiwethaf gan Estyn ym mis Hydref 2019.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod y safonau, lles ac agweddau at ddysgu, addysgu a'r profiad dysgu, gofal, cymorth ac arweiniad ac arweinyddiaeth a rheolaeth i gyd yn dda.

Ym mhroses Categori Ysgolion ddiweddaraf Llywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Arbennig The Hollies ei chategori'n Wyrdd (Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, sydd ag arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortium Canolbarth y De yn hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Mae pwyslais clir ar godi safonau. Drwy ei thargedau mae gan yr ysgol ddisgwyliadau uchel o ran cyrhaeddiad ei disgyblion.
- Mae gan yr ysgol hanes da iawn o godi cyrhaeddiad pob grŵp o ddisgyblion.
- Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gwneud y cynnydd disgwylidig o leiaf mewn datblygiad mathemategol (MD) a datblygiad personol a chymdeithasol (PSD).
- Yng nghyfnod allweddol 2, mae mwyafrif y disgyblion yn gwneud y cynnydd disgwylidig o leiaf yn Saesneg erbyn iddynt adael blwyddyn 6.
- Yng nghyfnod allweddol 2, mae mwyafrif y disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim yn gwneud cynnydd gwell na'r disgwyl mewn Saesneg, gyda llawer yn gwneud hynny mewn mathemateg hefyd. Yn 2019, ni wnaeth unrhyw ddisgyblion Prydau Ysgol am Ddim gynnydd gwell na'r disgwyl yn y naill bwnc na'r llall.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau'n uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn gryf.

Mae safonau yn The Hollies yn dda. Byddai cynyddu nifer y lleoedd yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i ddysgwyr â Chyflyrau ar y Sbectwm Awtistiaeth. Ni ddisgwylir y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd y safonau addysg yn yr ysgol.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu.

Cymorth ac arweiniad gofal

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiau a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn

cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Bydd y Cyngor yn gweithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth ac arweiniad gofal.

Arwain a Rheoli

Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 19 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sydd â Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig

yn Ysgol Arbennig The Hollies

Tabl 19						
Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y Disgyblion â datganiad ADY	% y Disgyblion Prydau Ysgol am Ddim - cyfartaledd 3 blynedd	% y Disgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol	% y Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig
Ysgol Arbennig The Hollies	N/A	N/A	100 %	42 %	N/A	45 %

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Byddai arbenigedd presennol yr ysgol yn cael ei gynnal. Byddai ehangu'r cyfleusterau, a chyfleusterau newydd, yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff a gwella dysgu disgyblion.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd beri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n derbyn cymorth gan fod y Saesneg yn iaith ychwanegol iddynt mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut y caiff disgyblion sydd â Saesneg fel iaith ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar Ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd ysgol arbennig ar gyfer dysgwyr cynradd sydd â Chyflyrau ar y Sbectwm Awtistiaeth ac yn helpu i ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yng ngogledd/dwyrain y ddinas yn teithio pellteroedd llai i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol nag y byddent yn ei wneud i gyrraedd darpariaeth amgen.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall newid fod yn anodd i rai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Efallai y gall newidiadau i adeiladau beri gofid iddynt. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o ddarpariaeth arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o gynlluniau ehangu eraill, a darpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Gallai opsiynau amgen i ehangu Ysgol Arbennig The Hollies gynnwys:

- ehangu darpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion arbennig eraill
- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y canolfannau presennol neu arfaethedig.

Fodd bynnag, mae'r safonau yn Ysgol Arbennig The Hollies yn dda. Mae cynyddu nifer y lleoedd yn yr ysgol yn darparu nifer gynyddol o leoedd ysgol priodol o ansawdd uchel. Felly, ystyri'r bod ehangu Ysgol Arbennig The Hollies yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y cynnydd arfaethedig yn nifer y disgyblion ar gyfer yr ysgol yn ei gwneud yn ofynnol i'r Corff Llywodraethu gynllunio ar gyfer y gofynion gweithlu yn barod ar gyfer yr ehangiad. Anogir y Corff Llywodraethu i ymgymryd â'r gwaith hwn yn unol â'r Fframwaith AD Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion. Bydd y Gwasanaethau Pobl AD yn rhoi cyngor, cymorth ac arweiniad i'r Corff Llywodraethu ar gyfer cynllunio'r gweithlu a phrosesau recriwtio dilynol.

Lle mae'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer ar y gofrestr yn rhoi cyfleoedd i staff ysgol sydd ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol o ddwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ysgolion arbennig a Chanolfannau Adnoddau Arbenigol. Efallai y bydd rhai dysgwyr Anghenion Dysgu Ychwanegol sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion unigol a materion cymdeithasol. Gall dysgwyr eraill deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os ydynt yn byw o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fyddant yn gymwys ar gyfer Trafndiaeth i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr â'r ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o leoedd ysgol arbennig ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Efallai y bydd cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau anghenion dysgu ychwanegol yn gofyn am Ddatganiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau cymaint o deithio cynaliadwy â phosibl.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio llesol i'r ysgol (cerdded, beicio a sgwtio) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan anghenion dysgu ychwanegol, a fyddai'n cael ei gynnig i ddysgwyr fel y bo'n briodol, gan gynnwys hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwyliedig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr, byddai'r safle'n cael ei adolygu i sicrhau bod cyfleusterau addas a digonol ar gyfer gollwng a chasglu yn cael eu darparu ar y safle i ddarparu ar gyfer y nifer briodol o gerbydau, a gwneir gwelliannau os oes angen. Ymhlith yr opsiynau i'w hystyried mae addasiadau i fynediad yr ysgol ac aildrefnu'r gosodiad i ddarparu ar gyfer niferoedd cynyddol.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi eich barn i'r Cyngor ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel sydd orau gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom drwy un o'r dulliau canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostio eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

A photograph of a classroom scene. A teacher with curly hair is standing on the right, smiling and looking down at a student's work. A young girl with long blonde hair is sitting at a desk, looking towards the teacher. Another student is partially visible on the left. The background shows other students at their desks. The entire image has a purple overlay. A white rectangular box with a thin border is centered in the upper half of the image, containing the text 'Ysgol Gynradd Llanisien Fach' in white, bold, sans-serif font.

Ysgol Gynradd Llanisien Fach

Cynnig ar gyfer lleoedd ychwanegol yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Llanisien Fach

Mae Ysgol Gynradd Llanisien Fach yn ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Saesneg ar gyfer disgyblion 3 – 11 oed. Mae'r ysgol yn Heol Uchaf, Rhiwbeina

Mae'r ysgol yn cynnal Canolfan Adnoddau Arbenigol ag 20 lle i blant ag anghenion dysgu cymhleth.

Er mwyn ateb y galw am leoedd Canolfannau Adnoddau Arbenigol i ddysgwyr 4-11 oed ag anghenion dysgu cymhleth, cynigir:

- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Llanisien Fach o 20 i 30 o leoedd o fis Medi 2023

Cynigir y byddai gwaith yn cael ei wneud i ddarparu llety a chyfleusterau newydd, er mwyn hwyluso twf y ganolfan adnoddau.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 20 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Gynradd Llanisien Fach

Tabl 20				
Enw'r ysgol	Capasiti Cyhoeddedig Presennol (4-11 oed)	Llefydd fesul grŵp blwyddyn (4-11 oed)	Lleoedd	Cyfrwng iaith a Chategori'r Ysgol
Ysgol Gynradd Llanisien Fach (lleoedd prif ffrwd)	420	60	80	Ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Saesneg
Ysgol Gynradd Llanisien Fach (lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol)	20	N/A	N/A	

Capasiti presennol Ysgol Gynradd Llanisien Fach yw 420 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 423 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Hydref 2020.

Capasiti presennol y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Llanisien Fach yw 20 ac roedd 19 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Hydref 2021.

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 21 isod yn nodi niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Tabl 21: Rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Gynradd Llanisien Fach										
Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Gynradd Llanisien Fach lleoedd prif ffrwd	416	417	413	415	418	393	381	358	341	326
Ysgol Gynradd Llanisien Fach lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol	18	17	15	15	17	20	20	30	30	30

*Y galw am leoedd ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniad o'r boblogaeth a/neu ddata ar ddeddiadau ADY wedi'i gapio ar sail capasiti ysgolion.

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben / risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 22 Sgoriau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da ac yn gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael, gyda diffygion mawr.	Gwael. Amharu ar ddulliau addysgu/effaith wael ar drefn yr ysgol
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg ddybryd o fethu.	Gwael iawn. Adeiladau'n amharu'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Gynradd Llanisien Fach wedi'i sgorio fel C ar gyfer cyflwr a B ar gyfer addasrwydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn gallu cefnogi datblygiad darpariaeth ysgol arbennig.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, fel Cyngor Caerdydd, ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, lles ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- cymorth ac arweiniad gofal
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocera unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 23 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd y mae angen iddi wella.
Oren	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y mae ysgol yn ôl sut y caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion, yma:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2020-01/system-genedlaethol-ar-gyfer-categoreiddio-ysgolion-canllawiau-i-rieni-a-gofalwyr-2.pdf>

Ysgol Gynradd Llanisien Fach

Arolygwyd Ysgol Gynradd Llanisien Fach ddiwethaf gan Estyn ym mis Ebrill 2014.

Ar yr adeg hon barnwyd bod perfformiad yr ysgol yn dda a rhagolygon yr ysgol ar gyfer gwella yn rhagorol.

Ym mhroses Categoreiddio Ysgolion ddiweddaraf Llywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Llanisien Fach ei chategoreiddio'n Wyrdd (Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, sydd ag arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortium Canolbarth y De yn hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Mae arweinyr a staff yn canolbwyntio'n ddi-baid ar godi safonau. Mae targedau'n adlewyrchu disgwyliadau uchel ar gyfer cyrhaeddiad pob disgybl, a chyrhaeddir y rhain yn gyson.
- Mae gan yr ysgol hanes da iawn o godi cyrhaeddiad bron pob disgybl, gan gynnwys dysgwyr sy'n agored i niwed.
- Mae bron pob disgybl yn y CS yn gwneud y cynnydd disgwylidig o leiaf o'r llinell sylfaen. Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion CA2 yn gwneud y cynnydd disgwylidig o ddiwedd B2. Mae rhai disgyblion yn gwneud cynnydd gwell na'r disgybl.
- Gwnaeth y rhan fwyaf o ddisgyblion Prydau Ysgol am Ddim (9) y cynnydd disgwylidig ym mhob dangosydd allweddol yn y CS a CA2.
- Mae yna brosesau cadarn ac effeithiol i dracio cynnydd disgyblion.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau'n uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn gryf.

Mae safonau yn Ysgol Gynradd Llanisien Fach yn dda. Byddai cynyddu nifer y lleoedd yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc ag anghenion dysgu cymhleth. Ni ddisgwylir y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd y safonau addysg yn yr ysgol.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu.

Cymorth ac arweiniad gofal

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiau a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Bydd y Cyngor yn gweithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth ac arweiniad gofal.

Arwain a Rheoli

Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 24 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sydd â Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig

yn Ysgol Gynradd Llanisien Fach.

Tabl 24

Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y Disgyblion â datganiad ADY	% y Disgyblion Prydau Ysgol am Ddim - cyfartaledd 3 blynedd	% y Disgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol	% y Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig
Ysgol Gynradd Llanisien Fach (pob disgybl)	5.1 %	1.6 %	5.9 %	7 %	3.2 %	12.9 %

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Byddai arbenigedd presennol yr ysgol yn cael ei gynnal. Byddai ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff a gwella dysgu disgyblion.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd beri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n derbyn cymorth gan fod y Saesneg yn iaith ychwanegol iddynt mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut y caiff disgyblion sydd â Saesneg fel iaith ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar Ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer dysgwyr cynradd sydd ag anghenion dysgu cymhleth ac yn helpu i ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol ychwanegol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Byddai hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yng ngogledd y ddinas yn teithio pellteroedd llai i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol nag y byddent yn ei wneud i gyrraedd darpariaeth amgen.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall newid fod yn anodd i rai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Efallai y gall newidiadau i adeiladau beri gofid iddynt. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o ddarpariaeth arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o ehangiadau eraill, a darpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Gallai opsiynau amgen ar gyfer ehangu Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Llanisien Fach gynnwys:

- ehangu darpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion cynradd eraill
- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y canolfannau presennol neu arfaethedig.

Fodd bynnag, mae'r safonau yn Ysgol Gynradd Llanisien Fach yn dda. Mae cynyddu nifer y lleoedd yn yr ysgol yn darparu nifer gynyddol o leoedd ysgol priodol o ansawdd uchel. Felly, ystyrir bod ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Gynradd Llanisien Fach yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl AD yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau AD sy'n deillio o gynyddu nifer dynodedig y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer dynodedig yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn rhoi cyfleoedd i staff ysgol sydd ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol o ddwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i Ganolfannau Adnoddau Arbenigol ac ysgolion cynradd. Efallai y bydd rhai dysgwyr mewn Canolfan Adnoddau Arbenigol sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion dysgu unigol a materion cymdeithasol. Gall dysgwyr eraill mewn Canolfan Adnoddau Arbenigol deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os ydynt yn byw o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fyddant yn gymwys ar gyfer Trafndiaeth i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr â'r ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o ddarpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Efallai y bydd cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau anghenion dysgu ychwanegol yn gofyn am Ddatganiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau cymaint o deithio cynaliadwy â phosibl.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio llesol i'r ysgol (cerdded, beicio a sgwtio) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan anghenion dysgu ychwanegol, a fyddai'n cael ei gynnig i ddysgwyr fel y bo'n briodol, gan gynnwys hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwylidig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr, byddai'r safle'n cael ei adolygu i sicrhau bod cyfleusterau cyfleus a digonol ar gael ar gyfer gollwng a chasglu i ddarparu ar gyfer y nifer briodol o gerbydau, a gwneir gwelliannau os oes angen. Mae'r addasiadau sy'n cael eu harchwilio yn cynnwys newid y bae bws ar Heol Uchaf i fan tacsis yn unig gyda chyfyngiadau parcio ychwanegol ar gyfer cerbydau anawdurdodedig. Byddai mesurau diogelwch ar y ffyrdd gan gynnwys arafu traffig a chroesfan sebra hefyd yn cael eu hystyried.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi eich barn i'r Cyngor ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel sydd orau gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom drwy un o'r dulliau canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostio eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

Ysgol Gynradd Marlborough

Cynnig ar gyfer lleoedd ychwanegol yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Marlborough

Mae Ysgol Gynradd Marlborough yn ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Saesneg ar gyfer disgyblion 3 – 11 oed. Mae'r ysgol wedi'i lleoli yn Heol Blenheim, Pen-y-lan.

Mae'r ysgol yn cynnal Canolfan Adnoddau Arbenigol i ddisgyblion ag anghenion dysgu dwys a chymhleth.

Er mwyn ateb y galw am leoedd Canolfannau Adnoddau Arbenigol i ddysgwyr 4-11 oed ag anawsterau dysgu dwys a chymhleth, cynigir:

- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Marlborough o 20 i 30 o fis Medi 2022

Gwnaed gwaith i addasu llety sy'n bodoli eisoes yn yr ysgol i gynyddu capasiti'r ganolfan adnoddau ac i ddarparu ystafell synhwyraidd.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 25 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Gynradd Marlborough

Enw'r ysgol	Capasiti Cyhoeddedig Presennol (3-11 oed)	Llefydd fesul grŵp blwyddyn (4-11 oed)	Lleoedd Meithrin	Cyfrwng iaith a Chategori'r Ysgol
Ysgol Gynradd Marlborough (lleoedd prif ffrwd)	420	60	64	Ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Saesneg
Ysgol Gynradd Marlborough (lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol)	20	Dd/B	Dd/B	

Capasiti presennol Ysgol Gynradd Marlborough yw 420 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 466 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Ebrill 2021.

Capasiti presennol Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Marlborough yw 20 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 28 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Hydref 2020.

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 26 isod yn nodi niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Tabl 26 : Rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Gynradd Marlborough										
Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Gynradd Marlborough lleoedd prif ffrwd	447	441	439	441	448	420	420	420	420	420
Ysgol Gynradd Marlborough Lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol	18	19	19	17	18	20	30	30	30	30

*Y galw am leoedd ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniad o'r boblogaeth a/neu ddata ar dueddiau ADY wedi'i gapio ar sail capasiti ysgolion.

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben / risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 27 Sgoriau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da ac yn gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael, gyda diffygion mawr.	Gwael. Amharu ar ddulliau addysgu/effaith wael ar drefn yr ysgol
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg ddybryd o fethu.	Gwael iawn. Adeiladau'n amharu'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Gynradd Marlborough wedi'i sgorio fel C+ ar gyfer cyflwr a B ar gyfer addasrwydd.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, fel Cyngor Caerdydd, ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, lles ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- cymorth ac arweiniad gofal
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 28 isod

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd y mae angen iddi wella.
Oren	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y mae ysgol yn ôl sut y caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoraidd yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categori Ysgolion, yma:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2020-01/system-genedlaethol-ar-gyfer-categori-ysgolion-canllawiau-i-rieni-a-gofalwyr-2.pdf>

Ysgol Gynradd Marlborough

Arolygwyd Ysgol Gynradd Marlborough ddiwethaf gan Estyn ym mis Tachwedd 2018.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod y safonau, lles ac agweddau at ddysgu, addysgu a'r profiad dysgu, gofal, cymorth ac arweiniad ac arweinyddiaeth a rheolaeth i gyd yn dda.

Ym mhroses Categori Ysgolion ddiweddaraf Llywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Gynradd Marlborough ei chategori' n Wyrdd (Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, sydd ag arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortium Canolbarth y De yn hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Yn gyffredinol, mae safonau cyflawniad wedi bod yn gyson uchel dros amser gyda lefelau da o gynnydd i bron pob disgybl.
- Mae ymddygiad ac agweddau'r disgyblion at ddysgu yn rhagorol.
- Erbyn diwedd cyfnod allweddol 2, mae data cynnydd yn dangos bod mwyafrif y disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim yn gwneud y cynnydd disgwylidig o leiaf yn y ddau bwnc, ond mae'r gwahaniaethau sy'n bodoli rhwng deilliannau cynnydd ar gyfer disgyblion Prydau Ysgol am Ddim a disgyblion nad ydynt yn cael Prydau Ysgol am Ddim yn cael eu heffeithio gan ddisgyblion yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol.
- Mae systemau tracio yn gadarn ac yn sicrhau bod pob disgybl yn cael cymorth priodol pan fo angen.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos â chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau mewn ysgolion yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn gryf.

Mae safonau yn yr ysgol yn dda. Byddai cynyddu nifer y lleoedd yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc ag anghenion dysgu cymedrol, dwys a chymhleth. Ni ddisgwylir y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd y safonau addysg yn yr ysgol.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu.

Cymorth ac arweiniad gofal

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiau a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Bydd y Cyngor yn gweithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth ac arweiniad gofal.

Arwain a Rheoli

Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 29 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sydd â Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig ym mhob un o'r ysgolion

yn Ysgol Gynradd Marlborough

Tabl 29						
Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y Disgyblion â datganiad ADY	% y Disgyblion Prydau Ysgol am Ddim - cyfartaledd 3 blynedd	% y Disgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol	% y Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig
Ysgol Gynradd Marlborough (pob disgybl)	7%	3.7%	5.4%	9.5%	12.1%	32.2%

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Byddai arbenigedd presennol yr ysgol yn cael ei gynnal. Byddai ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff a gwella dysgu disgyblion.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd beri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n derbyn cymorth gan fod y Saesneg yn iaith ychwanegol iddynt mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut y caiff disgyblion sydd â Saesneg fel iaith ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar Ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer dysgwyr cynradd sydd ag anghenion dysgu cymedrol, dwys a chymhleth ac yn helpu i ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol ychwanegol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Byddai hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yng ngogledd y ddinas yn teithio pellteroedd llai i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol nag y byddent yn ei wneud i gyrraedd darpariaeth amgen.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall newid fod yn anodd i rai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Efallai y gall newidiadau i adeiladau beri gofid iddynt. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o ddarpariaeth arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o ehangiadau eraill, a darpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Gallai opsiynau amgen ar gyfer ehangu Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Marlborough gynnwys:

- ehangu darpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion cynradd eraill
- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y canolfannau presennol neu arfaethedig.

Fodd bynnag, mae'r safonau yn Ysgol Gynradd Marlborough yn dda. Mae cynyddu nifer y lleoedd yn yr ysgol yn darparu nifer gynyddol o leoedd ysgol priodol o ansawdd uchel. Felly, ystyrir bod ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Gynradd Marlborough yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl AD yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau AD sy'n deillio o gynyddu nifer dynodedig y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer dynodedig yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn rhoi cyfleoedd i staff ysgol sydd ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol o ddwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i Ganolfannau Adnoddau Arbenigol ac ysgolion cynradd. Efallai y bydd rhai dysgwyr mewn Canolfan Adnoddau Arbenigol sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion dysgu unigol a materion cymdeithasol. Gall dysgwyr eraill mewn Canolfan Adnoddau Arbenigol deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os ydynt yn byw o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fyddant yn gymwys ar gyfer Trafndiaeth i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr â'r ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o ddarpariaeth adnoddau arbenigol ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Efallai y bydd cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau anghenion dysgu ychwanegol yn gofyn am Ddatganiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau cymaint o deithio cynaliadwy â phosibl.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio llesol i'r ysgol (cerdded, beicio a sgwtio) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan anghenion dysgu ychwanegol, a fyddai'n cael ei gynnig i ddysgwyr fel y bo'n briodol, gan gynnwys hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwylidig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr, byddai'r safle'n cael ei adolygu i sicrhau bod cyfleusterau cyfleus a digonol ar gael ar gyfer gollwng a chasglu i ddarparu ar gyfer y nifer briodol o gerbydau, a gwneir gwelliannau os oes angen. Ystyrir cyflwyno Stryd Ysgol i gyfyngu ar fynediad heb awdurdod ar hyd Agincourt Road ar adegau prysur yr ysgol. Efallai y bydd angen cilfachau trwydded tacsï hefyd ar Agincourt Road.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi eich barn i'r Cyngor ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel sydd orau gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom drwy un o'r dulliau canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostio eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

Ysgol Gynradd Pentre-baen

Cynnig ar gyfer lleoedd ychwanegol yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Pentre-baen

Mae Ysgol Gynradd Pentre-baen yn ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Saesneg ar gyfer disgyblion 3 – 11 oed. Mae'r ysgol wedi'i lleoli yn Rhodfa Beechley, Pentre-baen.

Mae'r ysgol yn gartref i Ganolfan Adnoddau Arbenigol gynradd ar gyfer plant â Chyflwr ar y Sbectrwm Awtistiaeth.

Er mwyn ateb y galw am leoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol i ddysgwyr 4-11 oed â Chyflwr ar y Sbectrwm Awtistiaeth, bwriedir:

- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Pentre-baen o 20 i 24 o fis Medi 2022

Cynigir y byddai gwaith yn cael ei wneud i wella ac ymestyn cyfleusterau a llety.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 30 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Gynradd Pentre-baen

Tabl 30				
Enw'r ysgol	Capasiti Cyhoeddedig Presennol (4-11 oed)	Llefydd fesul grŵp blwyddyn (4-11 oed)	Meithrin	Cyfrwng iaith a Chategori'r Ysgol
Ysgol Gynradd Pentre-baen (lleoedd prif ffrwd)	210	Dd/B	48	Ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Saesneg
Ysgol Gynradd Pentre-baen (lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol)	20	Dd/B	Dd/B	

Capasiti presennol Ysgol Gynradd Pentre-baen yw 210 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 182 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Ebrill 2021.

Capasiti presennol Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Pentre-baen yw 20 ac roedd gan yr ysgol 24 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Hydref 2020.

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 31 isod yn nodi niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Tabl 31: Rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Gynradd Pentre-baen

Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Gynradd Pentre-baen lleoedd prif ffrwd	186	208	196	191	182	170	160	157	148	139
Ysgol Gynradd Pentre-baen Lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol	17	21	23	23	23	20	24	24	24	24

*Y galw am leoedd ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniad o'r boblogaeth a/neu ddata ar dueddiadau ADY wedi'i gapio ar sail capasiti ysgolion.

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben / risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 32 Sgoriau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da ac yn gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Bodddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Bodddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael, gyda diffygion mawr.	Gwael. Amharu ar ddulliau addysgu/effaith wael ar drefn yr ysgol
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg ddybryd o fethu.	Gwael iawn. Adeiladau'n amharu'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Gynradd Pentre-baen wedi'i sgorio fel C+ ar gyfer cyflwr a B ar gyfer addasrwydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn gallu cefnogi datblygiad darpariaeth ysgol arbennig.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, fel Cyngor Caerdydd, ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, lles ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- cymorth ac arweiniad gofal
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system categoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system categoreiddio yn Nhabl 33 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd y mae angen iddi wella.
Oren	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y mae ysgol yn ôl sut y caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoraidd yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categori Ysgolion, yma:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2020-01/system-genedlaethol-ar-gyfer-categori-ysgolion-canllawiau-i-rieni-a-gofalwyr-2.pdf>

Ysgol Gynradd Pentre-baen

Arolygwyd Ysgol Gynradd Pentre-baen ddiwethaf gan Estyn ym mis Mawrth 2015.

Ar yr adeg hon barnwyd bod perfformiad a rhagolygon yr ysgol ar gyfer gwella yn dda.

Yn y broses Categori Ysgolion ddiweddaraf gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Gynradd Pentre-baen ei chategori fel Melyn (Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod lle y mae angen iddi wella).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortium Canolbarth y De yn hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Mae data cynnydd yr ysgol ar gyfer 2019 yn dangos bod bron pob un o'r disgyblion yn gwneud y cynnydd disgwylidig o leiaf o'u man cychwyn hyd at ddiwedd y cyfnod sylfaen.
- Mae pob disgybl sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim (cPYADd) yn gwneud y cynnydd disgwylidig o leiaf erbyn iddynt adael blwyddyn 2. Mae llawer o ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim yn gwneud y cynnydd disgwylidig o leiaf o ddiwedd blwyddyn 2 hyd at ddiwedd blwyddyn 6, gydag ambell un yn gwneud cynnydd uwch na'r disgwyl.
- Mae gan arweinydd a staff ddealltwriaeth glir o'r angen i wella canlyniadau. Fodd bynnag, nid yw targedau a disgwyliadau ar gyfer cyflawniad disgyblion yn y dyfodol bob amser yn ddigon heriol. Mae prosesau i dracio cynnydd disgyblion, nodi anghenion a darparu cymorth yn gadarn ac yn effeithiol ym mron pob achos.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau'n uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn gryf.

Mae safonau yn yr ysgol yn dda. Byddai cynyddu nifer y lleoedd yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc â Chyflwr ar y Sbectwm Awtistiaeth. Ni ddisgwylir y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd y safonau addysg yn yr ysgol.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu.

Cymorth ac arweiniad gofal

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiau a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Bydd y Cyngor yn gweithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth ac arweiniad gofal.

Arwain a Rheoli

Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 34 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sydd â Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig ym mhob un o'r ysgolion

yn Ysgol Gynradd Pentre-baen.

Tabl 34

Ysgol	% y disgyblion ar	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y Disgyblion â datganiad ADY	% y Disgyblion Prydau Ysgol am Ddim - cyfartaledd 3 blynedd	% y Disgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol	% y Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig
Ysgol Gynradd Pentre-baen (pob disgybl)	13.4	7.3	15.2	51.3	19.5	26.4

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Byddai arbenigedd presennol yr ysgol yn cael ei gynnal. Byddai ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff a gwella dysgu disgyblion mewn cyfleusterau sydd wedi'u hadeiladu'n bwrpasol.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd beri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n derbyn cymorth gan fod y Saesneg yn iaith ychwanegol iddynt mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut y caiff disgyblion sydd â Saesneg fel iaith ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar Ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer dysgwyr cynradd sydd â Chyflyrau ar y Sbectwm Awtistiaeth ac yn helpu i ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol ychwanegol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Byddai hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yng ngorllewin y ddinas yn teithio pellteroedd llai i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol nag y byddent yn ei wneud i gyrraedd darpariaeth amgen.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall newid fod yn anodd i rai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Efallai y gall newidiadau i adeiladau beri gofid iddynt. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o ddarpariaeth arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o ehangiadau eraill, a darpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Gallai opsiynau amgen ar gyfer ehangu Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Pentre-baen gynnwys:

- ehangu darpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion cynradd eraill
- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y canolfannau presennol neu arfaethedig.

Fodd bynnag, mae'r safonau yn Ysgol Gynradd Pentre-baen yn dda. Mae cynyddu nifer y lleoedd yn yr ysgol yn darparu nifer gynyddol o leoedd ysgol priodol o ansawdd uchel. Felly, ystyrir bod ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Gynradd Pentre-baen yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl AD yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau AD sy'n deillio o gynyddu nifer dynodedig y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer dynodedig yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn rhoi cyfleoedd i staff ysgol sydd ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol o ddwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i Ganolfannau Adnoddau Arbenigol ac ysgolion cynradd. Efallai y bydd rhai dysgwyr mewn Canolfan Adnoddau Arbenigol sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion dysgu unigol a materion cymdeithasol. Gall dysgwyr eraill mewn Canolfan Adnoddau Arbenigol deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os ydynt yn byw o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fyddant yn gymwys ar gyfer Trafndiaeth i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr â'r ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o ddarpariaeth adnoddau arbenigol ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Efallai y bydd cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau anghenion dysgu ychwanegol yn gofyn am Ddatganiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau cymaint o deithio cynaliadwy â phosibl.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio llesol i'r ysgol (cerdded, beicio a sgwtio) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan anghenion dysgu ychwanegol, a fyddai'n cael ei gynnig i ddysgwyr fel y bo'n briodol, gan gynnwys hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwyledig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr, byddai'r safle'n cael ei adolygu i sicrhau bod cyfleusterau cyfleus a digonol ar gael ar gyfer gollwng a chasglu i ddarparu ar gyfer y nifer briodol o gerbydau, a gwneir gwelliannau os oes angen. Efallai y bydd angen archwilio'r potensial ar gyfer Stryd Ysgol hefyd i fynd i'r afael â thagfeydd traffig presennol a gwella diogelwch i gerddwyr drwy gyfyngu ar fynediad i gerbydau anawdurdodedig ar adegau prysuraf yr ysgol.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi eich barn i'r Cyngor ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel sydd orau gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom drwy un o'r dulliau canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostio eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

Ysgol Gynradd Springwood

Cynnig ar gyfer lleoedd ychwanegol yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Springwood

Mae Ysgol Gynradd Springwood yn ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Saesneg ar gyfer disgyblion 3 – 11 oed. Mae'r ysgol wedi'i lleoli yn Circle Way, Llanedern.

Mae'r ysgol yn gartref i ganolfan adnoddau arbenigol ar gyfer plant â Chyflwr ar y Sbectrwm Awtistiaeth.

Er mwyn ateb y galw cynyddol am lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol i ddysgwyr 4-11 oed â Chyflwr ar y Sbectrwm Awtistiaeth, bwriedir:

- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Springwood o 20 i 28 o fis Medi 2022

Gwnaed gwaith i wella ac addasu llety sy'n bodoli eisoes yn yr ysgol.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 35 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Gynradd Springwood

Enw'r ysgol	Capasiti Cyhoeddedig Presennol (4-11 oed)	Llefydd fesul grŵp blwyddyn (4-11 oed)	Lleoedd meithrin	Cyfrwng iaith a Chategori'r Ysgol
Ysgol Gynradd Springwood (lleoedd prif ffrwd)	420	60	48	Ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Saesneg
Ysgol Gynradd Springwood (lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol)	20	Dd/b	Dd/b	

Capasiti presennol Ysgol Gynradd Springwood yw 420 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 205 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Hydref 2020.

Capasiti presennol Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Springwood yw 20 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 28 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Hydref 2020.

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 36 isod yn nodi niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Tabl 36: Rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Gynradd Springwood

Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Gynradd Springwood lleoedd prif ffrwd	184	185	187	191	181	197	183	180	182	175
Ysgol Gynradd Springwood Lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol	17	21	20	21	26	20	28	28	28	28

*Y galw am leoedd ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniad o'r boblogaeth a/neu ddata ar dueddiadau ADY wedi'i gapio ar sail capasiti ysgolion.

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben / risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 37 Sgoriau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da ac yn gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael, gyda diffygion mawr.	Gwael. Amharu ar ddulliau addysgu/effaith wael ar drefn yr ysgol
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg ddybryd o fethu.	Gwael iawn. Adeiladau'n amharu'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Gynradd Springwood wedi'i sgorio fel C ar gyfer cyflwr a B ar gyfer addasrwydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn gallu cefnogi datblygiad darpariaeth ysgol arbennig.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, fel Cyngor Caerdydd, ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, lles ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- cymorth ac arweiniad gofal
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 38 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd y mae angen iddi wella.
Oren	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y mae ysgol yn ôl sut y caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoraidd yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categori Categori Ysgolion, yma:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2020-01/system-genedlaethol-ar-gyfer-categori-ysgolion-canllawiau-i-rieni-a-gofalwyr-2.pdf>

Ysgol Gynradd Springwood

Arolygydd Ysgol Gynradd Springwood ddiwethaf gan Estyn ym mis Mawrth 2018.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod y safonau, lles ac agweddau at ddysgu, addysgu a'r profiad dysgu ac arweinyddiaeth a rheolaeth i gyd yn dda. Barnwyd bod gofal, cymorth ac arweiniad yr ysgol yn rhagorol.

Ym mhroses Categori Categori Ysgolion ddiweddaraf Llywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Gynradd Springwood ei chategori Categori'n Wyrdd (Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, sydd ag arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortium Canolbarth y De yn hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Mae pwyslais clir ar godi safonau. Drwy ei thargedau mae gan yr ysgol ddisgwyliadau uchel o ran cyrhaeddiad ei disgyblion.
- Mae gan yr ysgol hanes da iawn o godi cyrhaeddiad pob grŵp o ddisgyblion.
- Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gwneud y cynnydd disgwylidig o leiaf mewn datblygiad mathemategol (MD) a datblygiad personol a chymdeithasol (PSD).
- Yng nghyfnod allweddol 2, mae mwyafrif y disgyblion yn gwneud y cynnydd disgwylidig o leiaf yn Saesneg erbyn iddynt adael blwyddyn 6.
- Yng nghyfnod allweddol 2, mae mwyafrif y disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim yn gwneud cynnydd gwell na'r disgwyl mewn Saesneg, gyda llawer yn gwneud hynny mewn mathemateg hefyd. Yn 2019, ni wnaeth unrhyw ddisgyblion Prydau Ysgol am Ddim gynnydd gwell na'r disgwyl yn y naill bwnc na'r llall.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos â chyryff Llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau mewn ysgolion yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn gryf.

Mae safonau yn yr ysgol yn dda. Byddai cynyddu nifer y lleoedd yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc â Chyflwr ar y Sbectrwm Awtistiaeth. Ni ddisgwylir y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg yn yr ysgol o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu.

Cymorth ac arweiniad gofal

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiâu a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwmo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Bydd y Cyngor yn gweithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth ac arweiniad gofal.

Arwain a Rheoli

Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinwyr yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 39 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sydd â Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig ym mhob un o'r ysgolion

yn Ysgol Gynradd Springwood.

Tabl 39						
Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y Disgyblion â datganiad ADY	% y Disgyblion Prydau Ysgol am Ddim - cyfartaledd 3 blynedd	% y Disgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol	% y Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig
Ysgol Gynradd Springwood	6.3 %	5.8 %	18.8 %	40.3 %	14.7 %	32.5 %

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Byddai arbenigedd presennol yr ysgol yn cael ei gynnal. Byddai ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff a gwella dysgu disgyblion.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd beri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Sut yr effeithir ar y cymorth i ddisgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n derbyn cymorth gan fod y Saesneg yn iaith ychwanegol iddynt mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut y caiff disgyblion sydd â Saesneg fel iaith ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar Ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer dysgwyr cynradd sydd â Chyflwr ar y Sbectrwm Awtistiaeth ac yn helpu i ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol ychwanegol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Byddai hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yng ngogledd/dwyrain y ddinas yn teithio pellteroedd llai i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol nag y byddent yn ei wneud i gyrraedd darpariaeth amgen.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall newid fod yn anodd i rai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Efallai y gall newidiadau i adeiladau beri gofid iddynt. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.

- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o ddarpariaeth arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o ehangiadau eraill, a darpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Gallai opsiynau amgen ar gyfer ehangu Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Springwood gynnwys:

- ehangu darpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion cynradd eraill
- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y canolfannau presennol neu arfaethedig.

Fodd bynnag, mae'r safonau yn Ysgol Gynradd Springwood yn dda. Mae cynyddu nifer y lleoedd yn yr ysgol yn darparu nifer gynyddol o leoedd ysgol priodol o ansawdd uchel. Felly, ystyrir bod ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Gynradd Springwood yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl AD yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau AD sy'n deillio o gynyddu nifer dynodedig y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer dynodedig yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn rhoi cyfleoedd i staff ysgol sydd ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol o ddwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i Ganolfannau Adnoddau Arbenigol ac ysgolion cynradd. Efallai y bydd rhai dysgwyr mewn Canolfan Adnoddau Arbenigol sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion dysgu unigol a materion cymdeithasol. Gall dysgwyr eraill mewn Canolfan Adnoddau Arbenigol deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os ydynt yn byw o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fyddant yn gymwys ar gyfer Trafndiaeth i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr â'r ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio cyflawni dosbarthiad gwell o ddarpariaeth adnoddau arbenigol ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Efallai y bydd cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau anghenion dysgu ychwanegol yn gofyn am Ddatganiad Trafnidiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau cymaint o deithio cynaliadwy â phosibl.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio llesol i'r ysgol (cerdded, beicio a sgwtio) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan anghenion dysgu ychwanegol, a fyddai'n cael ei gynnig i ddysgwyr fel y bo'n briodol, gan gynnwys hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwylidig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr, byddai'r safle'n cael ei adolygu i sicrhau bod cyfleusterau addas a digonol ar gael ar gyfer gollwng a chasglu o fewn y safle i ddarparu ar gyfer y nifer briodol o gerbydau, a gwneir gwelliannau os oes angen.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi eich barn i'r Cyngor ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel sydd orau gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom drwy un o'r dulliau canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostio eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

A woman with curly hair is smiling and looking down at a table. She is surrounded by children who are looking at educational cards on the table. The scene is set in a classroom or learning environment. The entire image has a red overlay.

Gwybodaeth sy'n Berthnasol i bob Cynnig

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar ysgolion eraill?

Mae Ysgolion Arbennig / Canolfannau Adnoddau Arbenigol yng Nghaerdydd yn cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer Dinas a Sir Caerdydd gyfan. Nid oes digon o leuedd i ateb y galw yn y ddarpariaeth a gynhelir. Mae hyn yn cael effaith ar ysgolion sy'n bodoli eisoes lle mewn rhai achosion efallai y bydd mwy o ddisgyblion ar y gofrestr na'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) neu'r nifer a ddymunir mewn Canolfan Adnoddau Arbenigol.

Ar hyn o bryd mae'n rhaid i Gaerdydd ddibynnu ar brynu rhai lleoedd mewn darpariaeth y tu allan i'r sir ac mewn ysgolion annibynnol i gyflawni ei dyletswyddau statudol. Gallai fod effaith tymor hwy ar ddarparwyr y tu allan i'r sir ac ar ysgolion annibynnol gan ei bod yn debygol y bydd gostyngiad yn nifer y lleoedd a brynir gan y Cyngor.

Trefniadau derbyn

Does dim cynlluniau ar waith i newid polisi'r Cyngor ar dderbyn plant i'r ysgol yn sgil y cynigion hyn.

Ceir gwybodaeth fanwl am drefniadau derbyn yn llyfryn Derbyn i Ysgolion y Cyngor. Gallwch ddod o hyd i'r wybodaeth hon ar wefan y Cyngor www.caerdydd.gov.uk

Rheolir derbyniadau i ddarpariaeth arbenigol gan y Cyngor, yn amodol ar ddatganiad o Anghenion Addysgol Arbennig (AAA). O dan y Cod ADY, bydd y lleoliad yn destun Cynllun Datblygu Unigol (CDU).

Trefniadau Teithio Dysgwyr

Dan y cynigion hyn, nid oes cynlluniau i newid polisi'r Cyngor ar gludo plant i ac yn ôl o ysgolion.

Bydd unrhyw blentyn y bydd y cynnig hwn yn effeithio arno yn cael yr un cymorth gyda thrafnidiaeth ag a gaiff pawb trwy Gaerdydd ac yn unol â'r un meini prawf sy'n berthnasol ledled Caerdydd. Gellir gweld polisi trafndiaeth y Cyngor ar wefan y Cyngor (www.caerdydd.gov.uk).

Mae rhwymedigaeth gyfreithiol statudol ar y Cyngor i ddarparu trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol i ddisgyblion ysgol gynradd sy'n byw 2 filltir neu fwy o'r ysgol addas agosaf, fel y mesurir yn ôl y llwybr cerdded byrraf sydd ar gael.

Wrth benderfynu pa un yw'r ysgol addas agosaf, rhaid i'r Cyngor ystyried unrhyw anabledd sydd gan blentyn ac unrhyw anghenion addysgol arbennig (AAA).

Materion Ariannol

Byddai rhai o'r newidiadau arfaethedig a nodir yn y ddogfen hon yn arwain at gostau cyfalaf i'r Cyngor, ar gyfer cynnal gwaith ar adeiladu a/neu addasu adeiladau. Byddent hefyd yn arwain at gostau referniw i'r Cyngor, wrth gyflogi staff.

Nid oes unrhyw ymrwymadau ariannol ar y cam hwn o'r ymgynghoriad. Bydd amrywiaeth o opsiynau'n cael eu datblygu yn seiliedig ar ganlyniad yr ymgynghoriad. Yna cynhelir gwerthusiad ariannol llawn. Bydd hyn yn sicrhau fforddiadwyedd ac yn cyfyngu ar y pwysau cyllidebol ar y Cyngor.

Byddai angen i'r lleoedd ychwanegol hyn gael eu hariannu o'r gyllideb ysgolion ddirprwyedig bresennol. Ar hyn o bryd, cyflwynir darpariaeth cost uchel i rai disgyblion mewn nifer o ffyrdd. Mae rhai dysgwyr yn cael eu lleoli mewn ysgolion y tu allan i Gaerdydd, neu mewn ysgol annibynnol. Mae rhai dysgwyr yn aros mewn ysgolion prif ffwrdd, gyda thaliadau "Gwella Anghenion Cymhleth" yn cael eu gwneud i'r ysgol i ddarparu cymorth priodol.

Bydd gwaith pellach yn cael ei wneud i ganfod a fydd yr arbedion ar y lleoliadau hyn, neu ar daliadau chwyddo i ysgolion, yn talu costau ychwanegol y lleoedd ychwanegol arfaethedig.

Bydd y gwaith hwn hefyd yn ystyried sut y byddai costau trafniadaeth rhwng y cartref a'r ysgol y Cyngor yn newid. Gall y nifer gynyddol o leoedd arbenigol a gynnigir gynyddu nifer y plant sy'n cael eu cludo rhwng y cartref a'r ysgol gan y Cyngor. Gall y nifer gynyddol o leoedd sydd ar gael mewn ysgolion a chanolfannau arbennig leihau'r pellter teithio cyfartalog a'r gost teithio gyfartalog.

Darpariaeth iechyd

Bydd gan y cynigion i ehangu'r ddarpariaeth arbenigol yn yr ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn oblygiadau i iechyd a gwasanaethau arbenigol eraill. Mae'r gwasanaethau hyn yn gweithio mewn partneriaeth ag ysgolion i ddiwallu Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ffactor ychwanegol yw Deddf Diwygio ADY 2018, a fydd yn cyflwyno cyfrifoldebau newydd i iechyd, addysg a gofal cymdeithasol gydweithio i gydlynu asesiadau a darpariaeth. Bydd Deddf 2018 yn cael ei gweithredu dros gyfnod o dair blynedd, gan ddechrau ym mis Medi 2020.

Er mwyn mynd i'r afael â'r heriau hyn gyda'i gilydd, mae'r Cyngor a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yn cynnal adolygiad ar y cyd o ddarpariaeth iechyd ac arbenigol yn ysgolion arbennig Caerdydd ac mewn unedau cyfeirio disgyblion. Bydd canfyddiadau'r adolygiad, a oruchwylir gan grŵp prosiect o gynrychiolwyr o'r meysydd iechyd, addysg, gwasanaethau cymdeithasol, ysgolion a rhieni, yn llywio dyluniad y ddarpariaeth arbenigol.

Trefniadau Llywodraethu

Ni chynigir unrhyw newidiadau i drefniadau llywodraethu fel rhan o'r cynnig hwn.

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Mae lefel anghenion addysgol arbennig/anghenion dysgu ychwanegol yn y sector cyfrwng Cymraeg wedi bod yn is yn hanesyddol nag yn y sector cyfrwng Saesneg. Mae hyn wedi bod yn newid dros y 4-5 mlynedd diwethaf, gydag ysgolion yn adrodd am fwy o achosion o Anghenion Dysgu Ychwanegol, ym mhob maes angen.

Cynhaliwyd adolygiad o Anghenion Dysgu Ychwanegol yn y sector cyfrwng Cymraeg gydag ysgolion cyfrwng Cymraeg yn 2016 i lywio'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA). Nododd ysgolion nifer fach ond arwyddocaol o enghreifftiau o ddisgyblion ag ADY yn gadael y sector cyfrwng Cymraeg er mwyn cael mynediad at ganolfannau adnoddau arbenigol neu ysgolion arbennig.

Roedd rhywfaint o dystiolaeth anecdotaidd hefyd i awgrymu bod rhai teuluoedd a fyddai fel arall yn dewis addysg cyfrwng Cymraeg yn dewis yn hytrach addysg cyfrwng Saesneg os oes gan eu plentyn Anghenion Dysgu Ychwanegol, drwy bryder y gallai fod angen i'w plentyn drosglwyddo i'r sector arbenigol yn ddiweddarach.

Drwy'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg, mae Caerdydd wedi buddsoddi mewn darpariaeth arbenigol yn y sector, gan gynnwys rhywfaint o allu i ymateb i'r galw cynyddol a meithrin mwy o hyder yn y ddarpariaeth arbenigol sydd ar gael yn y sector.

Sefydlwyd canolfan gynradd newydd yn Ysgol Gymraeg Pwll Coch, o fewn dalgylch Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf, lle sefydlir y ganolfan uwchradd. Mae'r ddwy ganolfan yn darparu ar gyfer dysgwyr ag anawsterau dysgu difrifol, gan ddarparu cwricwlwm arbenigol a chefnogi ystod o anghenion eilaidd gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol, anawsterau lleferydd ac iaith ac awtistiaeth.

Yn 2021 mae galw cynyddol am ganolfannau adnoddau ar gyfer disgyblion ag awtistiaeth, sy'n gyflawnwyr uchel ar gyfartaledd, a byddai angen model cymorth mwy integreiddiol na'r hyn a ddarperir gan y ddwy ganolfan bresennol. Ar hyn o bryd mae 8 dysgwr oedran uwchradd, a 15 o ddysgwyr oed cynradd mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg a fyddai'n elwa o leoliad mewn canolfan Cyflwr Sbectrwm Awtistiaeth. Mae hon yn flaenoriaeth byrdymor, o ystyried y risg, os bydd y lleoliadau presennol yn methu, mai'r unig opsiwn fyddai cynnig trosglwyddia d i leoliad cyfrwng Saesneg.

Mae dosbarth lles cynradd wedi'i sefydlu, a gynhelir yn Ysgol Gynradd Pen y Groes. Mae'r dosbarth lles yn gweithio'n hyblyg i fynd i'r afael ag anghenion mewn gwahanol gyfnodau oedran, neu i ddarparu model allgymorth, yn dibynnu ar yr angen presennol. Mae'r ymgynghoriad hwn yn amlinellu cynigion i sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer Cyflyrau'r sbectrwm awtistig yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf yn ogystal â'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle presennol yn yr ysgol.

Er mwyn cefnogi anghenion iechyd a lles emosiynol yn y cyfnod uwchradd, mae canolfan 'rithwir'/Uned Cyfeirio Disgyblion wedi'i threialu ar draws y tair ysgol uwchradd, gan ddechrau yn 2018. Disgwylir i'r peilot gael ei adolygu ymhellach yn 2021.

Y flaenoriaeth yw sicrhau bod gan y tair ysgol gyfleusterau a llety digonol i ddarparu darpariaeth Cam 3 a 4 effeithiol, wedi'i hategu gan y ganolfan rithwir/UCD. Yn y tymor canolig, bydd angen lleoliad sefydlog ar y ganolfan rithwir / UCD yn un o'r ysgolion, gyda llety dynodedig, er mwyn lleihau'r risg y gallai fod angen i bobl ifanc sydd â'r anghenion mwyaf cymhleth adael y sector Cymraeg i gael mynediad at ddarpariaeth fwy arbenigol.

Wrth i'r sector Cymreig barhau i dyfu bydd yn bwysig datblygu darpariaeth ychwanegol gan ragweld yr angen, er mwyn sicrhau bod addysg Gymraeg yn ddewis gwirioneddol i ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol cymhleth.

Mae nifer cyfyngedig o staff addysgu cymwys a phrofiadol Anghenion Dysgu Ychwanegol, o'i gymharu â'r sector yn Lloegr. Bydd angen i unrhyw gynllun i ddatblygu darpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg gael ei gefnogi gan Gynllun Datblygu'r Gweithlu ADY.

Yn unol â'r amserlen a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda'i bartneriaid ar Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd i ddatblygu'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) 10 mlynedd newydd ar gyfer y ddinas

Mae ymgynghoriad ar wahân ar y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg 2022 – 2032 drafft ar y gweill ac mae'n gofyn am farn ar y ffordd orau o dyfu addysg cyfrwng Cymraeg a sut i gyrraedd y targedau lleol a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, er mwyn llywio cynigion yn y dyfodol. Bydd y Rhaglen yn nodi sut y bydd y Cyngor yn cynyddu'r ddarpariaeth addysg Gymraeg i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae'r ymgynghoriad hwn i'w weld yn <https://www.cardiff.gov.uk/YmgynghoriadauStrategaethCymraeg>.

Yn dilyn ymgynghoriad, disgwylir y bydd y cynllun yn cael ei gyflwyno i'w gymeradwyo i Lywodraeth Cymru yn gynnar yn 2022. Bydd y Cynllun 10 mlynedd cyntaf yn dechrau ar 1 Medi 2022 ac yn dod i ben ar 31 Awst 2032.

Cydraddoldeb

Mae Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb (AEG) yn broses sy'n edrych ar bolisi, prosiect neu gynllun i wneud yn siŵr nad yw'n gwahaniaethu yn erbyn rhywun ar sail y nodweddion gwarchoddedig a nodwyd yn Neddf Cydraddoldeb 2010 (oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd/cred, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol).

Mae'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb cychwynnol wedi'i wneud. Daeth i'r casgliad na fyddai'r newidiadau a gynigir yn effeithio'n negyddol ar unrhyw grŵp penodol mewn cymdeithas.

Caiff yr asesiad ei adolygu ar ôl yr ymgynghoriad ac ar adegau allweddol os aiff y cynnig yn ei flaen. Os aiff y cynnig yn ei flaen, bydd asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb arall yn cael ei wneud ar yr adeg dylunio. Byddai hyn yn nodi hygyrchedd i'r ddarpariaeth newydd. Byddai'r asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb yn ystyried polisiau megis Deddf Cydraddoldeb 2010, NCT 12: Dylunio 2014 yn ogystal â rheoliadau adeiladu megis BS8300, Rhan M a Bwletinau Adeiladu perthnasol.

Effaith Gymunedol

Ystyrir y canlynol wrth ystyried cynnig: Man Agored Cyhoeddus, parcdir, sŵn a thagfeydd. Bydd yr ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion hyn a'r Cyngor yn gweithio gydag unrhyw grwpiau cymunedol i sicrhau bod y cynigion yn osgoi unrhyw effeithiau negyddol os yn bosibl.

Cynhaliwyd asesiad o'r effaith ar y gymuned ar gyfer y cynigion hyn ac mae ar gael i'w weld yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, mae rhaglen Band B Caerdydd wedi ymrwmo i ddarparu ysgolion lleol i blant lleol, ynghyd ag annog y defnydd o dulliau cynaliadwy o deithio i ysgolion, megis cerdded a beicio. Mae pob prosiect ysgol yn ystyried materion trafndiaeth allweddol pan gaiff y prosiectau eu cynllunio ac yn ystyried yr angen i ddarparu llwybrau mwy diogel i annog cerdded, beicio a dulliau teithio llesol eraill i'r ysgol.

Yng ngoleuni'r pandemig a chyda'r buddsoddiadau presennol mewn TGCh ledled y ddinas, gellir lleihau symudiadau myfyrwyr ymhellach wrth i dechnoleg symudol ddatblygu ymhellach gan ganiatáu dulliau addysgu hyblyg. Mae gan y rhain y potensial i arwain at Gynllun Teithio mwy effeithlon a chyfrannu ymhellach at dargedau'r Cyngor i leihau ei allyriadau carbon.

Er mwyn manteisio i'r eithaf ar effaith hirdymor y buddsoddiad sylweddol hwn, byddai unrhyw ddyluniad a aiff yn ei flaen ar gyfer pob ysgol sy'n rhan o'r cynnig hwn yn cael ei ddatblygu er mwyn sicrhau cyfleusterau modern o safon uchel sy'n gallu ymateb i anghenion y boblogaeth bresennol o ddisgyblion a chefnogi gweithrediad dulliau addysgu a dysgu effeithiol. Byddent hefyd yn ymgorffori'r hyblygrwydd i ystyried newidiadau yn dibynnu ar yr angen wrth i amser fynd rhagddo, megis newid yn y ddemograffeg a niferoedd disgyblion, newid yn y cwricwlwm a newid ym math anghenion disgyblion.

Tarfu Posibl i Ddisgyblion

Mae gan y Cyngor brofiad sylweddol o gyflawni prosiectau adeiladu yn llwyddiannus ar safleoedd ysgolion a feddiannir o ganlyniad i ddatblygu rhaglen trefniadaeth ysgolion fawr a chynyddol.

Byddai unrhyw waith adeiladu a wneir yn cael ei reoli'n effeithiol mewn ymgynghoriad â'r ysgol i sicrhau bod y cwricwlwm llawn yn parhau i gael ei gyflwyno a bod safonau addysg a safonau diogelwch uchel yn cael eu cynnal.

Camau nesaf, sut gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

Beth sy'n digwydd nesaf?

Dyddiadau Allweddol

Bydd y Cyngor yn casglu ac yn crynhoi'r adborth a ddaw o'r ymgynghoriad hwn. Bydd swyddogion y Cyngor wedyn yn adrodd hyn i Gabinet y Cyngor i roi gwybod i aelodau etholedig am farn rhanddeiliaid, ac i fwydo'r broses o wneud penderfyniadau. Bydd yr adroddiad ymgynghori ar gael i unrhyw un ei weld/lawrlwytho ar wefan y Cyngor. Cewch hefyd gopi trwy ddefnyddio'r manylion cyswllt yn y ddogfen hon.

Os yn dilyn yr ymgynghoriad y cytunir fod y cynigion yn mynd yn eu blaenau, mae nifer o gamau pellach y bydd yn rhaid i'r Cyngor eu cymryd cyn y gwneir penderfyniad terfynol.

Nodir y camau hyn yn Nhabl 40 isod:

Tabl 40: Camau yn y dyfodol (Mae'n bosibl y bydd yr amserlen hon yn newid)

Proses Statudol	Amserlen
Y Cyfnod Ymgynghori	14 Rhagfyr 2021 – 1 Chwefror 2022
Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor	Mawrth 2022
Dyddiad cychwyn disgwylidig ar gyfer y Cyfnod Gwrthwynebu wedi cyflwyno'r hysbysiad statudol (pan ellir gwneud gwrthwynebiadau ffurfiol)	Mai 2022
Dyddiad y disgwylir i'r Cyfnod Gwrthwynebu ddod i ben	Mehefin 2022
Y penderfyniad terfynol (pennu) gan Gabinet y Cyngor	Gorffennaf 2022
Cyhoeddi'r adroddiad gwrthwynebiadau ar wefan y Cyngor ynghyd â hysbysiad o benderfyniad y Cabinet	Gorffennaf 2022

Cyfnod ymgynghori

Mae'r cyfnod ymgynghori ar gyfer y cynigion hyn yn dechrau ar 14 Rhagfyr 2021 ac yn dod i ben ar 1 Chwefror 2022.

Gweler tudalen 84 am ragor o fanylion am sut i ymateb a mynegi eich barn.

Bydd y Cyngor yn cyhoeddi adroddiad ymgynghori ar ei wefan. Rhaid cyhoeddi'r adroddiad o leiaf bythefnos cyn cyhoeddi hysbysiad statudol.

Gallwch ofyn hefyd am gopi caled o'r adroddiad.

Bydd yr adroddiad yn trafod y materion a godwyd gan bobl yn ystod y cyfnod ymgynghori ac yn rhoi ymateb y Cyngor i'r materion hyn. Bydd yr adroddiad hefyd yn cynnwys barn Estyn ar y cynigion.

Bydd Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn penderfynu bwrw ymlaen â'r newidiadau a gynigir neu beidio.

Os yw'r Cabinet yn penderfynu bwrw ymlaen â'r newidiadau, rhaid i'r Cyngor gyhoeddi dogfen o'r enw 'hysbysiad statudol'. Datganiad swyddogol yw hwn sy'n dweud y bydd y newidiadau'n mynd rhagddynt.

Hysbysiad Statudol

Hysbysiad Statudol yw'r cyhoeddiad swyddogol ar gynnig terfynol. Rhaid i Gabinet y Cyngor roi'r gymeradwyaeth i gyhoeddi hysbysiad statudol. Byddai hyn ond yn cael ei ystyried wedi i adroddiad ar yr holl ymatebion i'r ymgynghoriad ddod i law'r Cabinet. Mae hwn yn ofyniad cyfreithiol fel sydd wedi ei amlinellu yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Byddai'r Cyngor yn cyhoeddi'r hysbysiad(au) statudol hwn ar ei wefan. Byddai hefyd yn rhoi copïau o'r hysbysiad(au) yn neu ger prif fynedfa'r ysgol(ion)/safle(oedd) y mae'r hysbysiad yn effeithio arnynt. Rhoddir copïau o'r hysbysiad i ysgolion yr effeithir arnynt hefyd, i'w dosbarthu i ddisgyblion, rhieni, gwarcheidwaid ac aelodau staff (gall yr ysgolion hefyd anfon yr hysbysiad drwy e-bost). Mae'r hysbysiad statudol yn nodi manylion y cynigion ac yn gofyn i unrhyw un sydd am wrthwynebu wneud hynny. Rhaid i wrthwynebiadau fod yn ysgrifenedig. Rhaid eu hanfon i'r Cyngor o fewn y dyddiadau a nodir ar yr hysbysiad.

Penderfynu ar y cynigion

Cabinet Cyngor Caerdydd fyddai'n penderfynu ar y cynnig. Mae hyn yn golygu y bydd yn gwneud y penderfyniad terfynol ynghylch a fydd y newidiadau yn mynd yn eu blaen. Gall y Cabinet benderfynu cymeradwyo neu wrthod y cynnig, neu ei gymeradwyo â rhai newidiadau (addasiadau). Bydd y Cyngor yn ystyried unrhyw wrthwynebiad a ddaeth i law yn ystod y Cyfnod Gwrthwynebu wrth wneud ei benderfyniad.

Hysbysiad o'r Penderfyniad

Wedi penderfynu, byddai Cyngor Caerdydd yn rhoi gwybod i bawb y byddai'r cynnig yn effeithio arno beth oedd y penderfyniad hwnnw. Caiff ei gyhoeddi hefyd ar wefan y Cyngor.

Dweud eich dweud!

Gallwch gwblhau'r ffurflen ymateb hwn ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Rydym yn cynnig:

- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn o 198 i 240 o fis Medi 2022
- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig Meadowbank o 40 i 98 o fis Medi 2022
- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig The Hollies o 90 i 150 o fis Medi 2022
- cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig The Hollies ymhellach o 119 i 150 o fis Medi 2023
- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Llanisien Fach o 20 i 30 o leoedd o fis Medi 2023
- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Marlborough o 20 i 30 o fis Medi 2022
- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Pentre-baen o 20 i 24 o fis Medi 2022
- cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Springwood o 20 i 28 o fis Medi 2022

Mae eich barn o bwys. Rhannwch eich barn am y cynigion gyda ni drwy:

- Lenwi a dychwelyd yr holiadur cysylltiedig i'r cyfeiriad a roddir ar waelod y ffurflen.
- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- Os yw'n well gennych, gallwch e-bostio eich sylwadau i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw Dydd Mawrth 1 Chwefror 2022.

Yn anffodus ni ellir ystyried unrhyw ymatebion a dderbynnir ar ôl y dyddiad hwn.

1. Fel pa un o'r canlynol ydych chi'n ymateb?

- Rhiant
- Athro – nodwch eich ysgol _____
- Llywodraethwr ysgol – nodwch eich ysgol _____
- Arall - rhwch fanylion _____

2. A oes gennych chi blentyn/plant wedi eu cofrestru yn yr ysgolion canlynol? (ticiwch bob un sy'n berthnasol)

☐ Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn	☐ Ysgol Gynradd Pentre-baen
☐ Ysgol Arbennig Meadowbank	☐ Ysgol Gynradd Springwood
☐ Ysgol Arbennig The Hollies	☐ Arall - rhwch fanylion _____
☐ Ysgol Gynradd Llanisien Fach	
☐ Ysgol Gynradd Marlborough	☐ Dd/B

3. A ydych yn cefnogi'r cynlluniau a gyflwynwyd i wella'r ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol?

YDW

NAC YDW

DDIM YN GWYBOD

4. Ydych chi'n cefnogi'r cynnig ar gyfer pob un o'r safleoedd ysgol?

Ysgol a'r cynnig yn gryno	Ydw	Nac ydw	Ddim yn gwybod
<p>Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn</p> <ul style="list-style-type: none"> cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn o 198 i 240 o fis Medi 2022 			
<p>Ysgol Arbennig Meadowbank</p> <ul style="list-style-type: none"> cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig Meadowbank o 40 i 98 o fis Medi 2022 			
<p>Ysgol Arbennig The Hollies</p> <ul style="list-style-type: none"> cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig The Hollies o 90 i 119 o fis Medi 2022 cynyddu nifer dynodedig Ysgol Arbennig The Hollies ymhellach o 119 i 150 o fis Medi 2023 			
<p>Ysgol Gynradd Llanisien Fach</p> <ul style="list-style-type: none"> cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Llanisien Fach o 20 i 30 o leoedd o fis Medi 2023 			
<p>Ysgol Gynradd Marlborough</p> <ul style="list-style-type: none"> cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Marlborough o 20 i 30 o fis Medi 2022 			
<p>Ysgol Gynradd Pentre-baen</p> <ul style="list-style-type: none"> cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Pentre-baen o 20 i 24 o fis Medi 2022 			
<p>Ysgol Gynradd Springwood</p> <ul style="list-style-type: none"> cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Springwood o 20 i 28 o fis Medi 2022 			

5. Os ydych chi, neu nad ydych chi, yn cefnogi'r newidiadau a gynigir, eglurwch pam.

6. A hoffech chi awgrymu unrhyw newidiadau neu ddewisiadau amgen?

7. Sylwadau ychwanegol

Enw _____

Cyfeiriad _____

Cod post _____

Y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw **1 Chwefror 2022**.

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a gafwyd ar ôl y dyddiad hwn.

Ni fydd yr ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yn cyfrif fel gwrthwynebiadau i'r cynnig.

Ni ellir ond cofrestru gwrthwynebiadau wedi cyhoeddi hysbysiad statudol.

Os hoffech chi gael gwybod pan gyhoeddir adroddiad yr Ymgynghoriad, nodwch eich cyfeiriad e-bost. Os na roddwch gyfeiriad e-bost i ni, ni fydd modd i ni gysylltu â chi.

Diolch i chi am eich sylwadau.

Dychwelwch y ffurflen hon i'r Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 401, Neuadd y Sir, CF10 4UW erbyn 1 Chwefror 2022 fan pellaf.

AMDANOCH CHI

Nodwch eich cod post isod i'n galluogi i nodi barn ac anghenion ymatebwyr yn fanylach fesul ardal:-

Faint oedd eich oed ar eich pen-blwydd diwethaf?

- Dan 16 oed   25-34   45-54   65-74   Mae'n well gennyf beidio â dweud
 16-24   35-44   55-64   75+

Ydych chi yn.....?

- Benyw   Gwryw   Arall   Mae'n well gennyf beidio â dweud

Ydych chi'n eich ystyried eich hun yn berson anabl?

- Byddwn   Nac oes   Mae'n well gennyf beidio â dweud

Ticiwch unrhyw un o'r canlynol sy'n berthnasol i chi:

- Byddar/Wedi colli clyw/Yn drwm eich clyw   Nam ar y golwg   Salwch neu gyflwr iechyd hirdymor
(e.e. canser, diabetes neu asthma)
 Anawsterau iechyd meddwl   Defnyddiwr cadair olwyn   Mae'n well gennyf beidio â dweud
 Nam/anawsterau dysgu   Nam symudedd   Arall

Rhowch fanylion _____

Beth yw eich grŵp ethnig?

Pan ddefnyddir y term 'Prydeinig', mae hyn yn cyfeirio at y pedair gwlad gartref, sef Cymru, Lloegr, Gogledd Iwerddon a'r Alban, neu gyfuniad o'r rhain.

☐ Gwyn - Cymreig/Seisnig/Albanaidd/o Ogledd Iwerddon/Prydeinig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Bangladeshaidd
☐ Gwyn - Gwyddelig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Indiaidd
☐ Gwyn - Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Unrhyw gefndir arall
☐ Gwyn - Unrhyw gefndir gwyn arall	☐ Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Affricanaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn ac Asiaidd	☐ Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Caribiaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Caribiaidd	☐ Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Unrhyw gefndir arall
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Affricanaidd	☐ Arabaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Unrhyw un arall	☐ Unrhyw grŵp ethnig arall (rhowch fanylion)
☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Tsieineaidd	
☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Pacistanaidd	
- _____ Mae'n well gennyf beidio â dweud

Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi ei phrosesu gan Gyngor Caerdydd yn unol â Deddf Diogelu Data 2018 a'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol. Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi i ni mewn perthynas â'r ymgynghoriad hwn ei thrin yn gyfrinachol ond gallai gael ei defnyddio gan y Cyngor neu'i datgelu i eraill yn ôl y gyfraith. Mae angen prosesu data personol er mwyn cyflawni tasgau penodol er budd y cyhoedd. Gydag unrhyw ymatebion a ddaw i law, bydd modd gwneud cais amdanynt o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ac mae'n bosibl y bydd yn rhaid eu gwneud yn gyhoeddus. Wedi dweud hynny, byddai gwybodaeth sy'n cynnwys manylion personol fel enw a chyfeiriad unigolyn yn cael eu tynnu allan. Am ragor o wybodaeth ynghylch sut mae Cyngor Caerdydd yn rheoli gwybodaeth bersonol, gweler ein Polisi Preifatrwydd llawn ar wefan y Cyngor www.cardiff.gov.uk/CYM/Hafan/Ymwadiad/Pages/default.aspx

Ysgolion yr 21ain Ganrif Dogfen Ymgynghori 2021

DARPARIAETH AR GYFER PLANT A PHOBL IFANC AG
ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL:
ANGHENION DYSGU CYMHLETH A DARPARIAETH CYFLWR
SBECTRWM AWSTISTIAETH AR GYFER DYSGWYR 11-19 OED
14 RHAGFYR 2021 – 1 CHWEFROR 2022

Gellir darparu'r ddogfen hon mewn Braille.
Mae fersiwn gryno o'r ddogfen hon ar gael yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
Gellir darparu gwybodaeth mewn ieithoedd cymunedol eraill hefyd os oes angen.
Cysylltwch â ni ar **029 2087 2720** er mwyn trefnu hyn

Tabl Cynnwys

Cyflwyniad

- Llyfryn am beth yw hwn?
- Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Ymgynghoriad

- Â phwy ydym yn ymgynghori?
- Barn plant a phobl ifanc ar y newidiadau arfaethedig
- Sut mae cael mwy o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?
- Mae eich barn yn bwysig i ni

Eglurhad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

Cefndir

Y Dull o Gefnogi ADY yng Nghaerdydd

Digonolrwydd yn y Sector Arbennig

Dosbarthiad daearyddol Darpariaeth Arbenigol

Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflwr Sbectrwm Awtistiaeth ar gyfer dysgwyr 11 - 19 oed

- Y Ddarpariaeth Bresennol
- Galw am leoedd
- Rhagamcan o Angen Dysgu Cymhleth/Cyflwr Sbectrwm Awtistiaeth Galw Cyfnod Uwchradd

Cynnig ar gyfer lleoedd ychwanegol Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am leoedd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriaddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd

Sut y byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

Cynnig ar gyfer sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Uwchradd Willows

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am leoedd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriaddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Uwchradd Willows

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

Cynnig ar gyfer lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol Ychwanegol yn Ysgol Uwchradd Llanisien

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am leoedd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriaddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Uwchradd Llanisien

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

Cynnig ar gyfer lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol Ychwanegol yng Nghanolfan Marion, Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am leoedd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriaddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru, Esgob Llandaf

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

Cynnig ar gyfer sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf

- Nifer y lleoedd yn yr ysgol
- Y galw am leoedd yn yr ysgol
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriaddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

Gwybodaeth sy'n berthnasol i bob cynnig

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar ysgolion eraill?

Trefniadau derbyn

Trefniadau Teithio Dysgwyr

Materion Ariannol

Darpariaeth Iechyd

Trefniadau Llywodraethu

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Cydraddoldeb

Effaith Gymunedol

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Amhariad Posibl i Ddisgyblion

Camau nesaf, sut y gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

- Beth sy'n digwydd nesaf?
- Dyddiadau allweddol
- Cyfnod ymgynghori
- Hysbysiad Statudol
- Adroddiad Gwrthwynebu
- Penderfynu ar y Cynigion
- Hysbysu'r Penderfyniad

Dweud eich dweud

- Ffurflen ymateb i ymgynghoriad

Cyflwynaid

Llyfryn am beth yw hwn?

Mae'r llyfryn hwn ar gyfer rhieni/gofalwyr, staff ysgolion, llywodraethwyr ysgolion ac unrhyw un sydd â diddordeb mewn addysg yng Nghaerdydd. Bydd o ddiddordeb arbennig i rieni/gofalwyr plant a phobl ifanc sy'n mynychu neu'n disgwyl mynychu ysgolion arbennig neu Ganolfannau Adnoddau Arbenigol a'r rhai sydd wedi neu sy'n gweithio ar hyn o bryd gyda phlant a phobl ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY).

Mae'n nodi ystod o gynigion i gynyddu nifer y lleoedd adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr 11-19 oed sydd ag anghenion dysgu cymhleth, a chyflwr sbectrwm awtistiaeth a'r rhesymau dros y newidiadau arfaethedig hyn.

Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Er mwyn ateb y galw am leoedd canolfannau adnoddau arbenigol uwchradd i ddysgwyr ag anghenion dysgu cymhleth, cynigir:

- **cynyddu nifer dynodedig y lleoedd yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd o 70 i 100 o fis Medi 2022**
- **sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol â 30 lle yn Ysgol Uwchradd Willows o fis Medi 2023**

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth canolfan adnoddau arbenigol uwchradd i ddysgwyr â chyflyrau ar y sbectrwm awtistiaeth, cynigir:

- **cynyddu nifer dynodedig y lleoedd yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth Ysgol Uwchradd Llanisien o 20 i 45 o fis Medi 2022**
- **cynyddu nifer dynodedig y lleoedd yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth Canolfan Marion o 42 i 66 o fis Medi 2022**
- **sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth â 30 lle ochr yn ochr â'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle presennol yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf o fis Medi 2023**

Mae'r gwaith o ddatblygu'r cynigion hyn ar y camau cychwynnol. Byddai unrhyw gynllun ysgol manwl neu gynlluniau safle yn cael eu hystyried yn ddiweddarach. Byddai cyfleoedd i roi sylwadau ar gynlluniau manwl yn ystod y camau cyn cynllunio a chais cynllunio, pe bai'r cynnig yn cael ei ddatblygu.

Rydym hefyd yn ymgynghori ar gynigion ar wahân i gynyddu'r ddarpariaeth ar gyfer dysgwyr ag Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol rhwng 11 a 19 oed a darpariaeth ar gyfer dysgwyr ag anghenion dysgu cymhleth a chyflwr sbectrwm awtistiaeth rhwng 4 a 19 oed mewn amrywiaeth o ysgolion ledled Caerdydd.

Gallwch weld rhagor o fanylion am y cynigion hyn yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Ymgynghoriad

Â phwy ydym yn ymgynghori?

Rhaid i'r broses ymgynghori ddilyn canllawiau Llywodraeth Cymru sydd wedi eu nodi yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Fel rhan o hyn, rydym yn gofyn i bobl am eu barn ynghylch y newidiadau rydym yn eu cynnig. Mae sawl ffordd y gall pobl roi eu barn i ni.

Tabl 1: Grwpiau y mae'r cyngor yn ymgynghori â nhw

Plant a phobl ifanc	Gweinidogion Cymru
Rhieni / gofalwyr	Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
Staff ysgol	Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD)
Cyrff Llywodraethu Ysgolion	Comisiynydd y Gymraeg
Preswylwyr lleol	Rhieni dros Addysg Gymraeg (RhAG)
Cynghorau Cymuned	Undebau Llafur
Aelodau Lleol/Aelodau Etholaeth a Rhanbarthol y Senedd (AoS) /Aelodau Seneddol (ASau)	Darparwyr gofal plant
Cyfarwyddwyr Addysg Esgobaethol	Mudiad Meithrin
Awdurdodau Cymdogol	Cymdeithas Darparwyr Cyn-Ysgol Cymru
Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Cymdogol o fewn Caerdydd	Clybiau Plant Cymru Kids Club
Estyn	Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd
Partneriaeth Cymunedau yn Gyntaf	Fforwm Addysg Gymraeg
Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro	Sefydliadau y Sector Gwirfoddol
Busnesau a sefydliadau lleol	Comisiynydd Traffig Cymru

Barn plant a phobl ifanc ar y newidiadau arfaethedig

Mae Caerdydd yn Ddinas sy'n Dda i Blant ac mae barn plant a phobl ifanc yn allweddol i'r ffordd y darperir addysg. Mae'n bwysig wrth ddwyn cynigion ger bron, bod trefniadau addas yn cael eu gwneud i ymgynghori â disgyblion. Bydd y Cyngor yn ymgynghori â disgyblion yn yr ysgolion sy'n rhan o'r cynigion hyn a bydd y wybodaeth a gaiff ei chasglu yn y sesiynau hyn yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad ymgynghori terfynol.

Sut mae cael mwy o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?

Mae'r ddogfen ymgynghori hon a ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad ar gael ar wefan y Cyngor ar www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Os na allwch gael mynediad i'r dogfennau ar-lein, bydd copïau print ar gael drwy'r post ar gais. Gallwch ofyn am gopi drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk neu drwy ffonio **029 2087 2720**.

Byddwn yn dweud wrth deuluoedd gyda phlant yn yr ysgol cysylltiedig sut y gallant gael gafael ar gopi o'r ddogfen.

Bydd gwybodaeth hefyd yn cael ei rhoi i breswylwyr a busnesau yn agos at safleoedd yr ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion.

Cynhelir cyfarfodydd ar-lein lle bydd y newidiadau rydym yn eu cynnig yn cael eu hesbonio. Bydd cyfle i chi ofyn cwestiynau fel rhan o'r sesiynau hyn. Os hoffech fynd i gyfarfod ar-lein cysylltwch â ni drwy e-bost: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk gan gadarnhau pa gyfarfod yr hoffech fod yn bresennol ynddo a byddwn yn darparu dolen a chyfarwyddiadau ar sut y gallwch gael mynediad i'r cyfarfod hwn.

Bydd swyddogion y Cyngor yn cyfarfod â Chyrff Llywodraethu a staff yr ysgolion cysylltiedig.

Gallwch hefyd ysgrifennu at y Cyngor i ddweud beth yw eich barn wrthym.

Mae dyddiadau'r cyfarfodydd ymgynghori cyhoeddus wedi eu nodi isod:

Tabl 2: Dyddiadau Cyfarfodydd Ymgynghori		
Natur yr ymgynghoriad	Dyddiad / Amser	Lleoliad
Cyfarfod cyhoeddus ar-lein	Dydd Mercher 19 Ionawr 5:30pm	Ar-lein drwy MicrosoftTeams
Sesiynau galw heibio	Ar gais drwy e-bostio: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk	Ar-lein drwy MicrosoftTeams

Mae eich barn yn bwysig i ni

Mae eich barn yn bwysig ac rydym yn awyddus i chi ddweud wrthym ni beth rydych yn feddwl am y newidiadau rydym wedi eu hawgrymu yn y ddogfen.

Gallwch wneud hyn drwy:

- Mynychu un o'r cyfarfodydd neu'r sesiynau galw heibio a restrir uchod.
- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- Cwblhau y ffurflen ymateb i ymgynghoriad, sydd i'w chael ar dudalen 79.
- Cysylltu â'r tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion drwy e-bost ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk dros y ffôn ar (029) 2087 2720 neu drwy'r post i Ystafell 401, Neuadd y Sir, Caerdydd, CF10 4UW. Gall hyn gynnwys gofyn i swyddog ffonio'n ôl os oes gennych gwestiwn penodol y teimlwrch yr hoffech gael rhagor o wybodaeth amdano.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 1 Chwefror 2022.

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a geir ar ôl y dyddiad hwn.

Eglurhad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

Sylwer ar y termau canlynol a ddefnyddir gydol y ddogfen hon:

Nifer Derbyn – mae pob ysgol a gynhelir yn derbyn disgyblion o leiaf hyd at eu Nifer Derbyn Cyhoeddus. Y Nifer Derbyn yw nifer y llefydd i ddisgyblion sydd ar gael ym mhob un grŵp blwyddyn.

ADY – Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ystyrir bod gan blentyn neu berson ifanc Anghenion Dysgu Ychwanegol os oes ganddo anawsterau sy'n cael effaith hirdymor sylweddol ar eu dysgu. Gall anawsterau fod yn gysylltiedig â dysgu; cyfathrebu a rhyngweithio; anabledd corfforol neu synhwyrdd; neu ddatblygiad ymddygiadol, emosiynol a chymdeithasol. (Cyfeirir weithiau at ADY fel Anghenion Addysgol Arbennig).

Ysgolion Cymunedol – ysgol gynradd neu uwchradd lle mae'r Cyngor sydd yn trefnu derbyniadau i ysgolion.

Anghenion Dysgu Cymhleth - mae gan blant a phobl ifanc sydd ag Anghenion Dysgu Cymhleth amrywiaeth o faterion a chyfuniad o anghenion haenog. Gallai'r rhain gynnwys anghenion sy'n gysylltiedig â dysgu, cyfathrebu, anabledau corfforol neu synhwyrdd.

Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol – mae gan blant a phobl ifanc sydd ag Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol broblemau o ran meddwl, teimlo ac ymddwyn. Mae hyn yn effeithio ar reoli sut mae bywyd yn effeithio arnynt, sut maent yn ymdopi, sut maent yn ymgysylltu ag eraill, y dewisiadau a wnânt. Weithiau mae hyn o ganlyniad i drawma. Gall plant a phobl ifanc arddangos pryder, hunan-barch isel, ffobia ysgol, neu anawsterau ymddygiadol.

Addysg Heblaw yn yr Ysgol (EOTAS) - darpariaeth addysg i ddiwallu anghenion penodol disgyblion na allant, am wahanol resymau, fynychu ysgol brif ffrwd neu ysgol arbennig. Mae EOTAS yn cyfeirio at addysg a ddarperir gan yr awdurdod lleol ac nid yw'n cwmpasu addysg ddewisol yn y cartref.

Prif ffrwd - mae ysgol prif ffrwd yn ysgol sy'n cael ei rhedeg gan y Cyngor nad yw'n ysgol arbennig. Nid yw ysgolion prif ffrwd a gynhelir gan y Cyngor/ysgolion arbennig yn dethol disgyblion ac nid ydynt yn ei gwneud yn ofynnol i fyfyrwyr dalu ffioedd.

Data Nifer ar y Gofrestr – nifer y disgyblion sy'n mynd i'r ysgol (heb gynnwys disgyblion meithrin)

CYBLD – Cyfrifiad Ysgol Blyneddol Lefel Disgyblion. Ym mis Ionawr bob blwyddyn, mae Llywodraeth Cymru yn casglu gwybodaeth gan ysgolion. Mae hyn yn cynnwys nifer y disgyblion ymhob ysgol, eu grwpiau oedran, cyfeiriadau cartref, ethnigrwydd, data ar y Gymraeg, Anghenion Addysgol Arbennig, mamiaith a disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol Am Ddim.

Gweithredu gan yr Ysgol – Pan fo athro dosbarth neu bwnc yn rhoi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag anghenion dysgu ychwanegol.

Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy – Pan fo arbenigwyr o'r tu allan yn helpu'r dosbarth neu staff ysgol i roi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag anghenion dysgu tchwanegol. Mae hyn yn wahanol neu yn ychwanegol i gymorth a roddir drwy Gweithredu gan yr Ysgol.

Ysgol Arbennig – ysgol ar gyfer plant ag angen dysgu ychwanegol neu anabledd, na ellir diwallu eu hanghenion mewn ysgol prif ffrwd. Mae gan ddisgyblion ysgol arbennig ddatganiad AAA, neu Gynllun Datblygu Unigol (CDU).

Canolfan Adnoddau Arbenigol - Dosbarth bach mewn ysgol brif ffrwd ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol. Mae gan bob disgybl sy'n mynychu Canolfan Adnoddau Arbenigol ddatganiad AAA ac fe'u haddysgir gan athrawon arbenigol a chynorthwyr cymorth dysgu, ac maent yn cael cyfleoedd i ddysgu, chwarae neu gymdeithasu â disgyblion prif ffrwd eraill.

Dosbarthiadau Lles - Mae Caerdydd hefyd yn ariannu nifer o ddsbarthiadau lles sy'n darparu cymorth dwys tymor byr i blant a phobl ifanc sy'n arddangos anghenion iechyd a lles emosiynol, i gefnogi eu lleoliad parhaus yn eu hysgol brif ffrwd leol. Mae lleoliad mewn Dosbarth Lles dros dro am flwyddyn: mae'r plentyn yn parhau i fod ar y gofrestr yn ei ysgol leol a chânt gymorth i ddychwelyd yn llawn amser i'w hysgol leol erbyn diwedd y rhaglen.

Cefndir

Mae gweledigaeth Caerdydd ar gyfer addysg a dysgu yng Nghaerdydd yn 2030 yn gosod nod o Hawl Dysgu, lle gall pob plentyn a pherson ifanc:

- gael mynediad at lwybrau priodol i gyfleoedd addysg a dysgu
- ffynnu a chyflawni eu potensial
- gwireddu eu breuddwydion a'u huchelgeisiau unigol

Er mwyn gwella deilliannau dysgwyr mwyaf agored i niwed Caerdydd, y mae llawer ohonynt yn wynebu rhwystrau i ymgysylltu ag addysg a dysgu, mae mynd i'r afael ag anghydraddoldeb yn allweddol.

Mae gweledigaeth Caerdydd ar gyfer 2030 ar gael i'w gweld yn caerdydd.gov.uk/caerdydd2030

Y Dull o Gefnogi Anghenion Dysgu Ychwanegol yng Nghaerdydd

Mae dull effeithiol a chynhwysol o gefnogi anghenion dysgu ychwanegol yng Nghaerdydd yn cynnwys yr egwyddorion canlynol:

- Ysgolion a lleoliadau sy'n cyflwyno cwricwlwm arloesol gyda dulliau ysgol gyfan effeithiol o addysgu a dysgu, iechyd emosiynol a lles.
- Gwasanaethau arbenigol rhagorol i wella gallu ysgolion a lleoliadau eraill i gynnwys plant a phobl ifanc ag ystod o anghenion dysgu ychwanegol.

- Nodi'n gynnar yn effeithiol ac ymyrraeth sy'n seiliedig ar ymchwil er mwyn atal anghenion dysgu ychwanegol rhag gwaethygu lle bynnag y bo modd.
- Lefelau uchel o hygyrchedd ym mhob adeilad ysgol gyda digon o lety hyblyg ym mhob ysgol sy'n briodol i oedran a chyfnod y dysgu.
- Partneriaethau cryf i sicrhau ymateb cyfannol, cydweithredol i anghenion dysgu ychwanegol plentyn neu berson ifanc (gan gynnwys iechyd, gwasanaethau plant ac oedolion, darparwyr blynyddoedd cynnar ac Addysg Bellach).
- Cynllunio pontio amlasiantaethol effeithiol ar bob cam, o'r blynyddoedd cynnar hyd at gyrchfannau cynradd, uwchradd, ôl-16 ac oedolion, i gefnogi mynediad yn ddi-oed.

Mae nifer y plant a'r bobl ifanc sydd angen lleoliad arbenigol o ganlyniad i'w hanableddau dysgu wedi bod yn cynyddu yng Nghaerdydd dros y 5 mlynedd diwethaf, a chymerwyd camau yn 2018 i gynyddu nifer y lleoedd arbenigol sydd ar gael.

Mae'r cynigion a nodir yn y ddogfen ymgynghori hon yn ceisio gwella mynediad i addysg yn unol â'r egwyddorion cynhwysiant uchod.

Digonolrwydd yn y Sector Arbennig

Mae Cyngor Caerdydd wedi ymrwmo i egwyddorion cynhwysiant. Mae'r rhan fwyaf o ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn mynychu ysgol brif ffrwd leol, ac yn elwa ar Ddarpariaeth Ddysgu Ychwanegol (DDdY) effeithiol. Nid oes angen i'r dysgwyr hyn fynychu ysgol arbennig na Chanolfan Adnoddau Arbenigol.

Fodd bynnag, cydnabyddir, er mwyn ffynnu a chyflawni eu potensial, fod angen i blant a phobl ifanc sydd â'r anghenion dysgu ychwanegol mwyaf cymhleth gael mynediad i amgylcheddau ac arbenigedd arbenigol ysgol arbennig neu Ganolfan Adnoddau Arbenigol

Mae nifer y disgyblion ag anghenion difrifol a chymhleth, sydd angen lle mewn ysgol arbennig neu ganolfan adnoddau arbenigol, wedi parhau i dyfu.

Mae hyn oherwydd:

- Mae'r boblogaeth disgyblion yn newid, gyda charfanau mwy o ddisgyblion oedran ysgol gynradd bellach yn symud drwodd i'r cyfnod oedran uwchradd.
- Cyfraddau goroesi gwell ar gyfer plant sy'n cael eu geni ag anableddau sylweddol, gan arwain at nifer uwch o ddisgyblion ag anableddau difrifol a chymhleth.
- Mwy o gymhlethdod mewn anghenion, sydd wedi golygu bod y galw am ddarpariaeth arbenigol wedi parhau i dyfu. Mae'r ystod o arbenigedd, cymorth arbenigol a chyfleusterau sydd eu hangen mewn ysgolion arbennig a chanolfannau adnoddau arbenigol hefyd wedi cynyddu.

- Mwy o achosion ac adnabod anghenion penodol fel awtistiaeth, ADCG, anabledau corfforol a nam ar y synhwyrau.
- Mwy o blant a phobl ifanc ag anghenion iechyd a lles emosiynol. Roedd hyn yn duedd cyn COVID 19 ond mae wedi'i waethgu gan gau ysgolion a mesurau eraill i reoli'r pandemig.

Ar hyn o bryd, mae ysgolion cynradd ac uwchradd yng Nghaerdydd yn cynnal darpariaeth canolfan adnoddau arbenigol. Mae rhai wedi'u dynodi i gefnogi plant ag anghenion dysgu cymhleth sydd angen cwricwlwm arbenigol a addysgir mewn amgylchedd dosbarth bach; mae rhai wedi'u dynodi ar gyfer dysgwyr â nam ar eu clyw ar gyflwr sbectrwm awtistiaeth sydd angen cymorth arbenigol i gael mynediad at ddysgu prif ffrwd, gyda mynediad i ganolfan feithrin ar gyfer rhywfaint o amser dysgu a heb ei strwythuro.

Diben Canolfan Adnoddau Arbenigol yw galluogi dysgwyr ag anawsterau dysgu i lwyddo mewn amgylchedd ysgol prif ffrwd. Caiff disgyblion eu haddysgu mewn dosbarth bach gan staff arbenigol ac maent yn elwa ar gwricwlwm arbenigol, tra'n elwa ar yr ystod lawn o gyfleoedd addysg sydd ar gael i bob disgybl yn yr ysgol.

Ar ddiwedd mis Mawrth 2021, roedd 2,265 o blant yng Nghaerdydd gyda datganiad o Anghenion Addysgol Arbennig. Wrth i'r boblogaeth dyfu, felly hefyd nifer y plant a'r bobl ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol sylweddol a chymhleth.

Yn 2020/21:

- Ariannwyd 1,116 o leodd mewn Canolfannau Adnoddau Arbenigol neu ysgolion arbennig gan Gyngor Caerdydd.
- Roedd 48 o leodd dros dro i ddysgwyr ar gael mewn Dosbarthiadau Lles a Dosbarthiadau Lleferydd ac Iaith
- Roedd 90 o leodd ar gael yn yr Uned Cyfeirio Disgyblion (UCD)

Er bod nifer o leoliadau arbenigol presennol ledled Caerdydd, nid oes digon o leodd ar gael. Rhagwelir y bydd nifer y plant a fyddai'n elwa o le yn cynyddu dros y blynnyddoedd nesaf.

Gan nad oes digon o leodd ysgol arbennig yng Nghaerdydd, mae'r Cyngor hefyd wedi ariannu rhai lleoedd mewn ysgolion arbennig mewn ardaloedd eraill o'r Cyngor neu mewn ysgolion annibynnol. Cyfanswm y gwariant ar y lleoedd hyn oedd £6.3m yn 2020/21. Ar hyn o bryd, mae'r gyllideb ar gyfer 2021/22 ar gyfer y mathau hyn o leodd wedi'i phennu ar £7.3m.

Mae gwariant ar leodd annibynnol a lleoedd ysgol arbennig mewn ardaloedd Cyngor cyfagos wedi cynyddu i £3.8m yn 2020/21. Heb fuddsoddi mewn lleoedd ychwanegol, byddai disgwyl i gost y lleoedd hyn dyfu'n sylweddol yn y dyfodol

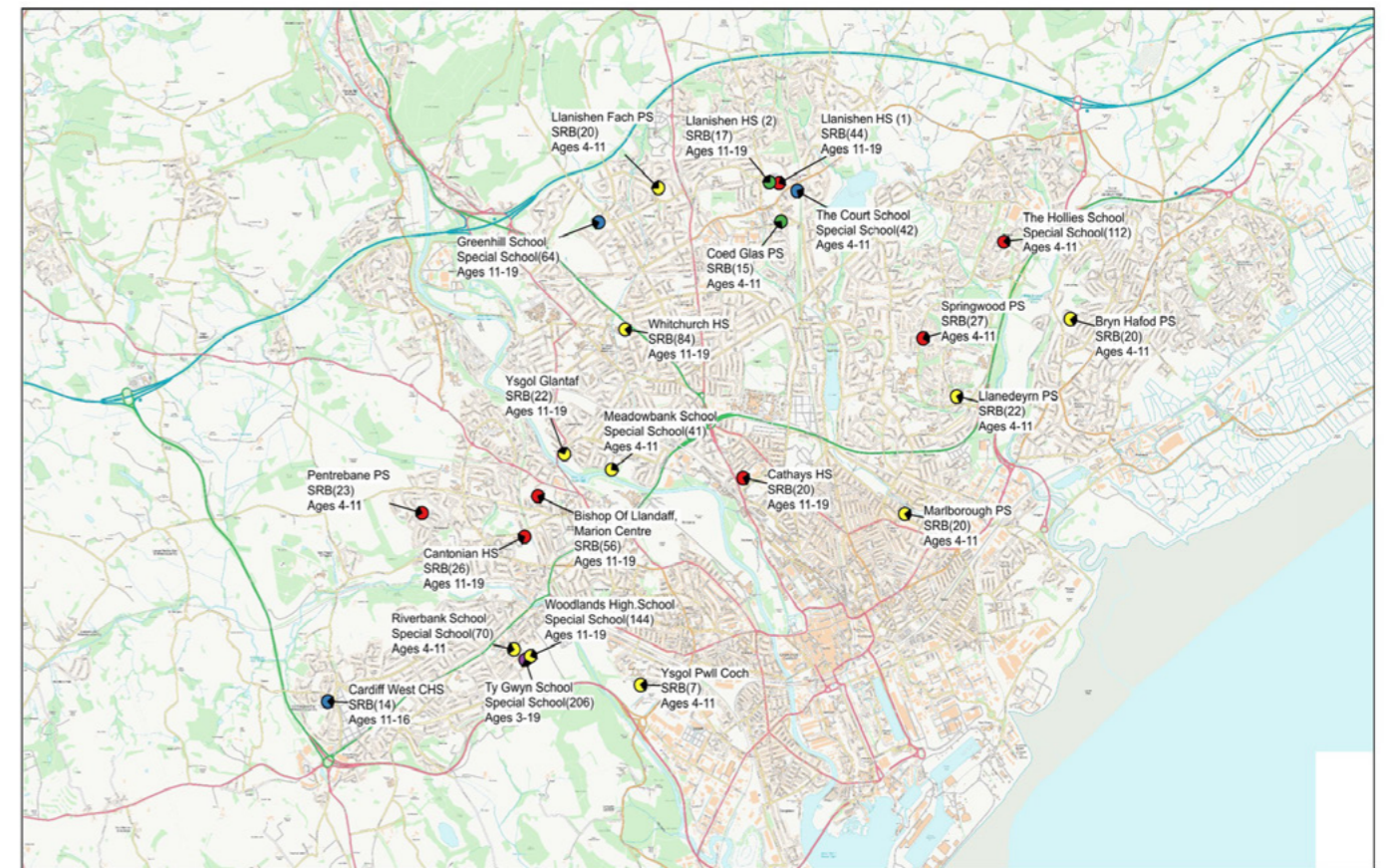
Dosbarthiad daearyddol darpariaeth arbenigol

Nid yw lleoliad Canolfannau Adnoddau Arbenigol a Dosbarthiadau Lles wedi'i ddsbarthu'n dda ar draws y ddinas.

Gall diffyg Canolfannau Adnoddau Arbenigol mewn rhai ardaloedd roi dysgwyr sy'n byw yn yr ardaloedd hynny dan anfantais. Mae rhai teuluoedd yn anghyfarwydd â'r ardaloedd lle mae'r ddarpariaeth wedi'i lleoli. Efallai nad oes gan rieni neu ofalwyr y modd i deithio'n hawdd i'r ardaloedd hynny.

Byddai dosbarthiad gwell o ganolfannau adnoddau arbenigol ar draws y ddinas yn gwella mynediad i ddisgyblion. Byddai'n lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael.

Ysgol Arbenigol a Canolfan Adnoddau Arbennigol Caerdydd 2021

This map is produced specifically to supply County Council information. No further copies may be made. Plans may have been amended since the original publication. Copyright © All rights reserved. Ordnance Survey 100023376. © Ordnance Survey and copyright 2017. Ordnance Survey 100023376. © Ordnance Survey and copyright 2017. Ordnance Survey 100023376.

Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflwr Sbectwm Awtistiaeth ar gyfer dysgwyr 11-19 oed

Y Ddarpariaeth Bresennol

Yn 2020/21 mae cyfanswm o 461 o leoedd arbenigol ar gyfer Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflwr Sbectwm Awtistiaeth ar gyfer dysgwyr 11-19 oed yng Nghaerdydd. Cymeradwywyd cynigion ar gyfer Ysgol Uwchradd Coetiroedd gan Lywodraeth Cymru ym mis Medi 2019 a byddant yn darparu 100 o leoedd ychwanegol i bobl ifanc ag Anghenion Dysgu Cymhleth.

Mae Tabl 3 yn nodi'r ddarpariaeth Anghenion Dysgu Cymhleth Uwchradd a Chyflwr Sbectwm Awtistiaeth sydd ar gael ar hyn o bryd yng Nghaerdydd	
Llefydd uwchradd	Capasiti 11-19 oed Anghenion Dysgu Cymhleth/ Cyflwr Sbectwm Awtistiaeth (2021/22)
Ysgol Tŷ Gwyn	123
Ysgol Uwchradd Woodlands	140
Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd	70
Canolfan Adnoddau Arbenigol Canolfan Marion	42
Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd Cathays	16
Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd Cantonian	20
Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd Llanisien	20
Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf	30
Lleoedd	461

*Cyfanswm capasiti Ysgol Tŷ Gwyn yw 198 lleoedd 3-19 oed, ac mae tua 123 ohonynt yn gosod disgyblion 11-19 oed

Galw am leoedd

Anghenion Dysgu Cymhleth Rhagamcanol/ Cyflwr Sbectwm Awtistiaeth Galw Cyfnod Uwchradd

Mae Tabl 4 isod yn nodi'r galw a ragwelir yn y dyfodol am leoedd anghenion dysgu cymhleth/Cyflwr Sbectwm Awtistiaeth ar gyfer pobl ifanc 11-19 oed.

Llefydd uwchradd	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Y galw a amcanestynnir	580	600	617	623	629
Amcanestyniad galw (+10%)	638	660	679	685	692

Gan ystyried yr holl blant sydd angen lleoedd gan gynnwys y rhai a leolir y tu allan i'r sir ac yn y brif ffrwd sy'n aros am leoliad arbenigol, amcangyfrifir bod y galw am leoedd tua 580 yn 2021/22, gan godi i 629 erbyn 2025/26.

Gan ganiatáu gwarged o 10% i gefnogi hyblygrwydd, y sefyllfa ddelfrydol fyddai 638 o leoedd yn 2021/22 a 692 o leoedd erbyn 2025/26.

I grynhoi, amcangyfrifir bod diffyg o 177 o leoedd yn 2021/2022, gan leihau i 131 o leoedd erbyn 2025/2026.

Cynnig ar gyfer lleoedd ychwanegol Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd

Cynnig ar gyfer lleoedd ychwanegol Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd

Mae Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd yn ysgol sefydledig cyfrwng Saesneg ar gyfer disgyblion 11-18 oed. Lleolir yr ysgol dros ddau safle yn Manor Way a Heol Pen-llin yn yr Eglwys Newydd.

Mae'r ysgol yn cynnal Canolfan Adnoddau Arbenigol sydd wedi'i dynodi ar gyfer anghenion dysgu cymhleth.

Er mwyn ateb y galw am leoedd canolfannau adnoddau arbenigol i ddysgwyr ag anghenion dysgu cymhleth 11-19 oed, cynigir:

- cynyddu nifer dynodedig y lleoedd yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd o 70 i 100 o fis Medi 2022

Cynigir y byddai'r adeilad canolfan adnoddau arbenigol presennol yn cael ei wella a'i adnewyddu, gan greu ystafelloedd dosbarth a manau dysgu ychwanegol. Mae rhywfaint o'r gwaith hwn eisoes wedi'i wneud er mwyn i'r ysgol, a'r Cyngor, sicrhau bod digon o leoedd ar gael i blant ag anghenion dysgu cymhleth.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 5 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd.

Enw'r Ysgol	Capasiti cyhoeddedig presennol (11 - 16 oed)	Lleoedd fesul grwp blwyddyn (11 - 16 oed)	Lleoedd chweched dosbarth	Cyfrwng iaith a chategori'r ysgol
Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd (lleoedd prif ffrwd)	1950	390	450	Ysgol uwchradd sefydledig cyfrwng Saesneg
Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd (Lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol)		70		

Capasiti presennol Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd yw 2,400 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 2416 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Ebrill 2021, gan gynnwys disgyblion yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol.

Capasiti presennol y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd yw 70 o leoedd, fodd bynnag roedd gan y ganolfan 96 o ddysgwyr ar y gofrestr ym mis Hydref 2021.

Y galw am leoedd yn yr ysgol.

Mae Tabl 6 isod yn nodi manylion rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd lleoedd prif ffrwd	2206	2229	2270	2289	2335	2308	2308	2296	2289	2287
Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol	49	56	69	84	81	90	91	100	100	100

* Galw disgyblion ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth y dalgylch lleol

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i Ch (oes wedi dirwyn i ben / wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael a diffygion mawr.	Gwael. Llesteirio dulliau addysgu / effaith wael ar drefn yr ysgol.
Ch	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol.	Gwael iawn. Adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd yn cael ei graddio C+ am gyflwr a B ar gyfer addasrwydd. Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn cefnogi ehangu'r sylfaen.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu

- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CSCJES) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 8 isod:

Tabl 8: system gategoreiddio	
Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Melyn	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion yma:

<http://gov.wales/docs/dcells/publications/150119-parents-guide-cy.pdf>

Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd

Arolygwyd Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd ddiwethaf gan Estyn ym mis Ionawr 2016.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod perfformiad a rhagolygon yr ysgol ar gyfer gwella yn ddigonol ac angen eu gwella.

Yn dilyn ymweliad monitro pellach ym mis Tachwedd 2017, barnwyd bod yr ysgol wedi gwneud cynnydd digonol ac fe'i tynnwyd oddi ar y rhestr o ysgolion y mae angen eu hadolygu gan Estyn.

Yn y Categoreiddio Ysgolion diweddaraf gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd ei chategoreiddio fel Melyn (ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod lle y mae angen iddi wella).

Rhoddodd asesiad gan Consortiwm Canolbarth y De yn Hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Roedd cyfran y disgyblion sy'n gwneud dwy lefel neu fwy o gynnydd o Gyfnod Allweddol 2 (7 – 11 oed) i Gyfnod Allweddol 3 (11 – 14 oed), o'i gymharu â chyfartaleddau lleol a rhanbarthol, yn fwy ar gyfer mathemateg a gwyddoniaeth ac roedd yn unol â'r lleill o ran Saesneg.
- Mae'r cynnydd cyffredinol a wnaed gan yr ysgol ers yr arolygiad craidd ym mis Ionawr 2016 yn gryf. Mae'r cynnydd hwn wedi deillio o'r gallu llwyddiannus a pharhaus i gynllunio a gweithredu newid gan arweinwyr a llywodraethwyr ysgolion.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk/).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos â chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn dda.

Mae safonau yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd yn dda. Byddai cynyddu'r ddarpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc ag anghenion dysgu cymhleth. Ni ddisgwylir y bydd y cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg yn yr ysgol o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiâu a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwmo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Byddai'r Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth gofal ac arweiniad.

Arwain a Rheoli

Byddai'r Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 9 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd

Tabl 9: Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd

Pob disgybl	%
% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	1.1
% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	3.5
% y disgyblion â datganiad ADY	4.9
% y Prydau Ysgol am Ddim – cyfartaledd 3 blynedd	14.8
% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	3
% y disgyblion o Leiafrif Ethnig	22.5

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Byddai'r arbenigedd presennol yn yr ysgol yn cael ei gynnal. Byddai ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn darparu cyfleoedd ar gyfer datblygu staff ac ar gyfer gwella dysgu disgyblion.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr ac yn peri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrif Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y câi'r cynnig effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer dysgwyr oedran uwchradd ag anghenion dysgu cymhleth a byddai'n cyfrannu at ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol ychwanegol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Byddai hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yn ardaloedd gogleddol y ddinas yn teithio pellteroedd byrrach i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol na darpariaeth amgen.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol ei chael hi'n anodd newid. Efallai y byddant yn dod o hyd i newidiadau i adeiladau sy'n ansefydlog. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi newidiadau megis.
- Mae potensial am gynnydd bach mewn traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y dydd. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth canolfan adnoddau arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o ehangiadau eraill, a darpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Gallai'r opsiynau amgen ar gyfer ehangu Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd gynnwys:

- ehangu darpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion uwchradd eraill
- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y seiliau presennol neu arfaethedig.

Fodd bynnag, mae'r safonau yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd yn dda. Mae cynyddu'r ddarpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol yn darparu nifer cynyddol o leoedd ysgol priodol o ansawdd uchel. Felly, ystyrir bod ehangu'r ganolfan lwyddiannus yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd i 100 o leoedd yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau Adnoddau Dynol sy'n deillio o gynyddu nifer dynodedig y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer dynodedig yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol dwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ganolfannau adnoddau arbenigol. Efallai y bydd rhai dysgwyr mewn canolfan adnoddau arbenigol sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion dysgu unigol a'u materion cymdeithasol. Gall dysgwyr eraill deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os nad yw'n preswyllo o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fydd yn gymwys ar gyfer Trafndiaeth i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth adnoddau arbenigol ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Gall cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau Anghenion Dysgu Ychwanegol ofyn am Ddatganiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau'r teithio mwyaf posibl drwy ddulliau cynaliadwy.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio i'r ysgol drwy ddulliau llesol (cerdded, beicio a sgwtera) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan Anghenion Dysgu Ychwanegol, a fyddai'n cael ei chynnig i ddysgwyr fel y bo'n briodol, gan gynnwys Hyfforddiant Teithio Annibynnol i ddisgyblion hŷn (i'w hadolygu bob blwyddyn), cynnal a chadw beiciau a hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwylidig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr yn addas ar gyfer gollwng a chasglu, efallai y bydd angen cyfleusterau gollwng a chasglu o fewn y safle i ddarparu ar gyfer y nifer priodol o gerbydau. Gall gwelliannau eraill gynnwys addasiadau i'r cynllun, arwyddion a'r mesurau rheoli traffig.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi gwybod i'r Cyngor beth yw eich barn ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel y mae'n well gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom yn un o'r ffyrdd canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostiwch eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

**Cynnig ar gyfer sefydlu
Canolfan Adnoddau
Arbenigol yn Ysgol
Uwchradd Willows**

Cynnig ar gyfer sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Uwchradd Willows

Mae Ysgol Uwchradd Willows yn ysgol uwchradd gymunedol cyfrwng Saesneg ar gyfer disgyblion 11 – 16 oed.

Lleolir yr ysgol yn Willows Avenue, Tremorfa. Mae cynlluniau i drosglwyddo'r ysgol i adeiladau newydd yn Heol Lewis yn cael eu datblygu ar hyn o bryd. Bydd gan Ysgol Uwchradd newydd Willows gynllun modern a chyfleusterau newydd gan gynnwys amwynderau addysgol o'r radd flaenaf mewn adeilad newydd sbon.

Er mwyn ateb y galw am leoedd canolfannau adnoddau arbenigol uwchradd i ddysgwyr ag anghenion dysgu cymhleth, cynigir:

- sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol â 30 lle yn Ysgol Uwchradd Willows o fis Medi 2023

Cynigir y byddai'r sylfaen newydd yn cael ei darparu i ddechrau yn yr adeiladau presennol, gyda'r addasiadau angenrheidiol yn cael eu gwneud. Yna byddai llety arbenigol yn cael ei ddarparu fel rhan o ddatblygiad Ysgol Uwchradd newydd Willows.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 10 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Uwchradd Willows.

Tabl 10: Lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Uwchradd Willows				
Enw'r Ysgol	Capasiti cyhoeddedig presennol (11 - 16 oed)	Lleoedd fesul grwp blwyddyn (11 - 16 oed)	Lleoedd chweched dosbarth	Cyfrwng iaith a categori'r ysgol
Ysgol Uwchradd Willows	1121	224	0	Ysgol Uwchradd Cymunedol Saesneg

Capasiti presennol Ysgol Uwchradd Willows yw 1121 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 704 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Hydref 2020. Mae gan yr ysgol ddigon o le yn yr ystafell ddosbarth i ddarparu ar gyfer mwy o ddisgyblion ac mae wedi ail-ddynodi'r ystafelloedd hyn at ddibenion eraill. Bydd yr ysgol yn trosglwyddo i adeiladau newydd yn Heol Lewis o fis Medi 2025. Darperir llety arbenigol fel rhan o hyn.

Y galw am leoedd yn yr ysgol.

Mae Tabl 11 isod yn nodi manylion rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Tabl 11: Rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Uwchradd Willows										
Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Uwchradd Willows lleoedd prif ffrwd	554	581	619	665	730	734	744	748	731	778
Ysgol Uwchradd Willows Lle Canolfan Adnoddau Arbenigol	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	5	10	15	20

* Galw disgyblion ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth y dalgylch lleol

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i Ch (oes wedi dirwyn i ben / wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 12: Sgorau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael a diffygion mawr.	Gwael. Llestierio dulliau addysgu / effaith wael ar drefn yr ysgol.
Ch	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol.	Gwael iawn. Adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae adeiladau presennol Ysgol Uwchradd Willows yn cael eu graddio D ar gyfer cyflwr ac C ar gyfer addasrwydd. Fodd bynnag, mae cynlluniau i drosglwyddo'r ysgol i adeiladau newydd yn Heol Lewis yn cael eu datblygu ar hyn o bryd.

Mae'r ysgol yn trosglwyddo i lety adeiladu newydd yn Heol Lewis o fis Medi 2025.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CSCJES) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 13 isod:

Tabl 13: System gategoreiddio

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Melyn	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha gategori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion yma:

<http://gov.wales/docs/dcells/publications/150119-parents-guide-cy.pdf>

Ysgol Uwchradd Willows

Arolygwyd Ysgol Uwchradd Willows ddiwethaf gan Estyn ym mis Ebrill 2018.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod y safonau, lles ac agweddau at brofiad dysgu, addysgu a dysgu, ac arweinyddiaeth a rheolaeth yn ddigonol ac angen eu gwella. Barnwyd bod gofal, cymorth ac arweiniad yr ysgolion yn dda.

Yn y Categoriaddio Ysgolion diweddaraf gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Uwchradd Willows ei chategoriaddio fel Melyn (ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod lle y mae angen iddi wella).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortium Canolbarth y De yn Hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Roedd cyfran y disgyblion sy'n gwneud dwy lefel neu fwy o gynnydd o Gyfnod Allweddol 2 (7 – 11 oed) i Gyfnod Allweddol 3 (11 – 14 oed), o'i gymharu â chyfartaleddau lleol a rhanbarthol, yn fwy o lawer yn y Saesneg ond yn llawer is mewn mathemateg a gwyddoniaeth.
- Mae'r ysgol wedi gwneud cynnydd cryf o ran cefnogi'r rhan fwyaf o athrawon i ddatblygu strategaethau cyson i wella profiadau dysgu'r rhan fwyaf o ddisgyblion.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (<http://www.addewidcaerdydd.co.uk/>).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn dda.

Safonau yn Ysgol Uwchradd Willows yn dda. Byddai sefydlu darpariaeth canolfan adnoddau arbenigol yn yr ysgol darparu lleoedd ysgol priodol o safon uchel i bobl ifanc ag anghenion dysgu cymhleth.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg yn yr ysgol o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Uwchradd Willows.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiau a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Byddai'r Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth gofal ac arweiniad.

Arwain a Rheoli

Byddai'r Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 14 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig ym mhob un o'r ysgolion. yn Ysgol Uwchradd Willows.

Table 14: Ysgol Uwchradd Willows

Pob disgybl	%
% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	7.5
% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	11.4
% y disgyblion â datganiad ADY	1.5
% y Prydau Ysgol am Ddim – cyfartaledd 3 blynedd	48.5
% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	22.5
% y disgyblion o Leiafrif Ethnig	53.6

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Byddai arbenigedd ac arfer cynhwysol presennol yn yr ysgol yn cael eu cynnal. Byddai sefydlu darpariaeth canolfan adnoddau arbenigol yn darparu cyfleoedd ar gyfer datblygu staff ac i wella dysgu disgyblion mewn cyfleusterau pwrpasol.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr ac yn peri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrif Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y câi'r cynnig effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr oedran uwchradd ag anghenion dysgu cymhleth a byddai'n cyfrannu at ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Byddai hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yn ardal ddeheuol y ddinas yn teithio llai i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol nag i ddarpariaeth amgen

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol ei chael hi'n anodd newid. Efallai y byddai symud i adeilad newydd ar safle newydd yn peri anniddigrwydd. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r lleoliad newydd. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial am gynydd bach mewn traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y dydd. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth adnoddau arbenigol ar draws y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o ehangladau eraill, a ddarpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Gallai opsiynau amgen ar gyfer sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Uwchradd Willows gynnwys:

- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu
- ehangu'r ddarpariaeth bresennol ar safleoedd ysgolion uwchradd eraill, a/neu nifer wahanol o leoedd yn y seiliau presennol neu arfaethedig.

Nid oes darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ardal a wasanaethir gan Ysgol Uwchradd Willows ar hyn o bryd. Mae pob plentyn yn y maes hwn sydd angen lleoliad mewn canolfan adnoddau arbenigol yn teithio i ardaloedd eraill ar hyn o bryd. Mae'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol agosaf ar gyfer dysgwyr 11-16 oed sydd ag anghenion dysgu cymhleth yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd, tua chwe milltir o Ysgol Uwchradd Willows. Ni fyddai sefydlu darpariaeth mewn mannau eraill, nac ehangu'r ddarpariaeth bresennol, yn gwella mynediad i blant sy'n byw yn yr ardal a wasanaethir gan Ysgol Uwchradd Willows.

Gellid gohirio sefydlu'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol hyd nes y bydd adeilad newydd Ysgol Uwchradd Willows wedi'i gwblhau. Fodd bynnag, byddai hyn yn golygu y byddai angen i blant sydd angen cymorth sylfaen adnoddau gymryd lle mewn mannau eraill, ac efallai y bydd angen darparu lleoedd ychwanegol mewn llety newydd am gost sylweddol am gyfnod estynedig dros dro.

Felly, ystyrir mai sefydlu'r ddarpariaeth hon yn Ysgol Uwchradd Willows cyn trosglwyddo i lety adeiladu newydd yw'r opsiwn a ffeifrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau Adnoddau Dynol sy'n deillio o sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i sefydlu'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol dwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ganolfannau adnoddau arbenigol. Fodd bynnag, efallai y bydd rhai dysgwyr sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion dysgu unigol a'u materion cymdeithasol.

Gall dysgwyr eraill deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os nad yw'n preswyllo o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fydd yn gymwys ar gyfer Trafndiaeth i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod hwn yn gynnig ar gyfer ysgol newydd sydd hefyd i sefydlu cyfleusterau Anghenion Dysgu Ychwanegol newydd, bydd angen Asesiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau'r teithio mwyaf posibl drwy ddulliau cynaliadwy.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio i'r ysgol drwy ddulliau llesol (cerdded, beicio a sgwtera) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan Anghenion Dysgu Ychwanegol, a fyddai'n cael ei chynnig i ddysgwyr fel y bo'n briodol, gan gynnwys Hyfforddiant Teithio Annibynnol i ddisgyblion hŷn, cynnal a chadw beiciau a hyfforddiant beicio.

Bydd cyfleusterau addas ar gyfer gollwng a chasglu cerbydau Trafndiaeth i Ddysgwyr yn cael eu hymgorffori o fewn dyluniad safle newydd yr ysgol i ddarparu ar gyfer y nifer priodol o gerbydau sydd â mynediad dynodedig.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi gwybod i'r Cyngor beth yw eich barn ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel y mae'n well gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom yn un o'r ffyrdd canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostiwch eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

Cynnig ar gyfer lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol Ychwanegol yn Ysgol Uwchradd Llanisien

Cynnig ar gyfer lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol Ychwanegol yn Ysgol Uwchradd Llanisien

Mae Ysgol Uwchradd Llanisien yn ysgol uwchradd gymunedol cyfrwng Saesneg ar gyfer disgyblion 11-19 oed. Lleolir yr ysgol yn Heol Hir yn Llanisien.

Mae'r ysgol yn cynnal Canolfan Adnoddau Arbenigol sydd wedi'i dynodi ar gyfer Cyflyrau'r Sbectwm Awtistig a Chanolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer dysgwyr sydd â nam ar eu clyw.

Ni chynigir unrhyw newidiadau i Ganolfan Adnoddau Arbenigol yr ysgol ar gyfer dysgwyr â nam ar eu clyw.

Er mwyn ateb y galw am leoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol i ddysgwyr â Chyflwr y Sbectwm Awtistig rhwng 11 a 19 oed, bwriedir:

- cynyddu nifer dynodedig y lleoedd yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd Llanisien o 20 i 45 o fis Medi 2022

Gwnaed gwaith dros dro a byddai angen gwneud rhagor o waith i wella ac ymestyn y cyfleusterau a'r llety Canolfan Adnoddau Arbenigol presennol. Mae rhywfaint o'r gwaith hwn eisoes wedi'i wneud er mwyn i'r ysgol, a'r Cyngor, sicrhau bod digon o leoedd ar gael i blant sydd angen cefnogaeth y ganolfan.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 15 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Uwchradd Llanisien.

Tabl 15: Lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Uwchradd Llanisien				
Enw'r Ysgol	Capasiti cyhoeddus presennol (11 - 16 oed)	Lleoedd fesul grwp blwyddyn (11 - 16 oed)	Lleoedd chweched dosbarth	Cyfrwng iaith a chategori'r ysgol
Ysgol Uwchradd Llanisien (lleoedd prif ffrwd)	1500	300	300	Ysgol Gynradd Gymunedol Saesneg
Ysgol Uwchradd Llanisien (lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol)		20		

Capasiti presennol Ysgol Uwchradd Llanisien yw 1800 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 1632 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Ebrill 2021, gan gynnwys disgyblion yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol.

Capasiti presennol y Ganolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer dysgwyr â Chyflwr y Sbectrwm Awtistig yn Ysgol Uwchradd Llanisien yw 20 o leoedd, fodd bynnag roedd gan y ganolfan 45 o ddysgwyr ar y gofrestr ym mis Hydref 2021.

Y galw am leoedd yn yr ysgol.

Mae Tabl 16 isod yn nodi manylion rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Tabl 16: Rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Uwchradd Llanisien										
Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Uwchradd Llanisien lleoedd prif ffrwd	1517	1530	1536	1568	1587	1608	1631	1640	1631	1607
Ysgol Uwchradd Llanisien lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA)	25	27	27	33	45	45	45	45	45	45

* Galw disgyblion ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth y dalgylch lleol

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i Ch (oes wedi dirwyn i ben / wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 17: Sgorau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael a diffygion mawr.	Gwael. Llesteirio dulliau addysgu / effaith wael ar drefn yr ysgol.
Ch	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol.	Gwael iawn. Adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Uwchradd Llanisien yn cael ei graddio'n C am gyflwr ac C ar gyfer addasrwydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn cefnogi ehangu'r sylfaen.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De yw'r Gwasanaeth Gwellu Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CSCJES) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 18 isod:

Tabl 18: System gategoreiddio	
Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Melyn	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha gategori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion yma:

<http://gov.wales/docs/dcells/publications/150119-parents-guide-cy.pdf>

Ysgol Uwchradd Llanisien

Arolygwyd Ysgol Uwchradd Llanisien ddiwethaf gan Estyn ym mis Chwefror 2016.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod perfformiad a rhagolygon yr ysgol ar gyfer gwella yn ddigonol ac angen eu gwella.

Yn dilyn ymweliad monitro pellach ym mis Tachwedd 2016, barnwyd bod yr ysgol wedi gwneud cynnydd da a thynnwyd yr ysgol o'r rhestr o ysgolion y mae angen eu hadolygu gan Estyn.

Ym mhroses Categoreiddio Ysgolion diweddaraf Llywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Uwchradd Llanisien ei chategoreiddio yn Wyrdd (ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, sydd ag arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortiwm Canolbarth y De yn Hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Mae cynnydd o Gyfnod Allweddol 2 (7 – 11 oed) i Gyfnod Allweddol 3 (11 – 14 oed) wedi parhau i fod yn gryf iawn, gyda'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gwneud cynnydd disgwylidig neu'n uwch mewn Saesneg, mathemateg a gwyddoniaeth.
- Mae'r Grant Datblygu Disgyblion wedi cael ei ddefnyddio'n effeithiol i wella deilliannau i ddysgwyr, enghraifft o perfformiad disgyblion sy'n gymwys i gael Prydau Ysgol am Ddim ar draws pob pwnc craidd yng Nghyfnod Allweddol 4 (14 – 16 oed).
- Mae'r ysgol yn cael ei harwain a'i rheoli'n dda iawn gan y pennaeth a'r uwch dîm arwain. Maent wedi gweithio'n effeithiol iawn i wella cyflawniad bron pob disgybl a gwella addysgu ac maent yn cael eu cefnogi'n dda gan y prif gorff o staff sy'n awyddus i'r ysgol wella ymhellach.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (<http://www.addewidcaerdydd.co.uk/>).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn dda.

Safonau yn Ysgol Uwchradd Llanisien yn dda. Byddai cynyddu'r ddarpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol Cyflyrau'r Sbectrwm Awtistig yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc ag anghenion dysgu cymhleth. Ni ddisgwylir y bydd y cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg yn yr ysgol o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Uwchradd Llanisien.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiâu a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Byddai'r Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth gofal ac arweiniad.

Arwain a Rheoli

Byddai'r Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 19 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig ym mhob un o'r ysgolion.

Tabl 19: Ysgol Uwchradd Llanisien

Pob disgybl	%
% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	7.1
% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	3.4
% y disgyblion â datganiad ADY	5.3
% y Prydau Ysgol am Ddim – cyfartaledd 3 blynedd	21.9
% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	3.8
% y disgyblion o Leiafrif Ethnig	24.7

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Byddai'r arbenigedd presennol yn yr ysgol yn cael ei gynnal. Byddai ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn darparu cyfleoedd ar gyfer datblygu staff ac ar gyfer gwella dysgu disgyblion.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr ac yn peri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrif Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y câi'r cynnig effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer dysgwyr oedran uwchradd sydd â chyflwr y sbectrwm awtistig yn cyfrannu at ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol ychwanegol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Byddai hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yng ngogledd y ddinas yn teithio llai i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol nag i ddarpariaeth amgen.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol ei chael hi'n anodd newid. Gallai newidiadau i adeiladau wneud iddynt deimlo'n ansefydlog. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi newid megis.
- Mae potensial am gynnydd bach mewn traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y dydd. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth adnoddau arbenigol ar draws y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o ehangiadau eraill, a ddarpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Gallai opsiynau amgen ar gyfer ehangu Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd Llanisien gynnwys:

- ehangu ddarpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion uwchradd eraill
- sefydlu ddarpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y seiliau presennol neu arfaethedig.

Fodd bynnag, mae'r safonau yn Ysgol Uwchradd Llanisien yn dda. Mae cynyddu'r ddarpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol yn darparu nifer cynyddol o leoedd ysgol priodol o ansawdd uchel. Felly, ystyrir bod ehangu'r ganolfan lwyddiannus yn Ysgol Uwchradd Llanisien i 45 o leoedd yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau Adnoddau Dynol sy'n deillio o gynyddu nifer dynodedig y Ganolfan Adnoddau Arbenigol i Gyflyrau'r Sbectrwm Awtistig yn yr ysgol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer dynodedig yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol i Gyflyrau'r Sbectrwm Awtistig yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol dwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ganolfannau adnoddau arbenigol. Efallai y bydd rhai dysgwyr mewn canolfan adnoddau arbenigol sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion dysgu unigol a'u materion cymdeithasol.

Gall dysgwyr eraill deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os nad yw'n preswyllo o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fydd yn gymwys ar gyfer Trafndiaeth i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth adnoddau arbenigol ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Gall cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau Anghenion Dysgu Ychwanegol ofyn am Ddatganiad Trafnidiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau'r teithio mwyaf posibl drwy ddulliau cynaliadwy.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio i'r ysgol drwy ddulliau llesol (cerdded, beicio a sgwtera) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan Anghenion Dysgu Ychwanegol, a fyddai'n cael ei chynnig i ddysgwyr fel y bo'n briodol, gan gynnwys Hyfforddiant Teithio Annibynnol i ddisgyblion hŷn (i'w hadolygu bob blwyddyn), cynnal a chadw beiciau a hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwylid am Drafnidiaeth i Ddysgwyr, byddai'r safle'n cael ei adolygu i sicrhau bod cyfleusterau addas a digonol ar gyfer gollwng a chasglu yn cael eu darparu o fewn y safle i ddarparu ar gyfer y nifer priodol o gerbydau a gwelliannau a wneir os oes angen. Efallai y bydd angen addasiadau i fynediad yr ysgol.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi gwybod i'r Cyngor beth yw eich barn ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel y mae'n well gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom yn un o'r ffyrdd canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostiwch eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

**Cynnig ar gyfer lleoedd
Canolfan Adnoddau
Arbenigol Ychwanegol
yng Nghanolfan Marion,
Ysgol Uwchradd yr
Eglwys yng Nghymru
Esgob Llandaf**

Cynnig ar gyfer lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol Ychwanegol yng Nghanolfan Marion, Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf

Mae Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf yn ysgol uwchradd wirfoddol a gynorthwyir cyfrwng Saesneg ar gyfer disgyblion 11-18 oed. Lleolir yr ysgol yn Rookwood Close yn Llandaf.

Mae'r ysgol yn cynnal Canolfan Adnoddau Arbenigol, Canolfan Marion, sydd wedi'i dynodi ar gyfer disgyblion â Chyflwr Sbectwm Awtistig.

Er mwyn ateb y galw am leoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol i ddysgwyr â Chyflwr y Sbectwm Awtistig rhwng 11 a 19 oed, bwriedir:

- cynyddu nifer dynodedig y lleoedd yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Awtistiaeth Canolfan Marion o 42 i 66 o leoedd o fis Medi 2022

Cynigir y byddai'r adeilad Canolfan Adnoddau Arbenigol presennol yn cael ei wella a'i adnewyddu, gan greu ystafelloedd dosbarth a manau dysgu ychwanegol.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 20 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael

Tabl 20: Lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru, Esgob Llandaf				
Enw'r Ysgol	Capasiti cyhoeddus presennol (11 - 16 oed)	Lleoedd fesul grwp blwyddyn (11 - 16 oed)	Lleoedd chweched dosbarth	Cyfrwng iaith a chategori'r ysgol
Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru, Esgob Llandaf (lleoedd prif ffrwd)	900	180	185	Ysgol Uwchradd Cymunedol Saesneg
Canolfan Marion (Lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol)		42		

Capasiti presennol Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru, Esgob Llandaf yw 1085 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 1231 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Ebrill 2021, gan gynnwys disgyblion yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol.

Y galw am leoedd yn yr ysgol.

Mae Tabl 21 isod yn nodi manylion rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Tabl 21: Rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf										
Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru, Esgob Llandaf lleoedd prif ffrwd	1228	1252	1245	1240	1239	1257	1260	1258	1261	1260
Lleoedd Canolfan Marion Canolfan Adnoddau Arbenigol	52	49	51	51	56	65	66	66	66	66

* Galw disgyblion ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth y dalgylch lleol

Cyflwr ac Addaswydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i Ch (oes wedi dirwyn i ben / wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addaswydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 22: Sgorau cyflwr ac addaswydd		
Sgôr	Cyflwr	Addaswydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael a diffygion mawr.	Gwael. Llestierio dulliau addysgu / effaith wael ar drefn yr ysgol.
Ch	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol.	Gwael iawn. Adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf yn cael ei graddio C am gyflwr ac C ar gyfer addaswydd.

Mae Canolfan Marion yn cael ei lletya mewn llety arbenigol sydd o safon uchel. Cynigir y byddai'r adeilad canolfan adnoddau arbenigol presennol yn cael ei wella a'i adnewyddu, gan greu ystafelloedd dosbarth a mannau dysgu ychwanegol.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn cefnogi ehangu Canolfan Marion.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CSCJES) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocera unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 23 isod:

Tabl 23: System gategoreiddio	
Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Melyn	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

enderfynir ym mha categori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoraiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoriiddio Ysgolion yma:

<http://gov.wales/docs/dcells/publications/150119-parents-guide-cy.pdf>

Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru, Esgob Llandaf

Arolygwyd Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf ddiwethaf gan Estyn ym mis Chwefror 2018.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod y safonau, lles ac agweddau at ddysgu, addysgu a phrofiad dysgu, gofal, cymorth ac arweiniad ac arweinyddiaeth a rheolaeth i gyd yn rhagorol.

Ym mhroses Categoriiddio Ysgolion diweddaraf Llywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru, Esgob Llandaf ei chategoriiddio yn Wyrdd (ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, sydd ag arweinyddiaeth gref ac sy'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortwm Canolbarth y De yn Hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Roedd cyfran y disgyblion sy'n gwneud dwy lefel neu fwy o gynnydd o Gyfnod Allweddol 2 (7 – 11 oed) i Gyfnod Allweddol 3 (11 – 14 oed), o'i gymharu â chyfartaleddau lleol a rhanbarthol, yn fwy o lawer yn y Saesneg, mathemateg a gwyddoniaeth.
- Mae cynllun gwella'r ysgol (CGY) yn nodi blaenoriaethau allweddol yn glir. Mae'n cynnwys meini prawf llwyddiant cadarn, targedau heriol a cherrig milltir clir i fesur cynnydd.
- Mae prosesau i olrhain cynnydd disgyblion yn gadarn ac yn hynod effeithiol ar bob lefel, gan gynnwys yng Nghanolfan Marion, lle mae bron pob un o'r disgyblion yn gwneud cynnydd cryf iawn dros amser, o'u manau cychwyn.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (<http://www.addewidcaerdydd.co.uk/>).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn dda.

Mae safonau yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru, Esgob Llandaf yn dda. Byddai cynyddu'r ddarpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc ag awtistiaeth. Ni ddisgwylir y bydd y cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg yn yr ysgol o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiau a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Byddai'r Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth gofal ac arweiniad.

Arwain a Rheoli

Byddai'r Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 24 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru, Esgob Llandaf

Tabl 24: Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru, Esgob Llandaf

Pob disgybl	%
% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	7.8
% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	0.8
% y disgyblion â datganiad ADY	7.1
% y Prydau Ysgol am Ddim – cyfartaledd 3 blynedd	8.6
% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	3.3
% y disgyblion o Leiafrif Ethnig	27.2

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Mae'r arbenigedd presennol yn yr ysgol yn cael ei chynnal. Byddai ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn darparu cyfleoedd ar gyfer datblygu staff ac ar gyfer gwella dysgu disgyblion mewn cyfleusterau pwrpasol.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr ac yn peri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrif Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y câi'r cynnig effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer dysgwyr oedran uwchradd sydd â Chyflwr y Sbectrwm Awtistig a byddai'n cyfrannu at ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Byddai hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yng ngorllewin y ddinas yn teithio llai i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol nag i ddarpariaeth amgen.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol ei chael hi'n anodd newid. Gallai newidiadau i adeiladau wneud iddynt deimlo'n ansefydlog. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi newid megis.
- Mae potensial am gynydd bach mewn traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y dydd. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth adnoddau arbenigol ar draws y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o ehangladau eraill, a darpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Gallai opsiynau amgen ar gyfer ehangu Canolfan Adnoddau Arbenigol Canolfan Marion gynnwys:

- ehangu darpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion uwchradd eraill
- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y canolfannau presennol neu arfaethedig

Fodd bynnag, mae safonau yn Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru, Esgob Llandaf yn dda. Mae cynyddu'r ddarpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol yn darparu nifer cynyddol o leoedd ysgol priodol o ansawdd uchel. Felly, ystyrir bod ehangu'r ganolfan lwyddiannus yng Nghanolfan Marion i 66 o leoedd yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau Adnoddau Dynol sy'n deillio o gynyddu nifer dynodedig y Ganolfan Adnoddau Arbenigol i Gyflyrau'r Sbectwm Awtistig yn yr ysgol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i sefydlu'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol dwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ganolfannau adnoddau arbenigol. Efallai y bydd rhai dysgwyr mewn canolfan adnoddau arbenigol sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion dysgu unigol a'u materion cymdeithasol.

Gall dysgwyr eraill deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os nad yw'n preswyllo o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fydd yn gymwys ar gyfer Trafndiaeth i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth adnoddau arbenigol ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Gall cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau Anghenion Dysgu Ychwanegol ofyn am Ddatganiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau'r teithio mwyaf posibl drwy ddulliau cynaliadwy.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio i'r ysgol drwy ddulliau llesol (cerdded, beicio a sgwtera) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan Anghenion Dysgu Ychwanegol, a fyddai'n cael ei chynnig i ddysgwyr fel y bo'n briodol, gan gynnwys Hyfforddiant Teithio Annibynnol i ddisgyblion hŷn (i'w hadolygu bob blwyddyn), cynnal a chadw beiciau a hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwylidig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr yn addas ar gyfer gollwng a chasglu, efallai y bydd angen cyfleusterau gollwng a chasglu o fewn y safle i ddarparu ar gyfer y nifer priodol o gerbydau. Gall gwelliannau eraill gynnwys addasiadau i'r cynllun gan gynnwys ehangu'r ffordd fynediad fewnol a darparu mesurau arafu traffig.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi gwybod i'r Cyngor beth yw eich barn ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel y mae'n well gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom yn un o'r ffyrdd canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostiwch eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

Cynnig ar gyfer sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf

Cynnig ar gyfer sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf

Mae Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf yn ysgol uwchradd gymunedol cyfrwng Cymraeg sydd wedi'i lleoli yn Heol y Bont yn Ystum Taf ar gyfer disgyblion 11-18 oed.

Mae'r ysgol yn cynnal Canolfan Adnoddau Arbenigol sydd wedi'i dynodi ar gyfer anghenion dysgu cymhleth.

Er mwyn ateb y galw am leoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol i ddysgwyr â Chyflwr y Sbectrwm Awtistig rhwng 11 a 19 oed, yn y sector cyfrwng Cymraeg cynigir:

- sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle ar gyfer dysgwyr â Chyflwr y Sbectrwm Awtistig yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf ochr yn ochr â'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle presennol ar gyfer dysgwyr ag Anghenion Dysgu Cymhleth o fis Medi 2023

Cynigir y byddai llety newydd yn cael ei ddatblygu ar y safle i ddarparu cyfleusterau pwrpasol ar gyfer y ddwy ganolfan adnoddau.

Ni chynigir unrhyw newidiadau i Ganolfan Adnoddau Arbenigol yr ysgol ar gyfer dysgwyr ag anghenion dysgu cymhleth.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Mae Tabl 25 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf

Tabl 25: Lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf				
Enw'r Ysgol	Capasiti cyhoeddedig presennol (11 - 16 oed)	Lleoedd fesul grwp blwyddyn (11 - 16 oed)	Lleoedd cheched dosbarth	Cyfrwng iaith a chategori'r ysgol
Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf (lleoedd prif ffrwd)	1200	240	300	Ysgol Uwchradd Gymunedol Gymraeg
Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf (lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol)		30		

Capasiti presennol Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf 1500 o leodd ac roedd gan yr ysgol 1329 oddisgyblion ar y gofrestr ym mis Ebrill 2021, gan gynnwys disgyblion yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol.

Y galw am leodd yn yr ysgol.

Mae Tabl 26 isod yn nodi manylion rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr

Tabl 26: Rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf										
Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol *				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf lleoedd prif ffrwd	1121	1154	1195	1257	1308	1373	1404	1433	1427	1431
Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol	11	12	14	15	21	19	21	23	25	27

* Galw disgyblion ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth y dalgylch lleol

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i Ch (oes wedi dirwyn i ben / wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 27: Sgorau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael a diffygion mawr.	Gwael. Llesteirio dulliau addysgu / effaith wael ar drefn yr ysgol.
Ch	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol.	Gwael iawn. Adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf yn cael ei graddio C am gyflwr a B ar gyfer addasrwydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn cefnogi sefydlu canolfan adnoddau arbenigol ychwanegol. Byddai llety newydd o fudd i ddysgwyr â Chyflwr Sbectwm Awtistig sy'n mynychu'r ganolfan newydd a byddai hefyd o fudd i'r rhai sy'n mynychu'r ganolfan ar gyfer dysgwyr ag Anghenion Dysgu Cymhleth.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyd addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De yw'r Gwasanaeth Gwellu Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CSCJES) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 28 isod:

Tabl 28: System gategoreiddio	
Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Melyn	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha gategori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion yma:

<http://gov.wales/docs/dcells/publications/150119-parents-guide-cy.pdf>

Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf

Arolygwyd Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf ddiwethaf gan Estyn ym mis Mai 2017.

Ar yr adeg hon barnwyd bod perfformiad yr ysgol yn dda a barnwyd bod y rhagolygon ar gyfer gwella yn ddigonol.

Yn dilyn ymweliad monitro pellach ym mis Tachwedd 2018, barnwyd bod yr ysgol wedi gwneud cynnydd digonol a thynnwyd yr ysgol o'r rhestr o ysgolion y mae angen eu hadolygu gan Estyn.

Yn y Categoreiddio Ysgolion diweddaraf gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf ei chategoreiddio fel Melyn (ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod lle y mae angen iddi wella).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortiw Canolbarth y De yn Hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Yng nghyfnod allweddol 3 (11 – 14 oed), mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn llwyddo i gyflawni'r dangosydd pwnc craidd (DPC) ac mae'r canlyniadau dros y tair blynedd diwethaf yn uwch na chyfartaleddau cenedlaethol ar draws yr holl bynciau craidd ar lefel 5+, 6+ a 7+. Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion wedi gwneud 1 lefel o gynnydd neu fwy yn ystod y cyfnod allweddol.
- Mae gan yr ysgol systemau priodol i olrhain cynnydd sy'n rhoi gwybodaeth ddefnyddiol i staff am gyflawniad gwahanol grwpiau o ddisgyblion.
- Drwy gydweithio â nifer o asiantaethau allanol, mae'r ysgol yn gwneud gwaith da iawn gyda disgyblion sy'n agored i niwed i gefnogi lles, iechyd a datblygiad cymdeithasol y disgyblion hyn er mwyn sicrhau agwedd iach at ddysgu.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (<http://www.addewidcaerdydd.co.uk/>).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn dda.

Safonau yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf yn dda. Byddai cynyddu'r ddarpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc â chyflwr y sbectrwm awtistig. Ni ddisgwylir y bydd y cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg yn yr ysgol o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiau a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Byddai'r Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth gofal ac arweiniad.

Arwain a Rheoli

Byddai'r Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 29 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf

Table 29: Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf

Pob disgybl	%
% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	9.9
% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	5.8
% y disgyblion â datganiad ADY	2.1
% y Prydau Ysgol am Ddim – cyfartaledd 3 blynedd	8.7
% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	Amh
% y disgyblion o Leiafrif Ethnig	11.1

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Mae'r arbenigedd presennol yn yr ysgol yn cael ei chynnal. Byddai sefydlu darpariaeth anghenion dysgu ychwanegol ar gyfer dysgwyr â chyflwr sbectrwm awtistiaeth yn darparu cyfleoedd ar gyfer datblygu staff ac i wella dysgu disgyblion.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr ac yn peri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer dysgwyr oedran uwchradd sydd â Chyflwr y Sbectrwm Awtistig a byddai'n cyfrannu at ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol ychwanegol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Byddai hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.

Mae rhagor o wybodaeth am fanteision ehangu darpariaeth arbenigol wedi'i nodi ar dudalen 80 o'r ddogfen hon.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol ei chael hi'n anodd newid. Gallai newidiadau i adeiladau wneud iddynt deimlo'n ansefydlog. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi newid megis.
- Mae potensial am gynnydd bach mewn traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y dydd. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth adnoddau arbenigol ar draws y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o ehangiadau eraill, a darpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Ar hyn o bryd, nid oes darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol cyfrwng Cymraeg pwrpasol ar gyfer dysgwyr 11 - 19 oed sydd â Chyflwr y Sbectrwm Awtistig yng Nghaerdydd

Gallai opsiynau amgen i sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol ychwanegol yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf gynnwys:

- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu rhoi cymorth mewn ysgolion heb sefydlu canolfan yn ffurfiol.

Fodd bynnag, mae'r safonau yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf yn dda. Mae gan yr ysgol brofiad o weithredu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn llwyddiannus. Byddai sefydlu darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol ychwanegol yn yr ysgol yn darparu mwy o leoedd ysgol o ansawdd uchel priodol mewn cyfleusterau pwrpasol.

Felly, ystyrir bod sefydlu darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol ychwanegol yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau Adnoddau Dynol sy'n deillio o sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer Cyflyrau'r Sbectrwm Awtistig yn yr ysgol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i sefydlu'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer Cyflyrau'r Sbectrwm Awtistig yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol dwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ganolfannau adnoddau arbenigol. Efallai y bydd rhai dysgwyr mewn canolfan adnoddau arbenigol sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion dysgu unigol a'u materion cymdeithasol.

Gall dysgwyr eraill deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os nad yw'n preswyllo o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fydd yn gymwys ar gyfer Trafndiaeth i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth adnoddau arbenigol ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Gall cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau Anghenion Dysgu Ychwanegol ofyn am Ddatganiad Trafnidiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau'r teithio mwyaf posibl drwy ddulliau cynaliadwy.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio i'r ysgol drwy ddulliau llesol (cerdded, beicio a sgwtera) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan Anghenion Dysgu Ychwanegol, a fyddai'n cael ei chynnig i ddysgwyr fel y bo'n briodol, gan gynnwys Hyfforddiant Teithio Annibynnol i ddisgyblion hŷn (i'w hadolygu bob blwyddyn), cynnal a chadw beiciau a hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwyliedig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr, bydd y cyfleusterau presennol ar gyfer gollwng a chasglu yn cael eu hadolygu i gadarnhau eu bod yn addas ar gyfer y nifer priodol o gerbydau.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi gwybod i'r Cyngor beth yw eich barn ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel y mae'n well gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom yn un o'r ffyrdd canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostiwch eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 1 Chwefror 2022.

**Gwybodaeth sy'n
Berthnasol i bob Cynnig**

Gwybodaeth sy'n Berthnasol i bob Cynnig

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar ysgolion eraill?

Mae Canolfannau Adnoddau Arbenigol yng Nghaerdydd yn darparu darpariaeth arbenigol ar gyfer Dinas a Sir Caerdydd gyfan. Nid oes digon o leodd i ateb y galw mewn darpariaeth a gynhelir. Mae hyn yn cael effaith ar ysgolion sy'n bodoli eisoes lle mewn rhai achosion efallai y bydd mwy o ddisgyblion ar y gofrestr na'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) neu'r nifer a ddymunir mewn canolfan adnoddau arbenigol.

Ar hyn o bryd mae'n rhaid i Gaerdydd ddibynnu ar brynu rhai lleoedd mewn darpariaeth y tu allan i'r sir ac ysgolion annibynnol i gyflawni ei dyletswyddau statudol. Gallai fod effaith tymor hwy ar ddarparwyr y tu allan i'r sir ac ar ysgolion annibynnol gan ei bod yn debygol y bydd gostyngiad yn nifer y lleoedd a brynir gan y Cyngor.

Trefniadau derbyn

Does dim cynlluniau i newid polisi'r Cyngor ar dderbyn plant i'r ysgol yn sgil y cynigion hyn.

Ceir gwybodaeth fanwl am drefniadau derbyn yn llyfryn Derbyn i Ysgolion y Cyngor. Gallwch ddod o hyd i'r wybodaeth hon ar wefan y Cyngor www.caerdydd.gov.uk.

Rheolir derbyniadau i ddarpariaeth arbenigol gan y Cyngor, yn amodol ar ddatganiad o Anghenion Addysgol Arbennig (AAA). O dan y Cod ADY, bydd y lleoliad yn destun Cynllun Datblygu Unigol (CDU).

Trefniadau Teithio Dysgwyr

Dan y cynigion hyn, nid oes cynlluniau i newid polisi'r Cyngor ar gludo plant i ac o ysgolion.

Bydd unrhyw blentyn y bydd y cynnig hwn yn effeithio arno yn cael yr un cymorth â thrafnidiaeth ag a gaiff pawb trwy Gaerdydd ac yn unol â'r un meini prawf sy'n berthnasol ledled Caerdydd. Gellir gweld polisi trafndiaeth y Cyngor ar wefan y Cyngor (www.caerdydd.gov.uk).

Mae rhwymedigaeth gyfreithiol statudol ar y Cyngor i ddarparu trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol i ddisgyblion ysgol gynradd sy'n byw 2 filltir neu fwy o'r ysgol addas agosaf, fel y'i mesurir yn ôl y llwybr cerdded byrraf sydd ar gael.

Wrth benderfynu pa un yw'r ysgol addas agosaf, rhaid i'r Cyngor ystyried unrhyw anabledd sydd gan blentyn ac unrhyw anghenion addysgol arbennig (AAA).

Materion Ariannol

Byddai rhai o'r newidiadau arfaethedig a nodir yn y ddogfen hon yn arwain at gostau cyfalaf i'r Cyngor, ar gyfer cynnal gwaith ar adeiladu a / neu addasu adeiladau. Byddent hefyd yn arwain at gostau referniw i'r Cyngor, wrth gyflogi staff.

Nid oes unrhyw ymrwymadau ariannol ar y cam hwn o'r ymgynghoriad. Bydd amrywiaeth o opsiynau'n cael eu datblygu yn seiliedig ar ganlyniad yr ymgynghoriad. Yna cynhelir gwerthusiad ariannol llawn. Bydd hyn yn sicrhau fforddiadwyedd ac yn cyfyngu ar y pwysau cyllidebol ar y Cyngor.

Byddai angen i'r lleoedd ychwanegol hyn gael eu hariannu o'r gyllideb ysgolion dirprwyedig bresennol. Ar hyn o bryd, cyflwynir darpariaeth cost uchel i rai disgyblion mewn nifer o ffyrdd. Mae rhai dysgwyr yn cael eu lleoli mewn ysgolion y tu allan i Gaerdydd, neu mewn ysgol annibynnol. Mae rhai dysgwyr yn aros mewn ysgolion prif ffrwd, gyda thaliadau "Gwella Anghenion Cymhleth" yn cael eu gwneud i'r ysgol i ddarparu cymorth priodol.

Bydd gwaith pellach yn cael ei wneud i ganfod a fydd yr arbedion ar y lleoliadau hyn, neu ar daliadau chwyddo i ysgolion, yn talu costau ychwanegol y lleoedd ychwanegol arfaethedig.

Bydd y gwaith hwn hefyd yn ystyried sut y byddai costau cludiant rhwng y cartref a'r ysgol y Cyngor yn newid. Gall y nifer gynyddol o leodd arbenigol a gynigir gynyddu nifer y plant sy'n cael eu cludo rhwng y cartref a'r ysgol gan y Cyngor. Gall y nifer gynyddol o leodd sydd ar gael mewn ysgolion a chanolfannau arbennig leihau'r pellter teithio cyfartalog a'r gost teithio gyfartalog.

Darpariaeth iechyd

Bydd gan y cynigion i ehangu'r ddarpariaeth arbenigol yn yr ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn oblygiadau i iechyd a gwasanaethau arbenigol eraill. Mae'r gwasanaethau hyn yn gweithio mewn partneriaeth ag ysgolion i ddiwallu Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ffactor ychwanegol yw Deddf Diwygio ADY 2018, a fydd yn cyflwyno cyfrifoldebau newydd i iechyd, addysg a gofal cymdeithasol gydweithio i gydlynu asesu a darparu. Bydd Deddf 2018 yn cael ei gweithredu dros gyfnod o dair blynedd, gan ddechrau ym mis Medi 2020.

Er mwyn mynd i'r afael â'r heriau hyn gyda'i gilydd, mae'r Cyngor a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yn cynnal adolygiad ar y cyd o ddarpariaeth iechyd ac arbenigol yn ysgolion arbennig Caerdydd ac unedau cyfeirio disgyblion. Bydd canfyddiadau'r adolygiad, a oruchwylir gan grŵp prosiect o gynrychiolwyr o iechyd, addysg, gwasanaethau cymdeithasol, ysgolion a rhieni, yn llywio dyluniad y ddarpariaeth arbenigol.

Trefniadau Llywodraethu

Nid oes unrhyw newidiadau arfaethedig i drefniadau llywodraethu yn deillio o'r cynnig hwn.

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Mae lefel anghenion addysgol arbennig/anghenion dysgu ychwanegol yn y sector cyfrwng Cymraeg wedi bod yn is yn hanesyddol nag yn y sector cyfrwng Saesneg. Mae hyn wedi bod yn newid dros y 4-5 mlynedd diwethaf, gydag ysgolion yn adrodd am fwy o achosion o Anghenion Dysgu Ychwanegol, ym mhob maes angen.

Cynhaliwyd adolygiad o Anghenion Dysgu Ychwanegol yn y sector cyfrwng Cymraeg gydag ysgolion cyfrwng Cymraeg yn 2016 i lywio'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA). Nododd ysgolion nifer fach ond arwyddocaol o enghreifftiau o ddisgyblion ag ADY yn gadael y sector cyfrwng Cymraeg er mwyn cael mynediad at ganolfannau adnoddau arbenigol neu ysgolion arbennig.

Roedd rhywfaint o dystiolaeth anecdotaidd hefyd i awgrymu bod rhai teuluoedd a fyddai fel arall yn dewis addysg cyfrwng Cymraeg yn dewis yn hytrach addysg cyfrwng Saesneg os oes gan eu plentyn Anghenion Dysgu Ychwanegol, drwy bryder y gallai fod angen i'w plentyn drosglwyddo i'r sector arbenigol yn ddiweddarach.

Drwy'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg, mae Caerdydd wedi buddsoddi mewn darpariaeth arbenigol yn y sector, gan gynnwys rhywfaint o allu i ymateb i'r galw cynyddol a meithrin mwy o hyder yn y ddarpariaeth arbenigol sydd ar gael yn y sector.

Sefydlwyd canolfan gynradd newydd yn Ysgol Gymraeg Pwll Coch, o fewn dalgyllch Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf, lle sefydlir y ganolfan uwchradd. Mae'r ddwy ganolfan yn darparu ar gyfer dysgwyr ag anawsterau dysgu difrifol, gan ddarparu cwricwlwm arbenigol a chefnogi ystod o anghenion eilaidd gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol, anawsterau lleferydd ac iaith ac awtistiaeth.

Yn 2021 mae galw cynyddol am ganolfannau adnoddau ar gyfer disgyblion ag awtistiaeth, sy'n gyflawnwyr uchel ar gyfartaledd, a byddai angen model cymorth mwy integreiddiol na'r hyn a ddarperir gan y ddwy ganolfan bresennol. Ar hyn o bryd mae 8 dysgwr oedran uwchradd, a 15 o ddysgwyr oed cynradd mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg a fyddai'n elwa o leoliad mewn canolfan Cyflwr Sbectrwm Awtistiaeth. Mae hon yn flaenoriaeth byrdymor, o ystyried y risg, os bydd y lleoliadau presennol yn methu, mai'r unig opsiwn fyddai cynnig trosglwyddiad i leoliad cyfrwng Saesneg.

Mae dosbarth lles cynradd wedi'i sefydlu, a gynhelir yn Ysgol Gynradd Pen y Groes. Mae'r dosbarth lles yn gweithio'n hyblyg i fynd i'r afael ag anghenion mewn gwahanol gyfnodau oedran, neu i ddarparu model allgymorth, yn dibynnu ar yr angen presennol. Mae'r ymgynghoriad hwn yn amlinellu cynigion i sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer Cyflyrau'r sbectrwm awtistig yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf yn ogystal â'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle presennol yn yr ysgol.

Er mwyn cefnogi anghenion iechyd a lles emosiynol yn y cyfnod uwchradd, mae canolfan 'rithwir'/Uned Cyfeirio Disgyblion wedi'i threialu ar draws y tair ysgol uwchradd, gan ddechrau yn 2018. Disgwylir i'r peilot gael ei adolygu ymhellach yn 2021.

Y flaenoriaeth yw sicrhau bod gan y tair ysgol gyfleusterau a llety digonol i ddarparu darpariaeth Cam 3 a 4 effeithiol, wedi'i hategu gan y ganolfan rithwir/UCD. Yn y tymor canolig, bydd angen lleoliad sefydlog ar y ganolfan rithwir / UCD yn un o'r ysgolion, gyda llety dynodedig, er mwyn lleihau'r risg y gallai fod angen i bobl ifanc sydd â'r anghenion mwyaf cymhleth adael y sector Cymraeg i gael mynediad at ddarpariaeth fwy arbenigol.

Wrth i'r sector Cymreig barhau i dyfu bydd yn bwysig datblygu darpariaeth ychwanegol gan ragweld yr angen, er mwyn sicrhau bod addysg Gymraeg yn ddewis gwirioneddol i ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol cymhleth.

Mae nifer cyfyngedig o staff addysgu cymwys a phrofiadol Anghenion Dysgu Ychwanegol, o'i gymharu â'r sector yn Lloegr. Bydd angen i unrhyw gynllun i ddatblygu darpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg gael ei gefnogi gan Gynllun Datblygu'r Gweithlu ADY.

Yn unol â'r amserlen a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda'i bartneriaid ar Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd i ddatblygu'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) 10 mlynedd newydd ar gyfer y ddinas

Mae ymgynghoriad ar wahân ar y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg 2022 – 2032 drafft ar y gweill ac mae'n gofyn am farn ar y ffordd orau o dyfu addysg cyfrwng Cymraeg a sut i gyrraedd y targedau lleol a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, er mwyn llywio cynigion yn y dyfodol. Bydd y Rhaglen yn nodi sut y bydd y Cyngor yn cynyddu'r ddarpariaeth addysg Gymraeg i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae'r ymgynghoriad hwn i'w weld yn <https://www.cardiff.gov.uk/YmgynghoriadauStrategaethCymraeg>.

Yn dilyn ymgynghoriad, disgwylir y bydd y cynllun yn cael ei gyflwyno i'w gymeradwyo i Lywodraeth Cymru yn gynnar yn 2022. Bydd y Cynllun 10 mlynedd cyntaf yn dechrau ar 1 Medi 2022 ac yn dod i ben ar 31 Awst 2032.

Cydraddoldeb

Mae Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb (AEG) yn broses sy'n edrych ar bolisi, prosiect neu gynllun i wneud yn siŵr nad yw'n gwahaniaethu yn erbyn rhywun ar sail y nodweddion gwarchoddedig a nodwyd yn Neddf Cydraddoldeb 2010 (oedran, anabled, ailbennu rhywedd, priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd/cred, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol).

Mae'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb cychwynnol wedi'i wneud. Daeth i'r casgliad na fyddai'r newidiadau a gynigir yn effeithio'n negyddol ar unrhyw grŵp penodol mewn cymdeithas.

Caiff yr asesiad ei adolygu ar ôl yr ymgynghoriad ac ar adegau allweddol os aiff y cynnig yn ei flaen. Os aiff y cynnig yn ei flaen, bydd asesiad effaith ar gydraddoldeb arall yn cael ei wneud ar yr adeg dylunio. Byddai hyn yn nodi hygyrchedd i'r ddarpariaeth newydd. Byddai'r asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb yn ystyried polisiau megis Deddf Cydraddoldeb 2010, NCT 12: Dylunio 2014 yn ogystal â rheoliadau adeiladu megis, BS8300, Rhan M a Bwletin Adeiladu perthnasol.

Effaith Gymunedol

Ystyrir y canlynol wrth ystyried cynnig: Man Agored Cyhoeddus, parcdir, sŵn a thagfeydd. Bydd yr ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion hyn a'r Cyngor yn gweithio gydag unrhyw grwpiau cymunedol i sicrhau bod y cynigion yn osgoi unrhyw effeithiau negyddol os yn bosibl.

Cynhaliwyd asesiad o'r effaith ar y gymuned ar gyfer y cynigion hyn ac mae ar gael i'w weld yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, mae rhaglen Band B Caerdydd wedi ymrwymo i ddarparu ysgolion lleol i blant lleol, ynghyd ag annog y defnydd o ddulliau cynaliadwy o deithio i ysgolion, megis cerdded a beicio. Mae pob prosiect Ysgol yn ystyried materion trafniadaeth allweddol pan maen nhw'n cael eu dylunio ac yn ystyried yr angen i ddarparu llwybrau mwy diogel i annog cerdded, beicio a dulliau teithio llesol eraill i'r ysgol.

Gyda'r buddsoddiadau presennol mewn TGCh ledled y ddinas, gellir lleihau symudiadau myfyrwyr ymhellach wrth i dechnoleg symudol ddatblygu ymhellach gan ganiatáu dulliau addysgu hyblyg. Mae gan y rhain y potensial i arwain at Gynllun Teithio mwy effeithlon a chyfrannu ymhellach at dargedau'r Cyngor i leihau ei allyriadau carbon.

Er mwyn manteisio i'r eithaf ar effaith hirdymor y buddsoddiad sylweddol hwn, byddai unrhyw ddyluniad a aiff yn ei flaen ar gyfer pob ysgol sy'n rhan o'r cynnig hwn yn cael ei ddatblygu er mwyn sicrhau cyfleusterau modern o safon uchel sy'n gallu ymateb i anghenion y boblogaeth bresennol o ddisgyblion a chefnogi gweithredu dulliau addysgu a dysgu effeithiol. Byddent hefyd yn ymgorffori'r hyblygrwydd i ystyried newidiadau yn dibynnu ar yr angen wrth i amser fynd rhagddo, megis newid yn y ddemograffeg a niferoedd disgyblion, newid yn y cwricwlwm a newid ym math anghenion disgyblion.

Amhariad Posibl i Ddisgyblion

Mae gan y Cyngor brofiad sylweddol o gyflawni prosiectau adeiladu yn llwyddiannus ar safleoedd ysgolion sydd wedi'u meddiannu o ganlyniad i ddatblygu rhaglen trefniadaeth ysgolion fawr ac sy'n tyfu.

Byddai unrhyw waith adeiladu a wneir yn cael ei reoli'n effeithiol mewn ymgynghoriad â'r ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn i sicrhau bod y cwricwlwm yn parhau i gael ei gyflawni a bod safonau addysg uchel a safonau diogelwch yn cael eu cynnal.

Camau nesaf, sut gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

Beth sy'n digwydd nesaf?

Dyddiadau allweddol

Bydd y Cyngor yn casglu ac yn crynhoi'r adborth a ddaw o'r ymgynghoriad hwn. Bydd swyddogion y Cyngor wedyn yn adrodd hyn i Gabinet y Cyngor i roi gwybod i aelodau etholedig am farn rhanddeiliaid i aelodau etholedig, ac i lywio'r broses o wneud penderfyniadau. Bydd yr adroddiad ymgynghori ar gael i unrhyw un ei weld/lawrlwytho ar wefan y Cyngor. Cewch hefyd gopi trwy ddefnyddio'r manylion cyswllt yn y ddogfen hon.

Os yn dilyn yr ymgynghoriad y cytunir fod y cynigion yn mynd yn eu blaenau, mae nifer o gamau pellach y bydd yn rhaid i'r Cyngor eu cymryd cyn y gwneir penderfyniad terfynol.

Nodir y camau hyn yn Nhabl 30 isod:

Tabl 30: Camau yn y dyfodol (Mae'n bosibl y bydd yr amserlen hon yn newid)

Proses Statudol	Amserlen
Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor	14 Rhagfyr 2021 – 1 Chwefror 2022
Dyddiad cychwyn a ddisgwyllir ar gyfer y Cyfnod Gwrthwynebu wedi cyflwyno'r hysbysiad statudol (ar ôl gwneud gwrthwynebiadau ffurfiol)	Mawrth 2022
Dyddiad y disgwyllir i'r Cyfnod Gwrthwynebu ddod i ben	Mai 2022
(Pennu) Y penderfyniad terfynol gan Gabinet y Cyngor	Mehefin 2022
Cyhoeddi'r adroddiad gwrthwynebiadau ar wefan y Cyngor ynghyd â hysbysiad o benderfyniad y Cabinet	Gorffennaf 2022
Objection report published on the Council website and notification of Cabinet's decision	Gorffennaf 2022

Cyfnod ymgynghori

Mae'r cyfnod ymgynghori ar gyfer y cynigion hyn yn dechrau ar 14 Rhagfyr 2021 – 1 Chwefror 2022

Bydd y Cyngor a Chyrff Llywodraethu Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd ac Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf yn cyhoeddi adroddiad ymgynghori ar eu gwefannau. Rhaid cyhoeddi'r adroddiad o leiaf bythefnos cyn cyhoeddi unrhyw hysbysadau statudol.

Gallwch ofyn am gopi caled o'r adroddiad.

Bydd yr adroddiad yn nodi'r materion a godwyd gan bobl yn ystod y cyfnod ymgynghori ac yn rhoi ymateb y Cyngor / Cyrff Llywodraethu i'r materion hyn. Bydd yr adroddiad hefyd yn cynnwys barn Estyn ar y cynigion.

Bydd Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig i Ysgol Uwchradd Llanisien, Ysgol Uwchradd Willows ac Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf ai peidio.

Bydd Cyrff Llywodraethu Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd ac Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig sy'n berthnasol i'w hysgol ai peidio.

Os bydd y Cabinet yn penderfynu parhau â'r newidiadau i Ysgol Uwchradd Llanisien, Ysgol Uwchradd Willows ac Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf, rhaid i'r Cyngor gyhoeddi dogfen o'r enw 'hysbysiad statudol'. Datganiad swyddogol yw hwn sy'n dweud y bydd y newidiadau'n mynd rhagddynt.

Os bydd Cyrff Llywodraethu Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd ac Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf yn penderfynu parhau â'r newidiadau, rhaid iddynt hefyd gyhoeddi 'hysbysiad statudol'.

Hysbysiad Statudol

Hysbysiad Statudol yw'r cyhoeddiad swyddogol ar gynnig terfynol. Rhaid i Gabinet y Cyngor / Corff Llywodraethu roi'r gymeradwyaeth i gyhoeddi hysbysiad statudol. Byddai hyn ond yn cael ei ystyried wedi i adroddiad ar yr holl ymatebion i'r ymgynghoriad ddod i law'r Cabinet / Corff Llywodraethu. Mae hwn yn ofyniad cyfreithiol fel sydd wedi ei amlinellu yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Byddai'r Cyngor yn cyhoeddi'r hysbysiad(au) statudol hwn ar ei wefan. Byddai'r Cyrff Llywodraethu yn cyhoeddi'r hysbysiad(au) ar wefan yr ysgol a Chyngor Caerdydd. Byddai hefyd yn rhoi copiâu o'r hysbysiad yn neu ger prif fynedfa'r ysgol(ion)/safle(oedd) y mae'r hysbysiad yn effeithio arnynt.

Rhoddir copiâu o'r hysbysiad i ysgolion yr effeithir arnynt hefyd, i'w dosbarthu i ddisgyblion, rhieni, gwarcheidwaid ac aelodau staff (gall yr ysgolion hefyd anfon yr hysbysiad drwy e-bost). Mae'r hysbysiad statudol yn nodi manylion y cynigion ac yn gofyn i unrhyw un sydd am wrthwynebu i wneud hynny. Rhaid i wrthwynebiadau fod yn ysgrifenedig. Rhaid eu hanfon i'r Cyngor / Corff Llywodraethu perthnasol o fewn y dyddiadau a nodir ar yr hysbysiad.

Penderfynu ar y Cynigion

Byddai Cabinet Cyngor Caerdydd yn penderfynu ar y cynigion ar gyfer Ysgol Uwchradd Llanisien, Ysgol Uwchradd Willows ac Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf. Mae hyn yn golygu y bydd yn gwneud y penderfyniad terfynol ynghylch a fydd y newidiadau yn mynd yn eu blaen. Gall y Cabinet benderfynu cymeradwyo neu wrthod y cynnig, neu ei gymeradwyo â rhai newidiadau (addasiadau). Bydd y Cyngor yn ystyried unrhyw wrthwynebiad a ddaeth i law yn ystod y Cyfnod Gwrthwynebu wrth wneud ei benderfyniad.

Os nad oes gwrthwynebiad i'r cynigion ar gyfer Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd ac Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf, byddai'r Cyrff Llywodraethu yn penderfynu ar y cynigion. Gallai'r Cyrff Llywodraethu benderfynu cymeradwyo, gwrthod neu gymeradwyo'r cynigion gydag addasiadau. Bydd y Cyrff Llywodraethu'n ystyried unrhyw wrthwynebiad a ddaeth i law yn ystod y Cyfnod Gwrthwynebu wrth wneud ei benderfyniad.

Pe bai gwrthwynebiadau i'r cynigion ar gyfer Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd neu Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Esgob Llandaf, byddai'r cynigion yn cael eu cyfeirio at yr Awdurdod Lleol (Cyngor Caerdydd) i'w penderfynu o fewn 35 diwrnod i ddiwedd y cyfnod gwrthwynebu. Mae gan yr Awdurdod Lleol 16 wythnos o ddiwedd y cyfnod gwrthwynebu i benderfynu ar y cynigion.

Hysbysu'r Penderfyniad

Ar ôl penderfynu ar y cynigion, bydd pob parti buddiant yn cael gwybod am y penderfyniadau. Bydd penderfyniadau hefyd yn cael eu cyhoeddi ar wefannau'r Cyngor a'r ysgol.

Dweud Eich Dweud

Gallwch gwblhau'r ymateb hwn ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Rydym yn cynnig:

- cynyddu nifer dynodedig y lleoedd yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd i ddysgwyr ag anghenion cymhleth o 70 i 100 o fis Medi 2022
- sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle ar gyfer dysgwyr ag anghenion dysgu cymhleth yn Ysgol Uwchradd Willows o fis Medi 2023
- cynyddu nifer dynodedig y lleoedd yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd Llanisien i ddysgwyr â chyflwr y Sbectwm Awtistig o 20 i 45 o fis Medi 2022
- cynyddu nifer dynodedig y lleoedd yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Canolfan Marion i ddysgwyr â chyflwr y Sbectwm Awtistig o 20 i 45 o fis Medi 2022
- sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle ar gyfer dysgwyr â Chyflwr y Sbectwm Awtistig yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf ochr yn ochr â'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle bresennol o fis Medi 2023

Mae eich barn yn bwysig, felly rhannwch hi gyda ni trwy wneud un o'r canlynol:

- Llenwi a dychwelyd yr holiadur cysylltiedig i'r cyfeiriad a roddir ar waelod y ffurflen.
- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- Neu, os oes yn well gennych, e-bostiwch eich sylwadau i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 1 Chwefror 2022. Yn anffodus, ni ellir ystyried unrhyw ymatebion a ddaw i law ar ôl y dyddiad hwnnw

1. Pa un o'r canlynol ydych chi'n ymateb fel?

- Rhiant
- Athro – nodwch eich ysgol:
- Llywodraethwr ysgol – nodwch eich ysgol:
- Arall - rhowch fanylion :

2. Oes gennych chi blentyn/plant wedi'u cofrestru yn yr ysgolion canlynol?

(ticiwch bob un sy'n berthnasol)

☐ Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd	☐ Ysgol Uwchradd Willows
☐ Ysgol Uwchradd Llanisien	☐ Ysgol Esgob Llandaf
☐ Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf	☐ Dd/B
☐ Arall; rhowch fanylion: :	<input type="text"/>

3. A ydych chi'n cefnogi'r cynlluniau a gyflwynwyd i wella'r ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol?

Ydw
  Nac ydw
  Ddim yn gwybod

4. Ydych chi'n cefnogi'r cynnig ar gyfer pob un safle ysgol?

Ysgol a chynnig yn gwyno	Ydw	Nac ydw	Dim barn
Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd - cynyddu'r nifer dynodedig yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd yr Eglwys Newydd ar gyfer dysgwyr ag anghenion dysgu cymhleth o 70 i 100 o fis Medi 2022			
Ysgol Uwchradd Willows - sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle ar gyfer dysgwyr ag anghenion dysgu cymhleth yn Ysgol Uwchradd Willows o fis Medi 2023			
Ysgol Uwchradd Llanisien - cynyddu nifer dynodedig y lleoedd yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd Llanisien i ddysgwyr â chyflwr y Sbectwm Awtistig o 20 i 45 o fis Medi 2022			

Ysgol a chynnig yn gwyno	Ydw	Nac ydw	Dim barn
Canolfan Marion, Ysgol Esgob Llandaf - cynyddu nifer dynodedig y lleoedd yng Nghanolfan Adnoddau Arbenigol Canolfan Marion i ddysgwyr â chyflwr y Sbectwm Awtistig o 20 i 45 o fis Medi 2022			
Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf - sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle ar gyfer dysgwyr â Chyflwr y Sbectwm Awtistig yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf ochr yn ochr â'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle bresennol o fis Medi 2023			

5. Os ydych chi, neu nad ydych chi, yn cefnogi'r newidiadau a gynigir, eglurwch pam?

6. A hoffech chi awgrymu unrhyw newidiadau neu ddewisiadau amgen?

7. Sylwadau ychwanegol

Enw: Cod Post:

Cyfeiriad:

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 1 Chwefror.

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a geir ar ôl y dyddiad hwn.

Ni fydd yr ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yn cyfrif fel gwrthwynebiadau i'r cynnig.

Ni ellir ond cofrestru gwrthwynebiadau wedi cyhoeddi hysbysiad statudol.

Os hoffech chi gael gwybod pan gyhoeddir adroddiad yr Ymgynghoriad, nodwch eich cyfeiriad e-bost. Os na roddwch gyfeiriad e-bost i ni, ni fydd modd i ni gysylltu â chi.

E-bost:

Dychwelwch y ffurflen hon at Dîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 401, Neuadd y Sir, CF10 4UW neu drwy e-bost i ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk erbyn 1 Chwefror 2022.

DIOLCH I CHI AM EICH SYLWADAU.

Amdanoch chi

Nodwch eich cod post isod i'n galluogi i nodi barn ac anghenion ymatebwyr yn fanylach fesul ardal:-

Faint oedd eich oed ar eich pen-blwydd diwethaf?

- Dan 16 oed 16-24 25-34 35-44 45-54 55-64 65-74 75+ Mae'n well gen i beidio â dweud

Ydych chi yn...?

- Benyw Gwryw Arall Mae'n well gen i beidio â dweud

Ydych chi'n eich ystyried eich hun yn berson anabl?

- Ydw Nac ydw Mae'n well gen i beidio â dweud

Ticiwch unrhyw un o'r canlynol sy'n berthnasol i chi:

- Byddar / Wedi colli clyw / Yn drwm fy nghlyw Nam ar y golwg Salwch neu gyflwr iechyd hirdymor (e.e. canser, diabetes neu asthma)
 Anawsterau iechyd meddwl Defnyddiwr cadair olwyn Mae'n well gen i beidio â dweud
 Nam/anawsterau dysgu Nam symudedd Arall

Rhowch fanylion

Beth yw eich grŵp ethnig?

Pan ddefnyddir y term 'Prydeinig', mae hyn yn cyfeirio at y pedair gwlad, sef Cymru, Lloegr, Gogledd Iwerddon a'r Alban, neu gyfuniad o'r rhain.

- Gwyn - Cymreig/Seisnig/Albanaidd/o Ogledd Iwerddon/Prydeinig Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Bangladeshaidd
 Gwyn - Gwyddelig Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Indiaidd
 Gwyn - Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Unrhyw gefndir arall
 Gwyn - Unrhyw gefndir gwyn arall Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Affricanaiddn
 Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn ac Asiaidd Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Caribiaidd
 Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Caribiaidd Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Unrhyw gefndir arall
 Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Affricanaidd Arabaidd
 Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Unrhyw un arall Unrhyw grŵp ethnig arall (rhowch fanylion)
 Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Tsieineaidd Mae'n well gen i beidio â dweud
 Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Pacistanaidd

Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi ei phrosesu gan Gyngor Caerdydd yn unol â Deddf Diogelu Data 2018 a'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data. Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi i ni mewn perthynas â'r ymgynghoriad hwn ei thrin yn gyfrinachol ond gallai gael ei defnyddio gan y Cyngor neu'i datgelu i eraill yn ôl y gyfraith. Diben prosesu data personol yw oherwydd bod angen perfformio tasg benodol sydd o fudd i'r cyhoedd. Gydag unrhyw ymatebion a ddaw i law, bydd modd gwneud cais amdanynt o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ac mae'n bosibl y bydd yn rhaid eu gwneud yn gyhoeddus. Wedi dweud hynny, byddai gwybodaeth sy'n cynnwys manylion personol fel enw a chyfeiriad unigolyn yn cael eu tynnu allan.

Am ragor o wybodaeth am sut mae Cyngor Caerdydd yn rheoli gwybodaeth bersonol, darllenwch ein Polisi Preifatrwydd ar wefan y Cyngor.

<https://www.cardiff.gov.uk/CYM/Hafan/Ymwadiad/Pages/default.aspx>